

een **Ander**
Joods Geluid

De stilte doorbroken

Israëlische soldaten over de aanval tegen Gaza

inhoud

Voorwoord 3

Getuigenissen 4

Betrokken organisaties 70

De stilte doorbroken

Israëlische soldaten over de aanval tegen Gaza

Gebaseerd op

Soldiers' Testimonies from Operation Cast Lead, Gaza 2009
van Breaking the Silence, juni 2009

Nederlandse uitgave door

Een Ander Joods Geluid, ICCO, SIVMO
en United Civilians for Peace, september 2009

“tijdens de training leer je dat witte fosfor niet gebruikt wordt, en er wordt je uitgelegd dat het niet humaan is. dan kijk je naar films en je ziet wat het doet met mensen die erdoor geraakt worden, en je zegt: “hé, dat doen wij ook.” dat had ik niet verwacht. tot op dat moment geloofde ik dat ik deel uitmaakte van het meest humane leger ter wereld. ik wist dat we zelfs op de westbank, als we daar een buurt binnen gingen, dan deden we het stil, zodat de mensen ons niet zagen, maar ook om ze niet te storen, echt waar ... een soldaat van het israëlische leger schiet niet voor de lol noch gebruikt hij buitensporig geweld, meer dan de missie die hij moet uitvoeren, vraagt. we zagen de vliegtuigen opstijgen, en je ziet van welk gebouw een raket tegen israel wordt gelanceerd, en dan zie je de vier huizen rondom dat gebouw instorten zodra de luchtmacht bommen uitgooit. ik weet niet of het witte fosfor was of niet, en het kan me niet zoveel schelen, maar hele woonbuurten werden gewoon met de grond gelijk gemaakt omdat er vanuit vier huizen in de buurt qassam-raketten werden afgevuurd.”

VOORWOORD

Vlak na de kerst van 2008 lanceerde Israël een groot offensief tegen Gaza: operatie “Cast Lead” (Gegoten Lood). Alleen al op de eerste dag van het offensief komen door luchtbombardementen meer dan 200 Palestijnen om. De aanval volgt op een periode van relatieve kalmte. Er was een wapenstilstand (tussen Hamas en Israël) die goed stand hield. Na Israëlische aanvallen begin november waarbij Hamasstrijders omkomen, vuurt Hamas echter raketten en mortiergranaten af op Israël. Dit is de start van een periode van oplopende spanning die uiteindelijk resulteert in een grootscheepse aanval op Gaza; aanvankelijk vanuit de lucht en vanaf 3 januari ook vanaf de grond. Als op 17 januari Israël eenzijdig een staakt-het-vuren afkondigt, zijn er 1.387 Palestijnse doden te betreuren, waaronder 773 die niet deelnemen aan gevechtshandelingen, alsmede 13 Israëlische slachtoffers, waaronder 3 burgers. Tevens blijken er vele duizenden Palestijnen gewond te zijn geraakt en ligt Gaza in puin.

In de nasleep van de aanval zijn vele rapporten gepubliceerd. Aanvankelijk gebeurt dit vooral door Palestijnse en Israëlische mensenrechtenorganisaties, later ook door de Verenigde Naties, Human Rights Watch en Amnesty International. Uit deze rapporten rijst een verontrustend beeld, niet alleen Hamas en de Palestijnse milities, schonden het internationaal recht, maar juist ook het Israëlische heeft op grote schaal het internationale oorlogsrecht geschonden.

In juli 2009 publiceert de Israëlische veteranenorganisatie *Breaking the Silence* (Doorbreek de Stilte) in aanvulling op alle bovenstaande rapporten een uniek boek met getuigenissen van Israëlische militairen die dienden tijdens de

Gaza-aanval. De getuigenissen spreken van moedwillige en doelloze vernietiging van huizen en moskeeën, het gebruik van fosfor in dichtbevolkte gebieden en een klimaat waarin Israëlische soldaten werden aangemoedigd om op alles wat bewoog meteen te schieten. Uit de getuigenissen wordt ook duidelijk dat de soldaten begonnen zonder duidelijk te weten wat het doel van de operatie was, en zonder duidelijke instructies over het beschermen van de burgerbevolking.

Breaking the Silence is zeer nauwkeurig te werk gegaan in het verzamelen van deze 54 getuigenissen van 30 soldaten, die thans in het Nederlands vertaald voor u liggen. Alleen wanneer de gebeurtenissen ook nog door een andere getuige bevestigd zijn, is de getuigenis opgenomen in het boek. *Breaking the Silence* heeft de getuigenissen geanonimiseerd om de soldaten te beschermen tegen mogelijke repercussies van het leger. Ook heeft de organisatie hier en daar in de tekst namen van steden, eenheden of andere herkenningspunten onleesbaar gemaakt om de identiteit van de militairen te beschermen. De getuigenissen zijn verder niet geredigeerd, maar precies zo weergegeven als ze opgetekend zijn.

Tijdens de aanval op Gaza weerde Israël alle media uit Gaza. Mede daarom zijn deze unieke ooggetuigeverslagen van de soldaten een belangrijke aanvulling op alle onderzoeken over de aanval op Gaza. Ze bieden een alternatief voor de officiële legerverklaringen over wat er gebeurde.

Met de publicatie wil *Breaking the Silence* in de Israëlische maatschappij en daarbuiten een debat starten over de Israëlische aanval op Gaza van de afgelopen winter. Tevens wil zij aandacht vragen voor de hun inziens zorgwekkende verharding van het optreden van het Israëlische leger sinds de uitbraak van de Tweede Intifada. In Israël deed het rapport veel stof doen opwaaien. Het leger ontkende de inhoud van het rapport en politici veroordeelden de organisatie. De Israëlische overheid tekende formeel protest aan bij een aantal Europese landen die *Breaking the Silence* financieel ondersteunen, waaronder de Nederlandse overheid. Nadat er echter vanuit de Israëlische maatschappij veel publieke steun kwam voor het werk van *Breaking the Silence*, besloot het leger een aantal zaken zelf nader te onderzoeken. Hoewel dit een belangrijke stap is, waarschuwt *Breaking the Silence* dat het niet om individuele zaken gaat. Volgens de organisaties bewijzen de getuigenissen dat de immorele wijze waarop deze oorlog gevoerd werd, voortkwam uit systemen en niet uit individuele soldaten: “De uitzondering is de norm geworden in het Israëlische leger, en juist dat verlangt een diepgaande discussie. Dit rapport is een oproep aan de Israëlische maatschappij en haar leiderschap om een ontnuchterend onderzoek te doen naar de gevolgen van haar beleid”.

GETUIGENIS 1

Menselijk schild

Het was de eerste week van de oorlog, er werd intensief gevochten, er werd gezocht naar explosieven, naar tunnels in open gebieden, en gewapende mannen in de huizen. De strijd ging langzaam en eigenlijk was er maar een heel klein gebied ingenomen. Iedere eenheid, iedere strijdkracht had een klein gebied toegewezen gekregen waarvoor het verantwoordelijk was, slechts enkele tientallen huizen, die moesten ze innemen, en dat nam een hele week in beslag. Daar ging het om, en dat nam een hele week in beslag. Ze kwamen echt langzaam vooruit. Ieder huis moest omsingeld worden. De methode die we gebruikten heeft nu een nieuwe naam - het heet niet langer: 'buren-procedure'. Nu worden de mensen 'Johnnie' genoemd. Het zijn Palestijnse burgers, en ze worden Johnnies genoemd, en er waren daar burgers die niet weggingen, ondanks de pamfletten die het leger verspreidde voordat het naar binnen ging. De meeste mensen gingen weg, maar sommige burgers bleven om hun huizen te bewaken. Misschien konden ze nergens heen. Later zagen we mensen die niet konden lopen, sommigen bleven alleen maar om ons in de gaten te houden. Bij ieder huis dat we omsingelden, stuurden we de buurman naar binnen, de 'Johnnie', en als er gewapende mensen binnen zaten, deden we net zoals bij de 'stoompan' op de Westbank.

Iedere eenheid kent een andere manier om de 'stoompan' te gebruiken. Wat bedoel jij ermee?
Ik weet ook niet precies hoe de stoompan-procedures

daar gaan, die kunnen wel verschillend zijn van de onze. Het belangrijkste is om ze levend naar buiten te krijgen - om naar binnen te gaan en de gewapende mannen op te pakken. Er waren niet veel ontmoetingen, maar een paar. In één geval probeerden onze mensen hen naar buiten te laten komen, en toen openden ze vuur, vuurden enkele antitankraketten af op het huis, en op een gegeven moment haalden ze een D-9 bulldozer en legerhelikopters. Er zaten drie gewapende mannen binnen. De helikopters vuurden antitankraketten af en opnieuw werd de buurman naar binnen gestuurd. Eerst zei hij dat er nog niets gebeurd was, met hen dan, dat ze nog steeds binnen zaten. Weer werden de helikopters opgeroepen en ze schoten, ik weet niet meer in welke fase van de escalatie (in het gebruik van geweld) dat was. De buurman werd weer naar binnen gestuurd. Hij zei dat er twee dood waren en dat er nog één leefde, dus er werd een D-9 gehaald en die begon het huis neer te halen over die man heen, totdat de buurman weer naar binnen ging, de laatste gewapende man kwam naar buiten en werd opgepakt en overgedragen aan de shabak!.....

De commandanten vertelden wat ze zagen en zorgden ervoor dat we wisten hoe de dingen werkten. Ze praatten ook over wat ze dwarszat. Ze zeiden dat burgers veel vaker werden gebruikt, ze werden niet alleen de huizen in gestuurd. Sommigen moesten bijvoorbeeld muren neerhalen met mokers van vijf kilo zwaar. Er was een muur om een binnenhof, en het leger wilde de poort niet gebruiken omdat ze bang waren voor boobytraps enzo. De 'Johnnies' moesten toen een gat maken met een moker. Trouwens, nu we over deze dingen praten, er stond een verhaal van Amira Hass in Haaretz, over Jebalya, waar iemand precies hetzelfde vertelt. Dat was de man die ze naar binnen hadden gestuurd. Ik zag hem later, de man die ze drie keer dat huis in hadden gestuurd. Hij vertelde ons ook dat ze mokers kregen om muren neer te halen.

Jij zegt dus, vanuit je eigen ervaring, dat die publicaties de waarheid vertellen?

Ja, het was belachelijk om dat te lezen en dan de reactie van de legerwoordvoerder te horen, dat de zaak onderzocht werd en dat er geen getuigenissen uit het veld waren en dat het Israëliëse leger een moreel hoogstaand leger is.

Het doet je twijfelen aan de andere antwoorden van de legerwoordvoerder, als je zeker weet dat deze dingen echt gebeurd zijn Soms gingen de troepen naar binnen met geweelopen op de schouder van een burger, langzaam het huis in, en dan gebruikten ze hem als een menselijk schild. De commandanten zeiden

dat dat de instructies waren en dat we het moesten doen... In ieder geval, bij de uiteindelijke debriefing zei hij (de commandant van de eenheid) dat hij niets van die dingen afwist, en de mannen, de commandanten die er de eerste week bij geweest waren, die zeiden dat ze burgers hadden gezien die muren moesten afbreken en naar binnen moest gaan met geweelopen op hun schouder. Hij zei dat hij daar niets vanaf wist en het zou checken. Ik denk niet dat ze er iets mee gedaan hebben. Ik heb op het ogenblik contact met een van de officieren daar en ik weet niet of er een onderzoek is gedaan en dat er niets gevonden is of dat er niets opgehelderd is. Enkele weken later kwam het verhaal in de krant, precies over deze gevallen, waar ze mokers kregen om door muren heen te breken. In ons gebied gebeurde dat, dat kan ik met zekerheid zeggen.

.....
1 de Shin Beth, de geheime dienst (noot vertaler).
.....

GETUIGENIS 2

Het vernietigen van huizen

Wat er eigenlijk gebeurde was dat we op de weg zaten tussen Karni en Netzarim in, van de oude route. We waren daar ongeveer zes, zeven dagen lang, bijna een week. We gingen een huis binnen.

Wat was het doel daarvan?

Dat was ons niet verteld. Ik weet niet wat het doel van de oorlog was. Er werden verschillende dingen gezegd, meer over wat we concreet moesten doen - die werden achteraf gezegd, zo voel ik dat.

Er werd jullie tijdens de briefing niet verteld wat het doel was?

Absoluut niet, waar heb je het over? Net zoals het Israëlsche publiek niet geïnformeerd werd. Ons specifieke doel was om de Gazastrook in stukken te snijden. Daar was onze brigade voor verantwoordelijk. Die fragmentatie werd uitgevoerd net zoals in die goede oude tijd van Gush Katif², vóór de terugtrekking. De fragmentatie is totaal, absoluut - de complete scheiding van de noordelijke Gazastrook van het zuidelijke deel. Een scheiding van Gazastad van de vluchtelingenkampen om te voorkomen dat wapens, ammunitie en versterkingen Gazastad bereiken. Ik denk dat het leger de stad wilde bezetten. Dat gebeurde uiteindelijk niet. Ons bataljon was daarvoor verantwoordelijk. Wij stonden onder commando van de pantserbrigade XXX.

We gingen naar binnen, vervingen het Rotem Bataljon (van de Giv'ati infanteriebrigade). We werden gebriefd over de methode, de reservisten vervingen eigenlijk de gewone soldaten, zodat die door konden gaan met het bezetten of innemen van de stad, dat is een kwestie van terminologie. Dus onze grootste angst was dat we defensief bezig zouden zijn in plaats van offensief. De gewone soldaten waren meer offensief bezig omdat zij degenen waren die naar voren trokken en aanvielen. Zij waren de eersten om door een frontlinie heen te breken, zij bleven verder en verder oprukken naar de aangewezen doelen, en wij vervingen hen eigenlijk en werden dan geacht het gebied te controleren en onze greep daarop te versterken, zoals het leger dat noemt. In de praktijk wordt dit gedaan door middel van legerposten: residentiële gebouwen gesitueerd op strategische posities worden dan overgenomen, bijvoorbeeld op hoge punten, of uitkijkend over wegen, ofzo. Zo'n huis wordt ingenomen door bepaalde troepen, afhankelijk van de grootte van het gebouw en wie er een post nodig heeft. Het kan een peloton zijn, een eskader, een compagnie of een bataljon - niet het hele bataljon, natuurlijk, alleen het hoofdkwartier van een bataljon en wat extra mannen, of alleen de staf van het hoofdkwartier...

We zitten in een gebouw dat een werkplaats voor baksteen en marmer was. Het was van een aardige, respectabel uitzijende man. Duidelijk Hamas, gezien de afbeeldingen en opschriften die we daar vonden. We waren daar met een tamelijk grote groep, die langzamerhand kleiner werd in de loop der tijd. De bedoeling was de controle naar binnen te intensiveren, paradoxaal genoeg betekende dat: naar Israël toe. We komen de Gazastrook binnen vanaf het noordwesten en wilden onze controle verdiepen naar Israël toe, naar het noordoosten. Naar Hoovers Road, zoals die genoemd

wordt, de grens met Israël. Dat was de manier: we zagen niet echt een vijand, noch burgers - we zagen absoluut niemand. We werden dan ook niet gebruikt in het veld.

Waren de gebouwen leeg?

We kwamen 's nachts binnen, maar de volgende morgen zagen we een ingestort huis met gaten in de muren, die waren erin geblazen om een toegang te maken, maar we zagen ook dat een hele vleugel van het gebouw helemaal verwoest was.

Wat zag je om je heen? De buurt, hoe was die eraan toe?

De buurt - allereerst zagen we allemaal verwoest huizen. Dat betekent niet dat er geen huizen meer overeind stonden, maar naast die huizen stonden allemaal ruines, en in de loop der tijd kwamen daar steeds meer ruines bij. Zelfs de huizen die nog overeind stonden, de meeste werden beschoten met granaten. De verklaring die we kregen was dat als de gewone soldaten daar naar binnen gingen, dat ze dan wisten welke huizen van Hamas-activisten waren en welke niet. Het huis van een activist van Hamas werd gewoonlijk één of twee keer met granaten beschoten om er zeker van te zijn....

Tankgranaten?

Ja. Ik weet niet welke soort, ik was er niet bij. Het idee erachter was dat Hamas-huizen een grotere bedreiging vormden vanwege mogelijke boobytraps of tunnels, of allebei. Daarom werden ze beschoten, om een slagveld met explosieven of mortieren enzo te voorkomen.

Dus omdat we van te voren weten dat een huis van een Hamas-activist is, blazen we het op om er zeker van te zijn dat er geen explosieven zijn?

We moeten wel een verschil maken tussen een huis opblazen en het bestoken met granaten, laten we het zo stellen. Een huis opblazen is het de lucht in blazen. Dat kan een tankgranaat niet, daar hebt je explosieven voor nodig. Allerlei eenheden die met explosieven werken, doen dat. En ze deden het inderdaad. Je vuurt wat explosieven af, en of het nou expres was of niet, de hele vleugel komt naar beneden. Een hele vleugel van een huis was op zijn kant gezet. Toen het morgen werd, zagen we hoe erg het huis verwoest was, en toen begonnen we ons een beetje te realiseren waar we waren. Voor ons lag de Zaytounbuurt, waar Giv'ati (de infanteriebrigade) al bezig was, en toen zagen we de verwoesting van de buurt waar we waren. Je moet wel bedenken dat we onder een enorme dreiging stonden. Alle mogelijke gevaren - of het nu beschietingen waren van antitankwapens, of van lichte wapens, of explosieven, kidnapping, mortiervuur - dat kon allemaal

echt gebeuren. Gelukkig hebben we, op een paar uitzonderingen na, zulke dingen niet zelf gezien of ervaren.

Over het bestoken van de activisten - toen jullie gebriefd werden over welke huizen je moest vernietigen en welke niet, wie deed toen de briefing en wanneer?

Moeilijk te zeggen. Ik denk dat het gebeurde tijdens mijn gesprek met de luitenant van Giv'ati toen we hen daar vervingen en zij uitlegden dat de procedure zo was. Het is moeilijk te zeggen of dat van een bevoegde bron kwam of niet. Maar later hoorden we steeds meer geruchten erover. Maar ik kan je zeggen dat er iemand bevoegd moet zijn geweest om dit te zeggen: een inlichtingenofficier, bataljonscommandant of iemand anders. Wat ik wel kan zeggen is dat het al genoemd was in de voorlopige briefing, dat het idee om huizen te verwoesten of de hele buurt neer te halen twee doelen heeft: aan de ene kant is er de operationele noodzaak, dat is wat we de hele tijd hoorden. Ik herinner me dat we dat constant hoorden op onze radio. Het idee dat Israëlische soldaten geen gevaar mochten lopen door een huis binnen te gaan waarvan we niet wisten wat er in zat, of gebieden binnen te trekken met het risico van explosieven, en vandaar, door onze ervaring dat veel van de huizen, ieder tweede of vijfde huis - er werden verschillende dingen gezegd - in ieder geval, in een belangrijk deel van de huizen lagen boobytraps, en sommige hadden tunnels, andere mortieren die afgevuurd werden met afstandsbediening, zulke dingen, dat waren de dingen die we zagen. Dat was de reden om huizen te vernietigen, en dat kon intensieve beschieting met granaten inhouden.

Zo erg dat een hele vleugel instortte?

Erger nog. Of een D-9 bulldozer zorgde daarvoor, en zo niet - misschien artillerie, of het geniecorps, met andere woorden: blaas het maar helemaal op. Als dat niet kon, kon het bestookt worden met granaten, maar dan grondiger....

De eerste reden, zoals ik al zei, was om onze troepen te beschermen, laten we het zo maar zeggen, bedoeld om onze mannen zo min mogelijk gevaar te laten lopen. We vernietigden verdachte huizen - dat was één ding. De andere reden werd in feite al naar voren gebracht bij de voorlopige briefing in Tze'elim.³ De huizen moesten ook neergehaald worden om wat het Israëlische leger noemt 'de dag erna'. Deze campagne zou natuurlijk eens eindigen, en het was duidelijk niet de bedoeling om terug te komen en de Gazastrook over te nemen, het was duidelijk dat we uiteindelijk zouden vertrekken. De vraag was in welke toestand we het gebied zouden

achterlaten, kaler, zodat we betere mogelijkheden zouden hebben om het te beschieten en te observeren, en daardoor veel beter controle. Dat was het principe achter al dat neerhalen, namelijk ons eigen voordeel.

Wat werd er precies gezegd bij de voorlopige briefing?

‘De dag erna’. Het neerhalen werd gedaan met het oog op de dag na ons vertrek. We wilden die mogelijkheden hebben, dat blik- en schootsveld. De uitdrukking ‘de dag erna’ werd alsmāar herhaald, zelfs toen we nog bezig waren.

Toen je in het veld was, moest je toen huizen verwoesten? D-9’s bestellen en die aanwijzingen geven?

Natuurlijk, die dingen gebeurden echt, om die twee redenen. Die twee redenen voor verwoesting bestonden echt, die stonden niet alleen in de planning.

Maar je ging achter de gewone soldaten naar binnen, dan was de buurt al leeg. De soldaten waren dan al weg, en je nam de zaak over in een ‘weduwe van stro’-procedure.⁴

Niet precies. De gewone soldaten begonnen met wat het leger noemt de aanvallende strijd. Zij deelden mijn gebied in stukken op, dat is wat ik weet. Zij fragmenteerden de Gazastrook en verdiepten de controle een beetje, en namen de centraal gelegen huizen over, maar ze controleerden niet het hele gebied. Daarvoor was intensievere controle nodig. Zij bereikten niet alle huizen zoals wij deden, wij verdiepten de controle over het gebied, namen meer huizen in, beklommen heuvels in het gebied, namen nieuwe huizen over.

In de week dat jullie in de Gazastrook waren, gingen jullie toen door met verwoestingen? Ik bedoel ook, kregen jullie nog steeds inlichtingen over alle verdachte huizen?

Zeker, en we verwoesten ze ook voor onze eigen veiligheid, want bijvoorbeeld bij een sinaasappelboomgaard, dan bestond er gevaar voor sluipschutter van binnen uit, dus de boomgaard werd neergehaald voor onze veiligheid, om geen stuk grond te laten staan waarover we geen volledige controle hadden, om te voorkomen dat we bedreigd werden, en met het oog op de toekomst.

Kun je schatten hoeveel huizen? Veel, een paar?

Ik weet het niet precies. Ik kan alleen praten voor mezelf, als iemand die wacht liep, net zoals andere wachtposten. Die soldaat heeft een bepaald gebied waarover hij de wacht moet houden. Vaak waren de

grenzen van die gebieden niet duidelijk, want die grens liep van het ene huis naar het andere, dus als een van de huizen niet langer overeind stond, moest je naar een ander huis kijken, dat we dan later ook niet meer zagen. De grenzen werden onduidelijk door de verwoestingen van de huizen. Ik bedoel dat die verwoestingen alsmāar doorgingen. Dat is zeker.

In de week dat je in de Gazastrook was, beschoten jullie toen nog steeds huizen met explosieven, of verwoesten jullie die met D-9’s, of was het geniecorps aan het werk?

Alle drie kwam voor, geloof ik.

.....
2 de Israëliische nederzettingen in de Gazastrook (noot vertaler).

3 militaire basis in de Negev (noot vertaler).

4 Procedure waarbij Palestijnse huizen als observatie- of commandopost werden bezet door het Israëliische leger en waarbij de oorspronkelijke bewoners in één of twee kamers werden opgesloten (noot vertaler).

.....

GETUIGENIS 3

De geweldsinstructie

Er gebeurde iets met een commandant van mij die een goede vent is, en ik denk dat hij in deze zaak geen bevelen schond. We gingen een tuin binnen en uit angst wachtte de familie op ons op een niet afgesloten plek– een vader, grootvader, jonge moeder en baby’s. Terwijl we naar binnen gingen, vuurde de commandant wat kogels af en doodde per ongeluk een onschuldige.

Wat gebeurde er precies?

We kwamen bij het huis, het was omgeven door een tuin met een hek eromheen, en toen we de poort hadden ingetrapt gaat hij naar al schietend naar binnen, een paar kogels, niet een volle lading.

En wat gebeurde er toen?

We gaan naar binnen; er is een ploeg die het huis binnenvalt en doorzoekt. Het huis heeft een paar verdiepingen. We gingen niet elke kamer al schietend binnen, maar 'droog'.

En de familie?

De familie was aan het schuilen voor de beschietingen, ze zaten onder de trap, en die zat vlak achter de poort. En hij ging naar binnen en schoot, hij kon niet zien op wie hij schoot. Zo doodde hij per ongeluk een oudere man.

Jij ging achter hem aan naar binnen. Wat zag je?

Het huis was leeg. We maakten tegels kapot en creëerden schietposities. De familie moet uit de tuin zijn verjaagd, ik weet het niet. Ik lette er niet op. Het dode lichaam bleef liggen.

Stierf hij ter plekke?

Dat weet ik niet. Nu ik eraan terugdenk. lijkt het echt krankzinnig dat ik dat niet weet. Het doet pijn om dat toe te geven, maar Niet dat het me niets kon schelen. Ik was er wel mee bezig en was van plan om de bataljonscommandant te schrijven, maar ik had er steeds geen tijd voor. Wel erg dat ik het niet deed, als je erover nadenkt.

Wat wilde je hem schrijven?

Dat er dingen in zijn bataljon gebeurde waar hij geen idee van had. Zonder iemand bij naam te noemen. Ik ben tegen het verraden van mensen. Maar als ik het van een afstand bekijk - er zijn mensen die het verdienen om naar de gevangenis te gaan.

Je herinnert je niet dat je de familie gezien hebt?

Van de grootvader tot aan de kleinkinderen - ze verscholen zich allemaal en hebben vast het bevel gekregen weg te gaan. We bleven niet in dat huis. Een paar uur later trokken we verder.

GETUIGENIS 4

De geweldsinstructie en de bezetting van huizen

Na de tweede Libanonoorlog begon het leger zich voor te bereiden op het binnenvallen van Gaza, tenminste, voor zover ik weet. We hielden twee keer een speciale oefening voor zo'n operatie, een bataljonsoefening Volgens voorafgaande planning. Het bataljon kreeg als taak om Rafah en Khan Younis van elkaar te scheiden, zodat ander troepen Rafah konden dooronderzoeken en tunnels konden zoeken. Ik werd op zondag opgeroepen.

Zodra het grondoffensief begon.

Ja. Het grondoffensief begon zaterdagochtend. We meldten ons op zondag. We hadden al geoefend... Uiteindelijk gingen we vrijdagochtend naar binnen, dat was twee weken nadat we opgeroepen waren, als vervanging van de stellingen van compagnieën van de Golani (infanteriebrigade).

Net zoals wij stonden zij onder commando van een reguliere tankbrigade. Hun brigadecommandant was de commandant van het gebied en wij stonden onder zijn commando... We namen de huizen over die Golani had ingenomen, één voor één. Ik heb in ons bataljon van niemand gehoord die van stelling wisselde in de korte tijd dat wij daar waren. Ik denk dat Golani ook in dezelfde posten of huizen bleef. Ik denk dat tanks zich verplaatsten, maar niet al te veel.

Je ging een huis binnen - hoe zag dat eruit?

In welke toestand was dat huis?

In wezen waren alle oefeningen die we de afgelopen jaren hadden gedaan gericht op de 'droge' of 'natte' binnenkomst. Nadat we onze stelling betrokken hadden

en we doorkregen hoe het ging in Gaza, realiseerden we ons dat er niet zoiets was als een 'droge' binnenkomst.

Hoe werkt zo'n 'natte' binnenkomst dan?

Er worden raketten afgevuurd naar het huis, granaten, tankvuur, machinegeweervuur. We schieten als we een kamer binnen gaan. Het idee was dat als we een huis binnen gingen, dat niemand dan op ons kon schieten. Natuurlijk namen we geen huis in waarvan de Hamas ervan uitging dat we het zouden innemen, zo werd er geredeneerd, want daar waren hoogstwaarschijnlijk boobytraps in gelegd door Hamas.

Dus een 'natte' binnenkomst betekent dat je het huis omsingelt en er dan Lau-raketten op afvuurt?

Ja, LPH, LAU. Zo hadden we dat geoefend. In feite, als we bij een huis aan kwamen en het was nog heel, als niemand erop had gevuld en niemand op Golani had geschoten als zij naar binnen gingen, dan hadden ze ook geen reden om te schieten. Net als de huizen die ik zag waar we geweest waren, daar was niet op geschoten, en er was niets kapot. Er waren geen muren neergehaald om naar binnen te gaan. Dan hadden de mannen het huis 'droog' ingenomen.

Wat was de toestand van het huis, en van wat er in stond?

We waren in een huis met heel weinig meubels. Er waren wat plastic stoelen en matrassen en in de slaapkamer stond een bed, een kast en een soort commode. Ik denk dat Golani de kast had doorzocht, ze hadden die uit elkaar gehaald en de kleren eruit gegooid om hem te doorzoeken, om er zeker van te zijn dat er geen explosieven in zaten.

Je zag geen opzettelijke vernieling buiten de normale militaire inspectie?

Heel weinig. Er stonden alleen wat kookspullen in de keuken, een koelkast, gasfornuis, dat soort dingen. Er was een schaal met pitabrood dat de bewoners hadden gemaakt voordat ze weg renden, en niemand had dat brood aangeraakt, niemand at het, noch Golani noch wij. Volgens de logica van de strijd eet je niets waar gif in kan zitten, en niemand heeft het aangeraakt. We gebruikten hun matrassen en dekens om te zitten en te slapen, en voor de andere huizen waar mijn compagnie in verbleef. Van één huis stond alleen de buitenkant overeind,⁵ dus daar was niets verwoest, er stond nog niets in. In een ander huis, als ik het goed begreep, ik weet het niet zeker, maar dat is wat ik hoorde en ik geloof het – daar werden burgers vastgehouden in hun eigen huis, volgens de normale legerprocedure: ze worden gepakt en gezuiverd en als duidelijk is dat ze

geen wapens of explosieven bij zich hebben. Bij onze voorbereiding werd ons verteld dat dit ook gold voor vrouwen en oude mensen. We moesten ze zuiveren, dat hield in dat we hun kleren omhoog deden, uitdeden wat nodig was, ook bij de vrouwen, en dat ze hun hoofddoek moesten afdoen, want sommige mannen van Hamas verkleden zich als vrouwen en er zijn ook vrouwelijke zelfmoordcommando's. Dat is de procedure. Hoe dan ook, in het tweede of derde huis dat de compagnie innam, zaten vier mensen, de familie van de eigenaar. We kwamen daar om voedsel te halen en ik bekeek het huis. Het was een mooi gebouw met elegante meubels erin. Er werd goed voor gezorgd, net als wij met onze huizen deden. De soldaten hebben geen opzettelijke vernielingen aangebracht. Ze maakten er alleen gepast militair gebruik van.

.....
5 Ze waren dat aan het bouwen - (noot vertaler)
.....

GETUIGENIS 5

De sfeer

Waar hinderde je het meeste tijdens deze operatie?

Hinderen? Veel dingen. Allereerst: al die verwoestingen. Al dat geschied op onschuldige mensen. De schok als je je realiseert met wie je dit samen doet. Mijn maten nota bene, en die gedragen zich zo. Het was echt verbazingwekkend. Onbegrijpelijk. Dat is de prijs van al dat ontwijken van de dienstplicht. Al die radicale linksen die niet in dienst gaan om de een of ander reden, of dicht bij huis blijven, en dan is dit hoe je gevechtseenheid eruitziet.

Waarover ben je teleurgesteld in de mannen die daar samen met jou waren? Het zijn wel je maten.

Het zijn mijn maten, omdat het niet anders is, ik moet wel vrienden met ze zijn. Ik heb niet veel keus. Ik leef met ze. Maar de haat, en het plezier in het doden, nee.... "Ik heb een terrorist gedood, wauw... We hebben zijn hoofd eraf geblazen."

Dus de sfeer daar was relaxed, geen druk, geen beperkingen? Er was niets wat die mannen tegenhield?

Als je compagniecommandant en je bataljonscommandant tegen je zeggen: "Toe maar, schiet," dan houden de soldaten zich niet in. Ze hebben op deze dag gewacht, de lol van het schieten en het gevoel van al die macht die in je handen ligt.

Voelde jij dat ook?

Dat gevoel met je vingen aan de trekker, als je met een lichte ruk een half gebouw kunt neerhalen, ja, dan voel je het wel.

Je bent dus heel teleurgesteld teruggekomen?

Heel erg. Maar ik verwachtte niet anders. Ik houd mezelf niet voor de gek. Het is je eigen leger, tenslotte. Uiteindelijk zijn het zestig 19-20-jarigen voor wie vulgariteit en geweld hun manier van leven is. Het is niet ... Er is niets om je tegen te houden. Ik was niet al te verbaasd.

GETUIGENIS 6

Bombardement

De 120mm mortier (een type mortiergranaat afgevuurd door de IDF⁶ in Gaza) is een relatief nieuw systeem dat Giv'ati nog niet heeft.

Hoe was het oude type?

Het oude type had wielen om te draaien, het duurt een half uur om een granaat af te schieten. In het nieuwe systeem doet de computer het hele calibratieproces. Ik heb een kaart, een luchtfoto, en de codes. Ik krijg een referentiepunt. Dat voer ik in in de computer. Het werkt met een touch screen. Ik heb een toetsenbord. Ik klik op het referentiepunt. Het toont me waar het punt op de kaart is. Ik druk, de mortier wordt gericht en mijn ondergeschikte vuurt.

Hoe nauwkeurig is het?

Heel nauwkeurig. 95-100%.

Wat is een hit?

Ik herinner me niet het maximum effectief bereik, of het 30 bij 50 meter is, of 50 x 75 meter voor twee bommen. Dat herinner ik me niet.

Herinner je je wat de zone is waarbinnen doden of gewonden vallen?

Enkele tientallen meters. Het is een erg gericht ding. Er is een kans op granaatscherven, maar

De vraag is wat je bedoelt met gericht.

Als het raak is, kan het een gat slaan ter grootte van een bord en granaatscherven overal eromheen.

Wat zijn de doelen?

Meestal in de open ruimte. Ik mocht eenmaal vuren en toen realiseerde ik me dat we midden in een woonbuurt zaten. Huizen. Toen begreep ik het eindelijk. Meestal vuurden we op bemanningen van lanceerinrichtingen in de open ruimte, maar het was makkelijk om op scholen te richten, op ziekenhuizen enzo. Dus ik zie dat ik letterlijk op een op bebouwde omgeving schiet. Ik weet niet in hoeverre die nog bewoond was, omdat het leger had geprobeerd de mensen weg te krijgen, maar ik begrijp dat

Aarzelde je om de trekker over te halen? Vroeg je het nog eens?

Ik herinner me geen aarzeling.... Het voelt vreselijk dat we daar vuurden. Maar we kregen altijd een telefoontje over de resultaten van onze hits. Dan kregen we niet te horen dat we onschuldigen hadden gedood, maar dat we drie bemanningen van lanceerinrichtingen hadden geraakt. Ik weet niet uit hoeveel mensen zo'n bemanning bestaat. Maar we doodden de slechteriken en het hoofd van de sectie lange-afstandsraketten van Hamas, dus ja, je bent trots op jezelf en op wat je kunt. Je voelt je als een verdedigingsmacht. We raken onschuldige mensen, en ons artillerievuur daar was krankzinnig, maar aan de

andere kant hoor je schieten vanuit Gaza en je vuurt onmiddellijk terug.

Wat is een krankzinnige hoeveelheid artillerie?

Tien van onze bommen tegen één van hen. Iedere keer dat ze schieten, vuur jij tien schoten af naar dezelfde lanceerplaats.

Iedere keer dat je vuurt, schiet je tien keer naar dezelfde lanceerplaats. Is één niet genoeg?

Verstrooiing.

Wat bedoel je?

Ze vallen naast elkaar, dat is ook de bedoeling - twee granaten die samen vallen, vergroten het maximum effectief bereik. En ik veronderstel dat ze ook denken aan de tunnels, zowel in bebouwde als in open ruimtes. De eerste granaat raakt de vloer, de derde komt er doorheen.

Maar wat bedoel je met verstrooiing? Vuur je nooit een enkel projectiel af?

Nee, zo'n drie tegelijk. Het is uiteindelijk een grote granaat, en je moet er meerdere lanceren om iets te raken.

En ze raken niet allemaal dezelfde plek, is dat het verstrooiingseffect?

Precies.

En de doelen waar je op schoot, was dat steeds keurig in antwoord op hun geschiet op Israël?

Of om plekken te bombarderen voordat we naar binnen gingen.

Kort samengevat: zij schieten op Israël, hun lanceerplaats wordt gelokaliseerd, jullie vuren terug en meestal in open ruimtes.

Op sommige dagen vuurden we alleen op bebouwde gebieden, of op Gazastad.

Hoe wordt 'open ruimte' gedefinieerd?

Van wat ik op de kaart zag: geen huizen, leeg.

Bekeek je luchtfoto's?

Soms. De computers werden ge-updated, en een deel stond dan op kaarten, een deel op luchtfoto's. Ik herinner het me niet precies.

... Je zei dat jullie een 'safe area' check doen?

Ja.

Wat is dat, zo'n veilig gebied?

Dat betekent dat er geen troepen van ons in het gebied zijn. Onze computers zijn niet echt ge-updated over elke IDF-actie. Dus werd dat eerst gecontroleerd voordat we ons referentiepunt ontvingen.

Wat is een veilig gebied voor onze eigen troepen?

Eerst neem je 300 meter onder vuur. Zo iets. Dan een verstrooiing en een laatste bom. Dan kun je het gebied binnen trekken.

Werd er ook gedacht aan 'veilige gebieden' voor Palestijnen, of was dat niet relevant?

Burgers? Als het om open gebieden gaat, denk ik dat er niet veel Palestijnen waren. Welke gebieden door ons ingenomen werden, dat staat al in de instructies die zij kregen om hun huizen te verlaten.

Hoeveel heb jij in totaal afgevuurd, naar jouw schatting?

Wel zo'n 620 projectielen. Dat staat ergens in de briefing. We evalueerden al onze hits, de goede en ook de slechte, en het aantal projectielen dat afgevuurd is.

Alle explosieven?

Ja, ik kan je foto's sturen, sommige zijn heel grappig.

Wanneer vuurde je om het verzet te breken?

Meestal schoten we om het verzet te breken, denk ik. Ik weet niet hoe je dat kunt onderscheiden. We kregen gewoon een bevel. Als we terroristen raakten, dan neem ik maar aan dat dat de bedoeling was. Maar als ons verteld werd dat de IDF die nacht naar binnen zou gaan - dan namen we aan dat we vuurden om het verzet te breken. Maar we kregen dat niet steeds te horen voordat we vuur openden.

.....
6 Afkorting van Israël Defense Forces - het Israëlische leger
(noot vertaler).
.....

GETUIGENIS 7

De geweldsinstructie

Voordat we voor het eerst de Gazastrook binnen gingen, liet de bataljonscommandant ons op vrijdagavond allemaal in het gelid staan en zei: "We kunnen ze niet verrassen met onze timing, ze weten wanneer we komen. We kunnen ze niet verrassen met onze locatie, ze weten precies waar we binnenkomen. Wat we wel hebben... is vuurkracht." En in feite - met al die vuurkracht, met de luchtmacht, artillerie, pantsertroepen en de hoeveelheid infanterie die naar binnen ging - hoe soldaten die naar binnengaan denken is simpel.... een vinger lichtjes op de trekker. Zie je iets en weet je niet precies wat het is? Je schiet.

Werd je dat zo verteld?

Zo werd dat gezegd. Hij (de bataljonscommandant) zei het en ik wist toen precies wat hij bedoelde. Ik was het grotendeels met hem eens. Hij zei: "Geen enkele soldaat van mij zal een haar gekrenkt worden. Ik ben niet bereid een soldaat van mij enig risico te laten lopen door te aarzelen. Als je niet zeker bent - schiet je. Als er twijfel is, dan is er dus geen twijfel mogelijk." We begrepen dat; het is niet omdat ze graag wilden doden, of om hits of roem te verzamelen. Het is omdat ze tegen iedere prijs de levens van hun mensen wilden veiligstellen.

We wonen allemaal in dit land en we weten wat de kwetsbare plek in alle oorlogen is: de slachtoffers, dat weten we allemaal, en ze wilden daar gewoon aan vasthouden, absoluut. Laat staan bij de ontvoeringsprocedure enzo, waar de instructie nog explicieter was - als je het niet zeker weet, dan dood je. De vuurkracht was krankzinnig. We gingen de

Gazastrook binnen en de knallen waren echt hels. Vanaf het moment dat we bij ons beginpunt kwamen, begonnen we gewoon te schieten op verdachte plekken. Komt nog bij, het was nog donker toen we naar binnen gingen, we kwamen net voor zonsopgang aan. Je ziet een huis, een raam - dan schiet je op het raam. Zie je daar geen terrorist? Dan schiet je toch op het raam. Het was echte stedelijke oorlogsvoering. Dat is het verschil tussen stedelijke oorlogsvoering en een beperkte confrontatie. In stedelijke oorlogsvoering is iedereen je vijand. Er zijn geen onschuldigen. Het was in ieder opzicht echte stedelijke oorlogsvoering. We gingen daar huis na huis binnen, omsingelden het iedere keer. Van die huizen was 99% leeg.

Ga je een huis al schietend binnen?

Nee. De instructie was om iedereen het huis uit te krijgen of ze in één kamer te verzamelen. Je moet dat door de luidsprekers aankondigen. Geef ze een paar minuten, en als iemand na 2-5 minuten nog niet buiten is - iedereen die dan nog binnen zit, die is ten dode opgeschreven. Wie eruit komt - die moet je buiten of in een van de benedenkamers zetten, en dan ga je al schietend naar boven. Zo was de instructie, maar die werd niet altijd opgevolgd omdat de huizen meestal leeg waren. Waarom zou je dan ammunitie verspillen. Zomaar voor de lol schieten? Sommigen deden dat, maar dat gebeurde niet altijd. Uiteindelijk waren er helemaal geen confrontaties en sommigen voelden zich daar teleurgesteld over, die wilden stoom afblazen en begonnen gewoon te schieten.

Meestal, als er mensen (Palestijnen) naar beneden kwamen, dan bevalen we ze om daar heen te gaan, wezen in een bepaalde richting, zeiden dat ze daarheen moesten gaan. En dan protesteerden ze. "Maar dit is ons huis. We kunnen nergens anders heen." En wij... dat waren onze orders, die werden niet op bataljonsniveau gegeven, maar kwamen van een brigade of het was een algemene legerinstructie, dat weet ik niet meer.

Maar het is niet iets dat de pelotons- of compagniecommandant ter plekke besloot. Als we naar binnen gingen, dan was het duidelijk dat de mensen niet in hun huis mochten blijven. We dirigeerden ze naar een bepaald gebied en hoopten dan maar dat ze daar niet beschoten werden. In het ons aangewezen gebied dirigeerden we ze naar het zuiden van de Gazastrook, waar geen troepen van ons waren. We stuurden ze naar het zuiden. We mishandelden ze niet. Maar het doet toch pijn als vijf moeders, een oude vrouw en kleine kinderen, naar je kijken en de vrouw zegt: "Maar ik kan nergens heen," en er niets wat je kunt doen. Het moet gebeuren. Je wordt hard. Je kijkt haar aan en zegt: "Daarheen." En ze lopen weg. Zodra iemand naar

buiten komt, kondig je aan dat er onschuldigen naar het zuiden gaan, en meestal gebeurde het ook bij daglicht, niet 's nachts. De huizen worden overgenomen en we stationeren ons in het huis volgens plan.

GETUIGENIS 8

De geweldsinstructie en het gebruik van witte fosfor

Wat was de instructie, de inzet, het doel toen jullie de Gazastrook binnen gingen?

Door wie werden jullie gebriefd? De bataljonscommandant? De brigadecommandant?

De compagniecommandant, de bataljonscommandant, en de brigadecommandant - hoe hoger de rang, hoe algemener het wordt. Behalve de compagniecommandant - wij bestonden uit twee pelotons - en een andere compagniecommandant van een peloton dat hoorde bij een infanteriecompagnie - vertelde niemand ons duidelijk wat we daar zouden gaan doen.

En de geweldsinstructie?

Als we iets zouden vinden dat daar niet moest zijn - dan moest je schieten. Ons werd verteld dat de luchtmacht pamfletten had verspreid waarin stond dat iedereen naar Gazastad moest gaan. Als er iemand werd ontdekt buiten die lijn - dan hoorden ze daar niet te zijn. Ik hoorde verhalen van andere bemanningen die op mensen schoten van twee kilometer afstand. Ik herinner me dat ik met de schutter van plaats verwisselde om te kijken. Je ziet mensen die min of meer hun dagelijkse gang gaan, ze wandelen, dat soort dingen. Absoluut geen terroristen. Ik hoorde van andere bemanningen dat zij op mensen daar geschoten hadden, geprobeerd hadden ze te doden. De jongere lui, die waren er happig

op hun score te verhogen. Die schenen te denken dat het cool was om macht uit te oefenen, en niemand die ze wilde intomen. Ze gaven toestemming om vuur te openen.

Jij had die toestemming ook. Was er een algemene toestemming om te vuren?

Binnen de grenzen van de ons toegewezen gebied.

Maar het is een stad. Er werden pamfletten verspreid, maar mensen zijn nu eenmaal onderweg, er is verkeer van burgers. Het is geen militair terrein. Er wonen daar mensen. Werd dat door niemand aangesneden tijdens de briefings? Door commandanten, iemand anders? Werd er geen verschil gemaakt tussen mensen in het algemeen en burgers die bijvoorbeeld in jouw richting proberen te ontsnappen? Er zijn zo veel scenario's mogelijk.

Dat klopt. Er werd niet speciaal gepraat over onschuldige mensen.

Je zei dat vanaf het moment dat hij het voertuig met opstandelingen zag (de interviewer heeft het over de identificatie en eerste vuur van een andere tank die de getuige eerder beschreef), dat toen de eerste granaat werd afgevuurd en dat jij toen ook schoot. Wat betekent dat?

Meestal gebruikten we tijdens deze operatie binnen het ons toegewezen gebied de zichtmiddelen die we in de tank hadden, en dan vuurden we met machinegeweren, kanonnen, wat we maar hadden.

Waar schoot je dan op?

Op alles: huizen - als de bataljoncommandant vond dat een huis er verdacht uitzag, dan schoten we het weg. Als een huis de mannen van de infanterie niet aanstond - dan schoten we. Op alles. We schoten... Dat ging niet alsmaar door, natuurlijk. Onze voorraad ammunitie was niet onuitputtelijk.

Er werd jullie verteld dat uiteindelijk de troepen samengevoegd zouden worden, de infanterie zou van hier komen, en dan zou iedereen helpen om alles voor je uit te nivelleren?

Niet helemaal op die manier. Ik bezet een bepaald gebied en 'maak het schoon', neem posities in en ga dan 's nachts de buurt in die jij hebt bezet om de huizen over te nemen en de verschillende doelwitten die jij verwoest hebt.

Je had het net over de hoeveelheid ammunitie.

Zal ik je vertellen hoe veel onze tank afschoot?

Ja, geef ons een idee.

35 kisten met kogels van machinegeweren, zoiets. Veertig granaten, twee kisten kogels van zware machinegeweren, twintig mortierkassetten. Ik weet van andere bemanningen die zelfs witte fosfor afvuurden.

Hebben jullie dat in voorraad?

Ja, onze bataljonsmortieren gebruiken ook fosfor. Ik weet van een officierstank die ook fosfor afvuurde.

Je spreekt erg in het algemeen, probeer wat specifieker te zijn. Een 60mm mortier is toch helemaal niet precies.

Dat klopt. De mortieren die we gebruikten richten we op plaatsen die we wilden schoonmaken, tuinen enzo. Waarvan we zeker wisten dat er op dat moment niemand was. Ik weet dat er daar opslagplaatsen zijn en zulke dingen, op een schootsafstand van 200-300 meter. Die afstand is min of meer precies.

Wat is het verhaal achter het gebruiken van witterfosforgranaten?

De compagniecommandant geeft de mortierpelotonscommandant een doelwit en beveelt hem te vuren.

Wat was daar, weet je dat?

Een doel. Ze definiëren doelen. Ik kan echt niet zeggen wat daar was. Soms hoorde je via de radio: "Toegestaan, fosfor in de lucht." Dat is het. Ik herinner me niet of dat ooit bevestigd werd door de compagniecommandant, maar ik weet van een officier die ook vuurde zonder toestemming te vragen.

Waarom vuurde je fosfor af?

Omdat het leuk was. Cool.

Beroepsmatig, heb je de fosfor dan om tegen zulke bedreigingen te gebruiken?

Ik weet niet waarvoor het wordt gebruikt. Ik praatte hier gisteren net over. Ik begrijp eigenlijk niet wat het in onze voorraden doet als we niet geacht worden zulke ammo te gebruiken. Het is belachelijk.

GETUIGENIS 9

De geweldsinstructie en het vernietigen van huizen

Vanaf het begin zeiden hij en de brigadecommandant en de andere officieren ons heel duidelijk dat op ieder beweging geweervuur moest volgen.

Ongeacht welke beweging?

Er hoeft niet op je geschoten te worden. Het is genoeg dat je denkt dat er een beweging is. Dat was voor we het ons toegewezen gebied binnen gingen. Ik herinner me niet of de brigadecommandant dit zei of iemand anders: "Niemand wordt geacht daar te zijn, als je ook maar enige beweging ziet, dan schiet je." Dat was in wezen de geweldsinstructie. Schiet als je wilt. Als je bang bent, of als je iemand ziet, dan schiet je.

Zelfs al er geen gevaar is?

Dat is de bedoeling, ja. Je schiet niet alleen als je bedreigd wordt. Er wordt aangenomen dat je je constant bedreigd voelt, dus alles bedreigt je, en dan schiet je. Niemand zei echt: "schiet ongeacht", of: "schiet op alles wat beweegt." Maar we kregen ook geen bevel om alleen vuur te openen als er een reële dreiging was.

Voelde je je bedreigd toen je de Gazastrook binnen kwam?

Ja. We kregen de hele tijd waarschuwingen. Het gevoel van dreiging werd letterlijk in ons opgeroepen. Ik kan je dit zeggen: we waren erg bang. Eigenlijk was er geen reden om zo bang te zijn, maar we voelden ons bedreigd. Niet dat er iets gebeurde om dat te rechtvaardigen, maar vanaf het begin gingen we vol angst Gaza binnen. Het is belangrijk te herhalen dat we als reservisten zo gezond mogelijk naar huis wilden

gaan. Er is een verschil. Luister, ik ben gewoon soldaat geweest. Het is een andere gevoel. Je bent als reservist zelfs bang om tijdens oefeningen een tank in te gaan. Je wilt niet gewond raken, je wilt niet dat je iets overkomt. Daarom zijn we ook voorzichtiger met het openen van vuur, we willen niet iets in gang zetten waardoor we daar vast komen te zitten. In het algemeen zijn reservisten voorzichtiger, ze willen geen onnodige risico's lopen. Wat betreft de geweldsinstructie, we kregen geen instructies om op alles te schieten wat bewoog, maar we hadden een algemene instructie gekregen: als je je bedreigd voelt, dan schiet je. Ze bleven maar herhalen dat dit een oorlog was, en in een oorlog mag je onbeperkt vuur openen.

Nadat jullie je stellingen hadden ingenomen, observeerden jullie die huizen dan de hele dag of alleen 's nachts?

We observeerden ze continue.

Rapporteerden jullie iedere verdachte beweging?

Er gebeurde daar niets. Het waren spooksteden. Behalve wat vee bewoog er niets. Een tank van onze compagnie had een 'run-in', ze identificeerden een antitankprojectiel dat op het punt stond afgevuurd te worden, dus die tank vuurde, en dat was het. Er waren geruchten dat onze tank door een mortier beschoten was. Drie uur later zei iemand tegen ons: "Hebben jullie dan niet gehoord dat je beschoten werd?" We wisten helemaal niet dat we beschoten waren. Er kwamen steeds waarschuwingen binnen over een vrouwelijke zelfmoordcommando die ons over twintig minuten zou bereiken. Maar geen van die waarschuwingen werd werkelijkheid.

Hoe zou ze bij jullie komen?

Daarover kregen we geen informatie over de radio, ze vertelden alleen uit welke richting ze zou komen, en we moesten die richting goed in de gaten houden. Behalve dat hoorden we niet veel.

Zou ze lopend komen?

Ja. De waarschuwing luidde: "Vrouwelijke zelfmoordcommando onderweg naar positie." Zoiets, niet veel details. "Binnen een uur of twee." We kregen ook steeds waarschuwingen over een sluipschutter in ons gebied, en over een man of vijf die in een huis gezien waren en die misschien wel de bemanning van een antitankkraket waren. We kregen steeds al die waarschuwingen, en er gebeurde steeds niets, tenminste wat onze bemanning betreft. Dat wil niet zeggen dat het loze waarschuwingen waren. De rest van de tijd zaten we in de tank en waren op de uitkijk naar

hinderlagen. We zagen al dat geschiet om ons heen, constant artillerievuur, van de marine, de luchtmacht, en van reguliere eenheden - dat geschiet ging maar door vanaf de plaats waar wij hadden gezeten.

Het ons toegewezen gebied was zo smal omdat buiten die 500 meter Israëliëse legereenheden actief waren, paratroepen en bataljon XXX, en wij mochten niet buiten ons gebied vuren. Soms werd een ander gebied voor ons opengesteld. We hoorden dat compagnie L vaak vuur opende, er gingen geruchten rond in het bataljon, ik kan niet zeggen of die waar waren, maar er ging een gerucht dat zij grote hoeveelheden ammo hadden verbruikt, samen met de mannen van de infanterie. Behalve die geruchten weet ik niet wat er wel of niet gebeurde.

Ik kan het alleen hebben over wat onze eigen compagnie deed, en dat is niet veel.... Er waren echt absurde incidenten in de tijd dat we daar waren. Op een dag zaten we onze middagkoffie te drinken. Plotseling vuurde de tank van de bataljonscommandant, vijf meter van ons vandaan, een granaat in een gebouw. Waarom hij schoot? Ik weet het niet. Misschien kreeg hij een waarschuwing, misschien ook niet. Het was niet op de radio. Het leek me ongegrond, meer een weksignaal voor de compagnie. In sommige gevallen dacht men dat er een terrorist rond de tanks hing. Ik denk dat er iemand uit een van de tanks kwam, een verkenners ontdekte hem en dacht dat het een terrorist was die een tank in klom, dus werd het hele gebied gewaarschuwd, er was een moment van histerie, paniek, en de volgende dag werd een gebied vlak bij het hoofdkwartier van het bataljon met de grond gelijk gemaakt, en een tuin die daar was - die verdween gewoon. De D-9 (bulldozer) vergrootte zo onze stelling in het gebied. Zulke dingen gebeurden voortdurend, maar ik kan alleen getuigen over wat ik me persoonlijke herinner.

Werden er in jullie gebied huizen verwoest?

Voortdurend. Er werden overal huizen verwoest. Je kon duidelijk zien dat er op die huizen met enorme vuurkracht was geschoten. We zagen niet één huis dat nog intact was, net als die scènes die je op foto's zag - een huis totaal kapot of een huis met een enorm gat erin, of met veel kogelgaten. We zagen niet één huis dat niet geraakt was. De volledige infrastructuur, paden, velden, wegen - alles lag totaal in puin. De D-9 was over alles heen gegaan, om de tankstellingen op te bouwen en de routes te prepareren. Er stond niet veel meer overeind in het ons toegewezen gebied. Het zag er vreselijk uit, net als in die films over de Tweede Wereldoorlog waar niets meer overeind staat, een totaal verwoeste stad. De paar huizen die nog bewoonbaar waren, werden ingenomen door het leger. Hoe minder

erg een huis beschadigd was, hoe meer kans dat soldaten er in zouden trekken om er een dag of nacht in door te brengen. Zoals ik al zei, er waren veel in de steek gelaten, zielige beesten.

Gedurende je week in de tankstelling - waren er toen nog steeds D-9's die in de buurt huizen verwoestten en buurten binnen gingen?

Voortdurend. Absoluut. Gedurende de week dat wij er waren, gebeurde dat bijna dagelijks. Meestal ging de gepantserde infanterie een huis binnen, niet de D-9's. Het gebeurde door de gepantserde infanterie omdat ze denken dat er boobytraps in het huis liggen. Zij bliezen de huizen op. Ze maakten een gat in een muur om het huis binnen te gaan. Er waren steeds ontploffingen, en de D-9's vergrootte dan de tankstellingen en de wegen. Genietroepen waren daar continue bezig, met huizen waar niemand in zat. Het was grappig omdat op een gegeven moment iemand zei - ik weet niet meer wie, ik geloof dat het onze plaatsvervangend commandant was of de compagniecommandant zelf - die zei dat onze compagnie verondersteld werd actiever te zijn, meer te doen. Nou ja, we gingen huizen binnen waar niemand aanwezig was, en bovendien, die huizen werden constant geobserveerd, en ik persoonlijk heb daar nooit iemand gezien, misschien dat de commandanten wel een reden vonden om er naar binnen te gaan. Ik zag geen reden om die huizen binnen te gaan in een leeg gebied waar we huizen non-stop observeerden. Toch ging men huizen binnen en werd er schade aangericht aan eigendommen van anderen, want we zagen alleen die bezittingen, nooit een persoon. Daar was absoluut geen aanwijsbare reden voor. Misschien dachten ze dat er wapens binnen lagen. Ik zag geen enkele reden voor dit soort activiteiten, maar het gebeurde de hele tijd.

GETUIGENIS 10

Briefings

Wat wordt je verteld bij de briefings voordat je de Gazastrook binnen gaat?

Dat is een moeilijke vraag. Tijdens de officiële, formele briefings werd er niet gepraat over wat we zouden gaan doen. We wisten niet wat we gingen doen. Tot aan de avond voor we de Gazastrook binnen gingen, wisten we niet welke actie we zouden ondernemen in ons gebied. Maar het is belangrijk te zeggen dat iedereen die met ons praatte, of het nou onze eigen brigadecommandant was - die niet deelnam aan de actie maar meedeed omdat een bataljon van zijn brigade meedeed - of officieren die we op de een of andere manier tegenkwamen - dat ze allemaal uiterst militant klonken, heel heftige taal gebruikten.

Wat voor taal?

Laten we zeggen dat de algemene benadering was: 'we trekken ten oorlog'. Ik kan erop zweren dat ik onze brigadecommandant dat ten minste één keer hoorde zeggen, toen hij bij ons zat tijdens de oefeningen, voor een strijdpraatje rond het kampvuur in Tze'lim 's nachts - hij was toevallig bij ons en we vroegen hem wat er in Gaza gebeurde en wat we konden verwachten, dat soort dingen - en hij zei nota bene dat dit een oorlog was, en in een oorlog kon je nou eenmaal geen rekening houden met burgers. Je schiet iedereen die je ziet, neer. Ik parafraseer nou, dit is geen letterlijk citaat, maar de strekking is duidelijk.

Hoe namen de mensen dat op?

Luister, we zijn een aardig oude compagnie. We zijn een zg. 'founding batallion', we zijn allemaal 33 jaar, en we namen dit nogal sceptisch op, we waren een

beetje geschrokken van deze benadering van het leger. Dat was mijn gevoel, ik weet niet wat iedereen apart die nacht daarover dacht. Ik vond het persoonlijk vrij weerzinwekkend. Er was een algemeen gevoel, en dat werd herhaald iedere keer dat we met anderen praatten, dat humanitaire overwegingen nu geen rol speelden in het leger. Het doel was om een operatie uit te voeren met zo min mogelijk slachtoffers aan de kant van het leger, zonder dat iemand zich afvroeg welke prijs de andere kant daarvoor zou betalen. Dat was het algemene idee, en dat hoorden we van meerdere officieren.

Welke officieren?

Dat kan ik niet zeggen. Wie er met ons sprak? Behalve onze eigen brigadecommandant - die een gewone officier is - waren er officieren van die basis. Ik weet niet meer wie er met ons sprak, ik kan hun officiële titel niet meer noemen, ik herinner het me echt niet meer.

Werd diezelfde toon ook gebruikt in officiële besprekingen?

Er waren niet zoveel officiële besprekingen. We waren meestal aan het trainen. Een deel van de compagnie had misschien officiële besprekingen, maar we gingen niet naar veel van die dingen toe. We waren meestal op oefening en kregen niet veel details over de activiteiten van onze eenheid. We praatten bijvoorbeeld niet met een onderofficier van de veiligheidsdienst of een senior officier, ten minste niet in onze compagnie, alleen met officieren van onze eigen bataljon: onze eigen bataljonscommandant, onze eigen brigadecommandant. Buiten dat kwamen we niet veel senior officieren tegen. Als onze brigadecommandant sprak, was de toon heel duidelijk.

Je vertelde dat je een gesprek had met de brigadecommandant.

Ja, geïmproviseerd.

Waar was dat?

Op Tze`lim (de trainingbasis)

Jullie waren aan het oefenen over hoe het er allemaal aan zou toegaan in de Gazastrook?

Ja, Om gewend te raken aan hoe een beschermende terugvalpositie eruitziet. De tanks waren er gestationeerd na de oefening, het is nacht, de tank zijn geparkeerd rond de stelling en we hebben onze eettent opgezet, en tankoefeningen – dat doet tankbemanning. De rest zit allemaal te wachten. Dus we zaten daar rond een kampvuur en de brigadecommandant kwam erbij zitten. Hij beschreef ons exact wat er in Gaza gebeurde, exact.

Wat?

Hij beschreef de ongelukken met 'friendly fire'. Ik geloof dat dit de dag was nadat een tank op een Golani bataljonscommandant had gevuld. Ik weet de exacte details niet meer. Hij legde uit wat er gebeurd was, waarom het gebeurd was, hoe het gebeurd was. Hij vertelde ons over andere ongelukken in het gebied, over een poging tot ontvoering van een Golani (infanterie)soldaat, en hoe hij daaruit ontsnapt was. Hij vertelde ons verhalen uit het gebied en toen werden er vragen gesteld over wat we daar gingen doen en hoe ons dagelijks leven er daar uit zou zien. Hij zei: "Jullie blijven de hele tijd in de tanks zitten." We praatten over praktische zaken, maar de fundamentele benadering van de oorlog was erg meedogenloos, Dat was mijn indruk. Misschien dachten anderen er anders over. Hij zei iets als: "Maak geen punt van morele zaken. Dat komt later wel aan de orde." Hij zei van die vreemde dingen: "Laat de nachtmerries en de verschrikkingen die komen, maar over aan later, Nu moet je alleen schieten."

Dit was min of meer de sfeer. Toen we in de stad waren die ze om te oefenen hadden gebouwd in Tze`elim, trainden we daar wat en patrouilleerden daar waar de tanks binnen kunnen komen. Er was een officier bij ons, ik weet niet wat zijn taak was, die praatte met ons over de lessen die geleerd waren en de conclusies die getrokken waren uit de gevechten in Gaza. Dat werd de hele tijd gedaan, er werden daar constant boekjes over gepubliceerd. Ik weet niet wat daarin stond.

In deze oorlog?

Tijdens de eerste dagen van de campagne. Dat ging maar door. Hele boeken over lessen die getrokken werden uit de oorlog in Gaza, en ze werden steeds bijgewerkt. Hij (de brigadecommandant) nam ons mee op patrouille om te zien hoe stadsguerrilla eruitzag vanuit een tank, en ook hier was de fundamentele aanpak, de les die hij ons probeerde bij te brengen, dat je geen risico's moest lopen. Als het gebied vóór je verborgen zit achter een gebouw - dan haal je het gebouw neer. Vragen als 'wie woont er in dat gebouw' worden niet gesteld. Als iets je in de weg staat, dan doe je er alles aan om te voorkomen dat het je in de weg staat, ongeacht de menselijke gevolgen van zo'n actie. Dat is de mentaliteit bij iedereen waar we toevallig mee praatten. Laten we zeggen dat het punt van de "legimiteit van wapens" helemaal niet aan de orde kwam in al die besprekingen.

GETUIGENIS 11

Het gebruik van witte fosfor en de geweldsinstructie

Toen gingen we terug in noordelijke richting, tot ongeveer 500 meter van het hek, en we bleven daar de hele nacht als wachtpost. We zagen niets bijzonders. De volgende dag gingen we terug naar de basis om nieuwe legerorders te krijgen en we werden weer toegewezen aan troepen van Bataljon XXX, waarmee we naar binnen waren gegaan. We liepen met hen op het strand en zagen al de witte-fosforbommen waarover ik je vertelde, we zagen dat het zand verglaasd was.

Kun je dat beschrijven? Wat zag je?

We liepen over het zand en toen hoorden we zo'n knerpend geluid, alsof er iets verbrijzeld werd. We keken naar beneden en zagen iets wat leek op de scherven van duizenden gebroken glazen flessen.

Welke kleur had het?

Een morsige kleur bruin.

Zag je zulke resten ergens anders in de buurt?

Er was een gebied van ongeveer 200-300 meter in het vierkant van verglaasd zand. We begrepen dat dit kwam door witte fosfor. Het was schokkend.

Waarom?

Omdat je tijdens de training leert dat witte fosfor niet gebruikt wordt, en er wordt je uitgelegd dat het niet humaan is. Dan kijk je naar films en je ziet wat het doet met mensen die erdoor geraakt worden, en je zegt: "Hé, dat doen wij ook." Dat had ik niet verwacht. Tot op dat moment geloofde ik dat ik deel uitmaakte van het meest humane leger van de wereld. Ik wist dat we zelfs

op de Westbank, als we daar een buurt binnen gingen, dan deden we het stil, zodat de mensen ons niet zagen, maar ook om ze niet te storen, echt waar. We zijn niet ... zelfs wanneer er molotovcocktails naar ons werden geworpen op de Westbank, dan schoten we niet, de regels waren erg strikt. Als je eigen leven in gevaar is, dan schiet je. Maar nooit in andere omstandigheden. Praktisch gezien, hoe vaak bevind je je nou echt in een levensbedreigende situatie op de Westbank? Tot dat moment had ik nog nooit een schot gelost behalve op kartonnen doelwitten, alleen op de schietbaan en tijdens oefeningen, en ik begreep ook waarom dat was. Een soldaat van het Israëlijsche leger schiet niet voor de lol en hij gebruikt geen buitensporig geweld, meer dan de missie die hij moet uitvoeren, vraagt. We zagen de vliegtuigen uitvliegen, en je ziet van welk gebouw een raket tegen Israël wordt gelanceerd, en dan zie je de vier huizen rondom dat gebouw instorten zodra de luchtmacht bommen uitgooit. Ik weet niet of het witte fosfor was of niet, en het kan me niet zoveel schelen, maar hele woonbuurten werden gewoon met de grond gelijk gemaakt omdat er vanuit vier huizen in de buurt Qassam-raketten werden afgevuurd. Ik weet niet wat er anders tegen gedaan kan worden, maar het lijkt toch wel wat oneerlijk.

Wat, de verhoudingen?

Ja, het staat in geen verhouding tot elkaar.

Toen jullie de Gazastrook binnen gingen, was de luchtmacht nog actief, en de zware wapens – geen geweren maar artillerie, tanks en ondersteunend vuur. Observeerden jullie waarop geschoten werd en hoe de tanks en mortieren werden gebruikt?

Van wat ik in onze posten zag, werden tanks vaak naar binnen gestuurd, pelotons van Bataljon XXX, om een optimale dekking te bewerkstelligen, samen met verscheidene tanks in een rij. De tanks wachtten totdat iets bewoog om effectief terug te vuren. Ik ging niet naar binnen met de zware wapens, wij waren verbonden aan speciale eenheden die niet met zware wapens werkten.

Wat bedoel je met `wachtten totdat er iets bewoog'? Wat was jullie geweldsinstructie? Wat was jullie gezegd bij de briefings?

"Als iets je verdacht voorkomt, dan open je vuur."

Wat is verdacht? Gaat het hier niet ook om zowel wapens als bedoelingen?

Ja, Je moet wapens zien, nagaan dat die persoon er niet een van ons is. Als hij iets bij zich draagt, dan is dat reden genoeg om....

De bedoeling telt niet? Zelfs zonder bedoeling?

Ze namen aan dat als iemand in een gebombardeerde zone aanwezig was en een Kalashnikov droeg, dat dat geen wapenverzamelaar was.

Toen je Al Atatra binnen ging, zag je toen gebouwen, huizen?

Ruines. Ik ging Al Atatra binnen nadat ik luchtfoto's had gezien en ik kon niets terugvinden, en mijn fotografisch geheugen is niet zo slecht. Ik wist nog dat er 200 meter verder op de weg een kruising moest zijn, en die was er niet. Ik wist dat er een plein moest zijn met een Hamas-herdenkingsmonument erop, en dat was er niet. Er was puin, gebroken cementblokken.

Hoe beïnvloedde de verwoesting jullie mogelijkheid om te communiceren en te navigeren?

Het was zo erg dat als we probeerden om aan de inlichtingendienst in het veld te rapporteren over een figuur die zijn hoofd naar buiten stak of over een raket die gelanceerd werd, en het meisje (bij de veldinlichtingendienst) vroeg dan: "Is het vlak bij dit of dat huis?", dan keken we op de luchtfoto en zeiden: "Ja, maar dat huis is er niet meer." "Wacht even, is het tegenover een plein?" "Geen plein meer." Ze vroeg ons bijvoorbeeld of het de derde of de vierde kruising was, en dan antwoordden we dat de huizen allemaal over de kruisingen heen lagen en dat je de kruisingen niet meer kon zien. Het was zo erg, dat we nauwelijks nog zagen waar we reden. Later ging ik naar de 'war room' van de uitkijkposten en vroeg hoe het ging, en de vrouwelijke soldaten aldaar, de uitkijkposten, waren kwaad dat ze de vliegtuigen geen aanwijzingen konden geven omdat al hun referentiepunten neergehaald waren. Ze gaven dus hele algemene aanwijzingen en vertrouwden daarbij alleen op coördinaten. Die referentiepunten stonden op luchtfoto's die de piloten ook hadden en de 'war room' ook, maar dat was erg bij benadering, wat me ook dwarszit. Wat is dat, bij benadering? Het is heel goed mogelijk dat de piloot nu het verkeerde huis bombardeert.

Werd dat je verteld, van dat bij benadering, of is dat jouw eigen idee?

Het was mijn eigen idee. Zij zegt bijvoorbeeld: neem zo'n 800 meter ten oosten van de zee, of zoveel meters en zo'n azimuth van die of die lijn, en je denkt: wacht even, als hij het kompas en andere instrumenten in de cockpit niet gebruikt voor deze metingen, dan mist hij waarschijnlijk zijn doel. Dat is niet te ver gezocht, dit is niet de 'slimme' bom waaraan we zo hard werken. Het kan zijn dat hij zo'n bom gebruikt, maar dan mikt ie op het verkeerde doel.

GETUIGENIS 12

De geweldsinstructie

Toen jullie de Gazastrook binnen trokken, wat was toen jullie doel?

We wachtten nog steeds op orders om naar binnen te gaan, we hadden nog maar weinig gehoord, zelfs onze commandant had nog niet veel gehoord. Ons werd gewoon verteld 'om de kruising te houden, om die onder controle te houden'. Blijkbaar hadden de hogere echelons besloten niet verder te gaan met fase 3 en alleen naar binnen te gaan om druk uit te oefenen en misschien ook wel om hun voet op de eerste tree van de ladder te zetten, voor het geval we die uiteindelijk zouden beklimmen. We gingen naar binnen in de wetenschap dat het maar voor een paar dagen zou zijn omdat we alleen deze fase uitvoerden. We hoorden wel dat zich een politieke beweging aan het vormen was, zozeggd.

Dus er was in feite geen doel?

Juist. We moesten een militair gebied overnemen. We hadden geen duidelijk zicht op de Tancherweg, een ander peloton van onze compagnie hield die bezet. Mijn eigen peloton en een ander vormden de meest noordelijke linie, de meest vooruitgeschoven lijn, het verst weg van het hek... Zij kregen bevel om geen enkele beweging over de Tancherweg toe te staan.

Wat betekent dat?

Dat betekent dat als een voertuig over de weg rijdt, we net vóór het voertuig moeten schieten zodat de bestuurder zich realiseert dat hij onder schot staat en daar niet moet rijden, en hij teruggaat. Er was één geval waar - voordat ze dat doorhadden - een vrachtwagen

werd beschoten, maar die keerde om en ik weet niet of iemand van de inzittenden gewond was geraakt.

Gold dat zowel overdag als 's nachts?

Vooral 's nachts was er geen verkeer. De Palestijnen reden daar niet 's nachts. Overdag was er verkeer en dat werd met geweervuur gestopt. De weg lag op ongeveer 200-300 meter afstand. Dat was min of meer de schietafstand... We hielden de weg onder controle en verhinderden bewegingen zoals ons gezegd was. In één geval reed een motorrijder daar rond, en ik weet niet wat de geweldsinstructie is voor de pantsertroepen, maar in ieder geval schoot de tank op de motorrijder en raakte hem. Ik weet niet wat er met hem gebeurde, maar ik geloof niet dat er veel over was van die man.

Ik wil even terug. Je vertelde over een vrachtwagen die onder schot kwam. Wat gebeurde daar precies, wat is het verhaal daarachter voor zover je dat kent?

We hadden opdracht om niemand door te laten. Degene die dienst had op het moment dat de vrachtwagen arriveerde, lette even niet op en werd misschien verrast. De wagen kwam verder dan de instructies toestaan, dus hij vuurde om hem te laten stoppen. Hij vuurde op de plek waar we normaliter op schoten. De vrachtwagen had die plek al bereikt en hij schoot er gewoon op.

Gebeurde dit overdag of 's nachts?

Overdag.

Geldt de instructie om vóór een bewegend voertuig te schieten voor machinegeweervuur of ook voor raketten?

Niet voor raketten, alleen voor licht geweervuur, van een machinegeweer of een M16. Je kunt gemakkelijk mikken op een plek vóór een voertuig, en er zijn ook scherpschutters bij, geen probleem.

Oké, en voetgangersverkeer?

Voor voetgangers lag de toegang op de weg die van het Sufakruispunt kwam. De hele weg was open toen het grondoffensief begon. Ze maakten met bulldozers een pad parallel aan de weg [voor de tanks], dus de weg was open voor het andere verkeer.

En burgers?

Die waren daar niet. Zodra de operatie begon, zijn die allemaal naar de steden gevlucht.

Dus de dorpen daar in de buurt waren eigenlijk...

Die waren vrijwel helemaal verlaten. Ik weet zeker dat er hier en daar burgers zaten, maar niet veel.

Je zag er niet één door je verrekijker?

Nee. Wat ik al zei, ik zag er geen een, En de mannen in mijn compagnie vertelden me hetzelfde. Ik weet eigenlijk niet of ze me niet bedonderden. Ik neem maar aan dat het de waarheid was.

Als jullie een huis binnen gingen, had je daar bepaalde instructies voor ontvangen - geen beleidsmatige maar operationele?

Het Israëliëse leger volgt de procedures nauwgezet. Een van de dingen die deze procedure voorschrijft, is het uitzetten van 'rode lijnen'. Dat betekent dat wie die grens overschrijdt, wordt neergeschoten, Daar hoeft je je niet voor te verantwoorden.

Je schiet dan om te doden?

Schieten om te doden, ja. In ons geval, in het huis waar we zaten, was het operationele front aan de noordkant. De voordeur van het huis zat aan de westkant. Het huis had een tuin omgeven door een muur van cementblokken, ongeveer 15 meter van de voordeur. Wij hadden instructies om iedereen die de tuin in kwam, dood te schieten. We schoten iedereen dood die binnen onze linie kwam, daar dacht je niet eens over na.

Overdag?

's Nacht ook. 's Nachts zijn de rode lijnen wat flexibeler. Ze worden dan verder van het huis af gelegd in de veronderstelling dat burgers dan niet rondzwerven, en dat wie wel aanwezig is, van plan is ons kwaad te doen.

Hij hoeft niet bewapend te zijn?

Het idee van de rode lijn is dat als iemand ontdekt wordt ver van de rode lijn en ongewapend is, dan moet hij eerst onschadelijk worden bevonden. Dat werd niet met zoveel woorden gezegd, maar zo deden we het. We waren net op herhaling geweest, voordat we werden opgeroepen voor een speciale missie: het is niet precies hetzelfde, maar we waren bij Keren Shalom⁷ en wie bij het hek kwam, moest door ons onschadelijk bevonden worden. Tenminste, dat was wat ik begrepen had. Wie buiten de rode lijn bleef, moest door ons oké, bevonden worden, tenzij hij bewapend was en een bedoeling had, zoals ze zeggen, en dan schiet je die persoon dood.

Ik wil graag weten: wat zegt de geweldsinstructie over iemand die je 's nachts op straat ziet bij je in de buurt?

Als hij buiten de rode lijn blijft, dan wil je dat hij oké bevonden wordt en weer terug naar binnen gaat. Dat waren niet de bevelen die ik had gekregen, dat was wat we tijdens de training hadden gehoord.

Wat kreeg je voor bevelen?

Ik had daar niet echt bevelen voor gehad. Ik weet niet of dat alleen voor mij geldt. Ik geloof dat dat de algemene lijn was omdat ik niet geloof dat ze het anders zouden doen dan op de training. In wezen, als iemand buiten is en de oké kan krijgen en naar binnen gaat - dan is dat beter. Want dan hoef je niet te doden en je ook niet bloot te geven. Als je vanuit ons huis schiet, dan is het duidelijk dat het Israëlische leger in dat huis zit en dat trekt [vijandelijk] vuur aan.

Betekent dat dat er geen uiterlijke tekenen van jullie aanwezigheid zijn, de hele tijd dat je in dat huis zit?

Dat klopt eigenlijk wel - tenzij wij, of Golani voor ons, ontdekt worden. Maar van buiten kon je niet zien dat er soldaten in een bepaald huis zaten.

Ik probeer te begrijpen hoe dat werkt. Er liep nooit iemand zomaar over straat?

Nee, absoluut geen verplaatsingen. Dieren liepen vrijelijk heen en weer, maar mensen niet. Ik zag of hoorde daar niemand.

Wat zag je toen jullie de Gazastrook binnen kwamen?

Zoals ik al zei, er waren paden gemaakt. Verplaatsingen gingen over die paden die door bulldozers waren gemaakt, afhankelijk van de operationele noodzaak natuurlijk, en niet door de velden of de kassen daar. Ik zag een hoop verwoeste huizen, soms als gevolg van beschietingen, soms door bombardementen vanuit de lucht, en sommige waren vernield door D-9 bulldozers of door sloopeenheden van het geniecorps. Opgeblazen. Voornamelijk zag ik een hoop ruines. Ik kan geen aantallen geven, maar langs onze route was ongeveer de helft van de huizen op een of andere manier geraakt.

De helft van de huizen die je zag toen je het gebied binnen trok, lag in puin?

Niet totaal in puin. Ze waren beschoten met tankgranaten of verwoest door bulldozers of vanuit de lucht gebombardeerd.

Werd je verteld waarom ze verwoest waren?

Bij onze voorbereiding waren er huizen geselecteerd waarvan de commandant had besloten om ze neer te halen omdat ze verdacht waren, ze hadden dan informatie over dat huis, en de commandant zei dan dat hij er niet langs ging voordat er op de een of andere manier voor "gezorgd" was. Zo plande we onze route voordat we de Gazastrook binnen trokken - we wilde dit of dat huis neerhalen om onszelf niet in gevaar te

brengen, omdat men vermoedde dat er explosieven in lagen.

Dat was gebaseerd op informatie van de inlichtingendienst?

Ja. Maar er was een huis waar Golani naar binnen ging. Maar ons eigen bataljon had de veldanalyse ervoor gemaakt en wilde het neerhalen. En bij toeval hoorde ik dat Golani in het huis zat wat we wilden neerhalen.

.....
7 Grensovergang in het zuiden van de Gazastrook (noot vertaler).
.....

Hoe ging het eraan toen in de huizen?

Ach, weet je. Routine. De eerste twee dagen dat we daar waren, hadden we erge honger. Toen kregen we eten en werd alles gewoon. Iedere twee dagen ofzo kwamen er voorraden aan. Soms doorbraken we de routine - dan schoten we in een willekeurige richting, op dit huis of dat. Er was een compagnie van het bataljon dat ten westen van ons was gestationeerd die soms contact met de vijand had. In de huizen werd niet gevochten.

Werd er überhaupt gevochten? Hoe gingen jullie met de burgers om?

Die zaten in de huizen. Ik heb ze niet zelf gezien maar ik geloof dat één burger in het eerste huis gedood werd toen het huis ingenomen werd. Toen ze daar al schietend naar binnen gingen. Toen veranderde men de procedure en waren er meer huiszoekingen. Er zat een familie in het tweede huis dus we gingen daar niet

schietend naar binnen. We schreeuwden tegen ze dat ze eruit moesten en bonkten op de deur. Meteen toen die eerste burger was gedood, ik geloof dat het een oudere man was, toen werd het beleid veranderd en werd er meer doorzocht en minder geschoten.

Dus in het begin werd er onmiddellijk geschoten? Dat betekende dat jullie op die huizen schoten?

Ja.

Ze begrepen niet dat ze eruit moesten?

Ik denk dat ze dat niet durfden.

Wat was jullie taak in die huizen? Was de bezetting van een huis bijvoorbeeld nodig om een weg te beschermen?

We namen de huizen over, veranderden steeds, beschermden de weg. In het algemeen was het onze missie om het gebied te isoleren, om geen enkel voertuig op de weg toe te laten.

Reden daar dan voertuigen?

Nee. Soms waren er mensen, dan losten we meestal waarschuwingsschoten.

Wat was er nou voor jou nou anders, of moeilijk, in deze oorlog?

Meestal was het slaapverwekkend. Er gebeurde niet echt veel. Er was een vrij moeilijk incident waarbij we moesten Op enige afstand verscheen plotseling een man, op zo'n 150-200 meter, 's nachts. We ontdekten hem omdat hij een knipperende zaklantaarn droeg. We ontdekten hem op vrij grote afstand, en we vroegen bevestiging om waarschuwingsschoten te lossen. Hij kwam al zigzaggend dichterbij, op het huis af. We vroegen weer om bevestiging. We konden toen niet zien of hij een verdachte was of dat hij iets droeg. We dachten dat hij met die zaklantaarn informatie over onze positie aan het verzamelen was. We hadden allerlei ideeën. We kregen geen oké voor waarschuwingsschoten. Onze commandant ging het dak op met andere soldaten, en intussen kwam die vent steeds dichterbij totdat de commandant op het dak verscheen met de anderen. De man verdween toen uit het gezicht achter een boom. Toen we hem weer zagen, was hij 15-20 meter van het huis af, wat, volgens al onze instructies - de veiligheidsmaatregelen - als ondergrens wordt beschouwd - als iemand explosieven bij zich draagt. Er waren toen heel wat waarschuwingen voor zelfmoordcommando's, de hele tijd, onophoudelijk. We moesten die vent dus neerhalen. Als hij een explosieve lading bij zich draagt, kost het hem maar één seconde om naar het huis te rennen. Op dat moment schoten

de soldaten op het dak op hem, en een andere soldaat opende ook vuur. Later bleek het om een oude man te gaan met een knipperende zaklantaarn en een wit overhemd.

Riepen jullie naar hem?

Nee, dat deden we niet.

Jullie openden meteen vuur?

Uiteindelijk was het een vergissing.

Wat zegt de geweldsinstructie?

In een oorlog zegt de geweldsinstructie dat mensen op de grond op hun eigen oordeel moeten afgaan, op het oordeel van de commandant van dat moment.

Wist de man überhaupt dat jullie in het huis zaten?

Hoor eens, hoe moet ik dat weten? Aan de ene kant, die huizen - ik zou niet weten hoe iemand zich niet bewust kon zijn van onze aanwezigheid, er reden constant zware gepantserde voertuigen af en aan. Je kon weten dat we daar zaten. Ik weet echt niet waar die man vandaan kwam. Hij was al vlak bij het huis en ik weet niet of hij wist dat wij daar zaten. Wat ons betreft dook hij plotseling op.

Waarom vertel je me juist dit verhaal?

Je vroeg naar een moeilijke ervaring.

Maar het was een vergissing.

Ja, maar zodra we zijn stem hoorden wist ik dat dat me wel enige tijd zou bijblijven, die man daar schreeuwde het uit. Daarom herinner ik me dit als een moeilijk moment. Ik weet dat hij daar twee dagen lang lag voordat hij werd weggehaald.

GETUIGENIS 14

De geweldsinstructie

Op een nacht, ik weet niet meer of het de eerste of de tweede week was, maar het gebeurde nadat we al zeker een dag of 5-6 binnen waren geweest. Ik denk dat het al de tweede week was. Er was een briefing voor de voorposten. Iedereen kwam bij elkaar in de hal, en de compagniecommandant zei wat, en de pelotoncommandant zei wat. Wij praatten wat, en XXX vroeg me of ik ook iets zag knipperen op de weg. We keken er even goed naar en zagen op een afstand een licht knipperen, en toen realiseerden we ons dat het een persoon was. Iemand liep over de weg in onze richting. Na enige tijd konden we meer zien. Hij was te voet, hield een zaklantaarn vast, droeg een wit overhemd en had een lange baard. Het was een oude man die midden op de weg liep. We gaven onze waarneming door, en toen hij dichterbij kwam, zagen we dat hij zo te zien geen wapens droeg. Toen arriveerde de compagniecommandant, helemaal opgewonden, kijkt rond, ziet de man en zegt: "Alle scherpschutters het dak op." Wij vragen hem: "Waarom moeten alle scherpschutters het dak op? Wat is er aan de hand?" Hij zei alleen: "Alle scherpschutters het dak op, vertrouw me nou maar." Het duurde even voor ze daar waren. De man komt dichterbij, is ongeveer 150 van ons af, en de commandant zegt nog eens: "Geen zorgen, het komt allemaal goed." Op een afstand van 100 meter kunnen we met zekerheid zeggen dat hij niets vasthoudt. Misschien draagt hij wel een gordel met explosieven, of verzamelt hij informatie voor Hamas. Ik weet het niet. Maar er was echt geen enkele directe bedreiging. Dat wisten we zeker. We rapporteren aan onze compagniecommandant dat de man niets vasthoudt en vragen hem toestemming voor waarschuwingsschoten.

Dit gebeurde 's nachts. De voorschriften waren 'grijs'. Aan de ene kant, als je 's nachts iemand ziet, dan schiet je hem neer. Aan de andere kant, je ziet iemand midden op de weg lopen met een zaklantaarn in zijn hand, alsof hij onderdak of voedsel zoekt, of misschien was hij wel bedwelmd. Hij ziet er niet uit alsof hij op weg is om ons te doden. Maar ja, uiteindelijk zijn het de operationele overwegingen die tellen. We vragen dus toestemming voor waarschuwingsschoten. De commandant weigert en zegt dat ze zo klaar zijn. De Palestijn is nog maar 70-80 meter van ons vandaan en we vragen weer om waarschuwingsschoten. Het wordt kritiek omdat een bomgordel vanaf 50 meter iedereen in de kamer kan doden. Hij komt steeds dichterbij en iedereen kijkt naar hem en mannen in andere huizen schreeuwen naar ons om hem meteen neer te schieten. De man is 50 meter van ons vandaan en er wordt over de radio geschreeuwd. Nu gaat het om neerschieten, niet om schieten om af te schrikken. Dan is de man 20-25 meter van ons huis. Nog een seconde en dan halen we de trekken over. Plotseling barst er geweervuur los van het dak, waardoor we allemaal opspringen. De oude man geeft een schreeuw die ik nooit zal vergeten zolang als ik leef. Iedereen schiet en schiet en de man schreeuwt. De commandant komt naar beneden, stralend. "Dat is nog eens een goed begin van de nacht." We vroegen hem waarom hij de waarschuwingsschoten niet bevestigd had. Hij zei: "Het is nacht en hij is een terrorist." Toen we zeiden dat hij wel wist dat die man niets bij zich droeg en alleen een zaklantaarn vasthield, zei hij: "Dat doet er niet toe. Het is nacht, enzovoorts, enzovoorts." We hadden het gevoel dat men er opuit was op te doden, en dat het niemand iets kon schelen. Later begon iemand er weer over met de compagniecommandant, toen we uit de Gazastroom trokken, en vroeg hem weer waarom hij het niet goed had gevonden om waarschuwingsschoten te openen. Het was tenslotte maar een man die op de weg liep met een zaklantaarn in zijn hand en een wit overhemd aan. De volgende morgen stuurden we de hond die explosieven kon opsporen op hem af, om aan hem te snuffelen. De man was schoon, hij had niets bij zich. Behalve een zaklantaarn in zijn hand, een wit overhemd aan en een lange baard. Een man van 50-60 jaar die op de weg lag. Ik voelde me rot over die hele toestand, maar ik begreep wel dat het niet zou helpen om daarover te beginnen en de compagniecommandant er midden in Gaza mee te confronteren.

Wat werd er over hem gezegd toen jullie eruit waren?

Iemand vroeg hem waarom, en hij zei weer dat het was omdat het nacht was enzo. Sommige zeiden dat die man onschuldig was en dat we moesten beseffen dat daar ook burgers aanwezig waren, niet alleen terroristen, en dat het feit dat terroristen burgerkleding droegen niet betekent dat ieder burger gedood moest worden, enzovoorts. Hij was het er niet mee eens en het kon hem geen donder schelen. Ten slotte begrepen ze dat zelfs als ze het zouden opnemen met de hogere echelons, dat dat geen zin zou hebben. Dus was dus de stand van zaken.

GETUIGENIS 15

De rabbinale eenheid

Op een dag, voordat we de Gazastrook binnen gingen, arriveerde er een mobiele eenheid van de militaire rabbinale eenheid. Ze kwamen naar me toe en zeiden dat ze van een organisatie waren die "Joods Bewustzijn" heette. Ze kwamen om met de soldaten praten en materiaal uit te delen - uitgaven van het Bijbelboek Psalmen en wat brochures. Ik heb het materiaal niet dat zij uitdeelden. De ene was een majoor, de andere was niet in uniform, dus ik weet zijn rang niet. Ik weet niet of hij een reservist was of niet. Ze hadden mooie lange baarden, gekrulde haarlokken. Ze waren gekomen om met de soldaten te praten. Dat was een gewone procedure, dat gebeurde niet alleen voor een belangrijke operatie. De rabbijn riep dan de religieuze jongens van onze eenheid bij elkaar, wie wilde kwam bij elkaar, en dan hielden ze samen studiesessies of discussieerden over wat je op de sabbat wel en niet mocht doen. De rabbi van de brigade, bijvoorbeeld, nam iedereen

die geïnteresseerd was apart en legde ze uit wat de Joodse religieuze wet toestond of verbood als men zich opmaakte voor de strijd. Nou ja, dat is één ding.

De rabbi van jullie reservistenbrigade?

Ja, maar iets heel anders was het om alle soldaten te 'vangen' ofwel te laten samenkomen voor een discussie.

Was je toen op oefening?

Ja, tijdens verschillende oefeningen. Er waren bepaalde posten voor verschillende soorten trainingen. Ze kwamen dus en sommige soldaten waren er echt tegen. Ik bedoel, ze gebruikten termen als: "Wat zijn we, kruisvaarders die zich opmaken om tegen Saladin te vechten?" Ze hadden echt wat tegen die religieuze toon over de oorlog. Aan de andere kant waren er soldaten die het fantastisch vonden en er gemakkelijk in mee gingen; ze gingen ernaar toe en luisterden hongerig naar soort gepraat. Ik heb niet de hele toespraak die zo'n 15-25 minuten duurde gevolgd.

Was het verplicht om erbij te zijn?

Nee, het was geen vergadering waar iedereen bij moest zijn. Het betekende dat je moest komen opdruven waar iedereen toch al was, en wie niet wilde blijven kon opstaan en weglopen. Een soort van half-geboeid gehoor. Ik weet wel dat een van de dingen waar ik kwaad over was - en het spijt me dat ik dat punt niet aangreep om de discussie te beëindigen en die vent eruit te gooien, zelfs al was hij geautoriseerd door wie dan ook - was dat hij zei dat dit een oorlog was tegen vier vijanden. Terwijl het leger zei dat het doel van de oorlog was om Hamas te verzwakken en omver te gooien, in de min of meer gebruikelijke legerformuleringen, verruimde deze kerel dat gezichtspunt en begon met: "We hebben vier vijanden." Hij begon met Iran. Iran is een soevereine staat die ergens anders ligt, het is niet onze vijand in deze oorlog, maar in de discussie in Israël wordt het land beschouwd als de vijand, en hoe dan ook, het is de vijand. Dus laten we aannemen dat dit terecht in de discussie wordt besproken - dat gebeurt wel vaker. Toen ging hij verder met Hamas, die hoe dan ook als de vijand wordt gedefinieerd, en daarna noemde hij het Palestijns Gezag. Als ik me goed herinner, ligt dat een beetje ingewikkelder. Het Palestijns Gezag is niet aan de macht in Gaza, en is onze partner in de onderhandelingen, zelfs als zijn die vooral virtueel. En de vierde vijand zijn de Arabische burgers van Israël. Dat werd expliciet zo gezegd. Ik herinner me niet de precieze term, of hij het had over 'de Arabieren van Israël' of de 'Israëlische Arabieren', maar hij zei dat ze ons ondermijnden. Hij beperkte zich niet tot degenen die... Hij sprak expliciet

over ze als de vijand bij deze specifieke operatie. Dat is natuurlijk een foute, problematische uitspraak.

Wat werd er nog meer gezegd?

Veel pathos. Het soort religieuze gepraat dat ik wel een beetje ken: oorlog uit keuze, heilige oorlog - andere regels. Hij praatte niet zozeer in religieuze termen, zelfs niet van het soort dat ik ken, maar was meer van het militante geloof. Zijn bedoeling was om de mannen te inspireren tot moed, wreedheid en agressiviteit, met uitspraken als: "Geen medelijden, God beschermt je. Alles wat je doet, is geheiligd." Misschien was de bedoeling van die uitspraken om de zaken in overeenstemming te brengen met religie, met God, of wie die man ook verondersteld werd te representeren, om duidelijk te maken dat alles of bijna alles toegestaan is. Er werden geen specifieke scenario's besproken, bijvoorbeeld of dat ook geldt als er een zwangere vrouw voor je staat. Maar vanuit de context was het duidelijk dat hij ons kwam vertellen dat we agressief en vastberaden moesten zijn, dat we moesten winnen omdat dit een heilige oorlog was.

Zei hij iets over de Palestijnen?

Dat herinner ik me niet, Maar vaak werden er van die rare vergelijkingen gemaakt, bijvoorbeeld met de Amelekieten⁸. De Palestijnen waren de vijand, of het nu Israëliische burgers zijn of dat ze onder het Palestijnse Gezag vallen, dat maakt geen verschil. Dit gaat over alle Palestijnen.

Sommige soldaten zeiden dat ze behandeld werden als 'kruisvaarders'. Wat hield dat in?

Ja, degenen die niet geloven of die wat verder van de (Joodse) traditie en gebruiken af staan, die stonden die praatjes wat geamuseerd of met afschuw aan te horen. Waar gebeurt hier? Er komt een vent opdraven die we niet kennen, met een of andere rang, en die begint te praten over heilige oorlog en de vijand die bestaat uit de Arabieren in Israël en dat we geen enkele clementie moeten tonen en moeten aanvallen met de juiste vechtmentaliteit. Wat heeft dat allemaal met mij te maken? Je kunt je dat wel voorstellen, zelfs in films zie je dat niet meer, het is uit, net als helden. Kun je je een priester voorstellen die over vechtlust preekt en uitlegt hoe belangrijk het is om de Via Dolorosa of de heilige plaatsten te bereiken? Voor zover ik weet waren er in de Gazastreek geen heilige plaatsten.

Hoe keken de officieren daar tegenaan? Werd er over gesproken op leidinggevend niveau? Heb jij er zelf met hen over gepraat? Accepteerden ze het? Of hadden ze er geen erg in?

Ik probeer het me te herinneren. Ik realiseerde me pas dat dit een wijdverbreid fenomeen was nadat ik erover in Haaretz had gelezen (de getuige doelt op de publicatie in de krant Haaretz van 26 januari 2009 over pamfletten die door het legerrabbinat verspreid werden onder soldaten die deelnamen aan de Gazacampagne). Als je in je eenheid bent en er komt iemand langs om te praten, oké. Er zijn overal gekken en hier stond er een tegen ons te praten, en dat is niet goed, en later praatten we er onderling over hoe erg buiten de orde dat was. Maar je kunt geen probleem gaan maken van elk individueel geval. Velen zagen hem eigenlijk als geestelijk gestoord. Maar toen zag ik het verhaal in de krant en realiseerde me dat dit niet alleen in ons gebied gebeurde, dat er iets veel ernstigers aan de hand was dat diepgaander onderzocht moest worden - zo ben ik bij jou terechtgekomen.

Ik vind dat het legerrabbinat ook eens zijn eigen rol moet onderzoeken, dat is niet onbelangrijker dat alle andere dingen die ze doen. Er zijn zeer gevoelige raakvlakken tussen het religieuze een het seculiere, Joodse kolonisten en linkse activisten - die om verschillende redenen radicaal genoemd worden, zelfs als ze bij de reservisten dienen.... Ik herinner me het niet precies maar ik weet bijna zeker dat er gezegd werd dat dit het resultaat was van de 'loskoppeling' en de terugtrekking uit Gaza, waarover nogal wat negatieve gevoelens waren, en dat dit de gelegenheid was om te winnen, en de zaak niet 'te bezoedelen'. Ik denk dat al die dingen hier niet thuishoren.

.....
8 De Amelekieten zijn een volk dat in de Bijbel wordt genoemd als vijand van Israël. Ze staan voor alles wat slecht is.
.....

GETUIGENIS 16

De rabbinale eenheid

In Tze'elim bereidden we ons voor op het betreden van de Gazastrook. Dat deden we met verschillende oefeningen ten behoeve van onze specifieke opdrachten. In dit verband - ik heb het over het legerrabbinat - waren er twee manieren van contact met de rabbijnen. De eerste was via pamfletten, een indirecte manier van contact leggen. Het soort pamfletten dat wordt verspreid in militaire synagoges, en bladzijden uit nieuwsbrieven die daar worden verspreid, met nogal expliciete politieke boodschappen. Dat de Palestijnen zoals de Filistijnen in de oudheid waren, bijvoorbeeld. Nieuwkomers die hier niet horen. Buitenlanders op het land dat rechtmatig aan ons behoort. Er werd gebruik gemaakt van acroniemen van de naam van de Joodse nederzetting Netzarim die zou moeten worden herbouwd.

En die bladzijden, wat was dat precies?

Er zijn folders met de wekelijkse religieuze lezing, vergelijkbaar met de militaire pamfletten die je altijd ziet in synagogen, maar deze hebben een stempel van het Israëlische leger, het IDF, en dat van het legerrabbinat. Het legerrabbinat heeft een afdeling, 'Joodse Bewustwording voor de Overwinning van het IDF', die zich bezighoudt met het motiveren van soldaten en met problemen die te maken hebben met ethiek en de strijd en dergelijke.

Wat had je daar tegen?

Ik persoonlijk, als burger van een democratische staat, heb moeite met dat stempel van het IDF, dat verondersteld wordt a-politiek te zijn. Politiek hoort niet in het leger. Een officier hoort niet tegen zijn soldaten te

zeggen dat we Netzarim moesten herbouwen. Dat zou hem een berisping opleveren, en waarschijnlijk zelfs een flinke straf. Maar nu krijgen we dergelijke boodschappen van een instituut dat nauw verbonden is met het leger, en niemand die iets zegt.

... De tweede, meer directe vorm van contact zagen we toen we aan het trainen waren in één van de Tze'elim-zones. We waren net klaar met een oefening en bereidden ons voor op de volgende, toen een legerrabbi in vol ornaat - uniform en strepen en alles - langskwam en ons vroeg of we wilden luisteren naar een rabbi in burger die zich voorstelde als rabbi Chen. Zijn toespraak draaide hij puntsgewijs af. Het eerste punt was de onschendbaarheid van het Israëlische volk. Hij zei dat we niet voor onze zonden in de Gazastrook ter verantwoording zouden worden geroepen. Als een rabbi zoiets zegt, voordat je zo'n gevaarlijk gebied in gaat waar iedereen bang is en onzeker en waar vanzelfsprekend die oerangst naar boven komt, dat dit het moment is waarop we voor onze zonden zullen moeten boeten - als dan zo'n rabbi zoiets zegt, dan moet je dat volgens mij in die context zien. Bovendien heeft het ook implicaties voor de toekomst. Als ik hier niet verantwoordelijk ben voor de zonden in mijn verleden, dan ben ik dat natuurlijk ook niet voor de zonden die ik nog ga plegen, in de onmiddellijke of de verre toekomst. Met andere woorden, wat we ook doen, het is in orde.

Werden de Palestijnen genoemd? Wat zei hij daarover?

De rabbi zei dat onze oorlog er één was van de 'zonen van het licht' tegen de zonen van het duister'. Dat is nogal messianistische taal. Deze oorlog is de voorbereiding op totale vergeving. Op zich is dat schandalig. Mensen mogen er van mij zo over denken, dat is het niet, maar er hoort geen officieel stempel van goedkeuring op te zitten. Zoiets mag niet worden gebruikt in welk militaire kader dan ook. Het verschilt niet met politiek.

Maar wat nog verontrustender is, meer nog dan die theologische benadering, is de demonisering van de andere kant als 'de zonen van het duister', terwijl wij de 'zonen van het licht' zijn. Er wordt ook geen onderscheid gemaakt tussen burgers en anderen, het gaat om het ene volk tegen het andere, en alle messianistische associaties daarbij. Het punt is, dit is religieuze propaganda en het leger is geen gebedsbijeenkomst. Daar gaan mensen niet voor bij het leger. Niet om door middel van een uniform te worden geïdoleerd en herboren te worden in het geloof.

GETUIGENIS 17

Het vernielen van huizen en de geweldsinstructie

Toen we daar aankwamen, waren de meeste vernielingen verricht tijdens de oorlogshandelingen, 'snelkookpannen'. Nu begon het werk aan de infrastructuur. D-9s, een soort bulldozer met een afneembare zeis, werden aangevoerd om non-stop boomgaarden weg te maaien en huizen te vernielen waarvan vermoed werd dat er tunnels vandaan liepen. Nu en dan werd er geschoten door scherpschutters vanuit de vluchtelingkampen en er werd geprobeerd de bron te achterhalen, en soms werden gevechtshelikopters en tanks ingezet tegen de huizen waar vandaan zou zijn geschoten. Je moet je vak extreem goed verstaan, wil je de herkomst van schoten precies kunnen achterhalen. Ze kwamen van een kilometer afstand in een zeer dichtbevolkt gebied.

Scherpschutters betrapten vanaf een kilometer afstand en in een vluchtelingenkamp is bijna onmogelijk.

De schoten werden met tankschoten beantwoord.

Met zware munitie? Granaten?

Ja, na het ontdekken van de herkomst van de schoten.

Wie had de leiding over de D-9s?

De unit-commandant.

Besliste hij welk huis er tegen de grond ging?

Ja, na overleg met de compagnieofficier. Die vroeg dan bevestiging van het hoofdkwartier van de brigade en de unit-commandant werkte dan direct onder het hoofdkwartier.

Werden daarbij explosieven gebruikt?

Niet toen ik daar was.

En in de boomgaarden?

Niet toen ik daar was. Maar mij was verteld dat er in de eerste week wel explosieven waren gebruikt.

Je zei dat er veel infrastructuurwerk werd gedaan in de week dat jij daar was.

Ja.

Hoeveel D-9s werden er gebruikt?

Twee of drie.

Nonstop aan 't werk?

Ja... Het was geen dichtbebouwde wijk met dichtbevolkte gebouwen. Het ging om gebouwen die verspreid over het gebied stonden, een agrarisch gebied, met veel fruitgaarden tussen de huizen. Er is een soort van straat, meerdere straten, geen geordende infrastructuur. Dus nadat die huizen waren gesloopt, zag het er nogal kaal uit. En dan werden er fruitgaarden weggemaaid en huizen vernield en dan zou je misschien zeggen dat er een leeg terrein overbleef, maar zo was het niet. Hier en daar werd een huis neergehaald. Dan krijg je van die zandduinen, en vernietigde straten en gaten van granaatinslagen van voor het grondoffensief, of zo zag het er dan uit. We waren daar een week, we deden niet veel - vooral onze stelling in stand houden. Op de uitkijk staan, de boel verkennen, nu en dan een huis doorzoeken.

Op een gegeven moment besloot een officier tot een oefening in granaatschieten omdat we dat nog niet hadden gedaan. Dus gingen we een huis binnen, kozen een kamer uit en iedereen gooide er een granaat naar binnen. Het huis was totaal vernield. Op een gegeven moment vloog er een granaat uit een raam, raakte een gasleiding en toen begon er gas te lekken, dus toen stopten we ermee.

Zo af en toe doken er burgers op. Een andere groep doorzocht een huis en vond er burgers. Ze brachten ze bijeen, ik weet niet wat ze met ze deden. Op een dag kwamen er vluchtelingen, burgers, en ze werden gefouilleerd en weggebracht, of bijeengebracht in een nabijgelegen huis. Volgens mij hadden ze daar de hele dag gezeten. Er was niet veel beleid wat dat betreft. Ze werden als menselijk schild gebruikt bij huiszoekingen, en daarna vrijgelaten. Dan kwamen we ze weer tegen bij andere huiszoekingen.

GETUIGENIS 18

Briefings en geweldsinstructie

In het algemeen was de strijdprocedure kort. Opmerkelijk was dat we 24 uur voordat we de Gazastrook binnengingen, een algemene briefing kregen over hoe lang we daar zouden zijn. De bataljonsofficier zei dat hij dacht dat dat drie of vier weken zou zijn. Doorgaans waren onze acties kort. Maar je kon het niet zeker weten. Die bevelhebber kon goed spreken. Hij wist hoe hij ons moest motiveren. Maar er was iets, iets penetrants. Hij zei dat er waanzinnig veel geweervuur en luchtaanvallen zouden zijn. We kregen het gevoel dat we goede rugdekking zouden hebben. Hij zei: "Niet dat jullie een slachting gaan aanrichten, maar..." Op die manier hield hij de boodschap altijd onderkoeld, en hij maakte grapjes waar ik altijd om moest lachen, zoals: 'Onze granaatwerper spreekt Arabisch en we hebben ook een Arabisch-sprekend machinegeweer'. Die sfeer dus.

Werd er iets over de geweldsinstructie gezegd?

Mijn indruk is dat die - in elk geval op ons niveau - niet erg duidelijk was. Er waren geen duidelijke rode demarcaties. In stedelijke gebieden kwam het erg op het oordeel van de bevelhebbers aan. Wat het geweervuur betreft, het gevoel heerste van een oorlog tegen een regulier leger. We moesten elk huis onder vuurdekking binnengaan. Eén of twee granaten, schieten, en dan pas naar binnen. Dat werd zo gebracht, dat we het gevoel kregen dat onze eigen levens prioriteit hadden.

GETUIGENIS 19

Bombardement

Wat was het doel van deze operatie?

Dat was duidelijk omschreven: het gebied onder controle krijgen, zodat er geen Qassamraketten werden afgevuurd terwijl wij daar waren; gevoelige klappen uitdelen aan Hamas, en alle andere terroristische groepen.

Hoe is je situatie, om te beginnen? Zijn er secundaire verdedigingsstellingen? Huizen?

Mijn eigen compagnie, of ons bataljon, gaat als eerste. We wachten tot twee van de bataljons hun doel hebben bezet, als zij klaar zijn, volgen wij.

De doelen zijn velden?

Nee, een buurt. Geen kasbah, maar woongebieden.

Is het een stadsgebied?

Ja, stadsranden. We zitten tegenover een doorgangsweg. Dan begint het, enorme vuurkracht, dekkingsvuur, en dan gaat mijn compagnie naar binnen. Wij doen de huizen langs de weg, na hevig geweervuur. In de eerste fase vuren we in elke zone.

Wat zie je meteen voor je? Wat is er in die zone?

Een strook, meteen naast de huizen. Geen noemenswaardige tegenstand. Er worden wat explosieven in de huizen gevonden, wapens, zulke dingen, maar geen echt verzet. Achter de huizen is nog een strook die uit tuinen, kleine boomgaarden en veldjes bestaat.

Ga je bij elk huis naar binnen?

Ja.

...dus je gaat naar binnen, gedekt door mortiervuur, zware wapens, machinegeweren en zo?

Er is artillerie en dekking vanuit de lucht, gevechtshelikopters, alles. Mortiergranaten ook.

Dan positioneer je jezelf dus en dan?

Dan zet je de verdediging op. Zandzakken, je boort schietgaten in de muren, bouwt buitenposten, plant de verdediging van het huis. Aan het eind van de dag hebben de pelotons zich in de huizen gevestigd, die elk een kleine legerpost vormen. En dan wisselen we af.

Welke missies gaan daarvan uit?

Vanuit de huizen worden geen belangrijke missies ondernomen. Dagen later, bijvoorbeeld, verhuisden we weer, schoten op de huizen rondom, verhuisden en positioneerden onszelf weer opnieuw, pelotons wisselden elkaar af, maar niet dat je er gek van werd of zo. Ik heb in tien dagen tijd in twee of drie huizen gezeten.

Zag je daar ook mensen in de buurt?

Ja, dit zijn de randen van Gazastad, geen dorpen. Aanvankelijk zaten er burgers in de huizen die we binnengingen. In het eerste huis zat een familie die we in één kamer bij elkaar brachten, en na twee uur moesten we die naar de stad laten lopen.

GETUIGENIS 20

Geweldsinstructie

Ons doel was om de Gazastrook te verdelen, te versnipperen. Netzarim is het centrum en vandaar uit moesten we Gaza verdelen. We leggen het gebied open, dat is onze missie. We bereiken het eerste huis en al vanaf een afstand, want dat zijn de instructies,

schieten we, omdat er in dat gebied niemand hoorde te zijn. Twee dagen daarvoor waren namelijk folders verspreid waarop stond dat we in aantocht waren. Van een afstand wordt het huis neergehaald en er is veel geweervuur. Een D9 wordt ingezet om er zeker van te zijn dat een huis niet is geboobytrapped. Opeens vliegt de D9 de lucht in en stort de hele eerste verdieping in, net als een deel van de tweede verdieping.

Had die bulldozer explosieven geraakt?

Ja, maar ze bleef onbeschadigd. We verplaatsten ons naar een ander gebied en ook daar schoten we als gekken.

Waar schoot je mee?

Zware machinegeweren, granaatwerpers.

Met je lichte wapens?

Ja, er was niet zoveel om het huis te slopen, want we moesten erin verblijven. De bedoeling was dat als er iemand in huis was die ons zou kunnen verraden, hij zou worden uitgeschakeld. Dan stoppen we met vuren en naderen het huis. We hebben wat mensen van de genietroepen die de deuren opbleezen. Opeens zien we een oude man, 60 of 70 jaar oud, Hij komt naarbuiten met een witte zakdoek en zegt in het Arabisch: "Niet schieten, niet schieten." Ongeveer dertig mensen volgen hem, allemaal heelhuids, niemand gewond of geraakt.

Vanaf welke afstand nam je het huis onder vuur?

30 meter.

En kwamen ze uit dat huis?

Ja. En niemand gewond. Verbijsterend. We waren geschokt. Vooral nadat we in het huis zagen wat er binnen gaande was. Komen er dertig mensen naar buiten, met kinderen, vrouwen en ouderen. Ja. Ze worden gefouilleerd, net als op de Westelijke Oever, vrouwen moeten hun kleren strak om hun lichaam houden, mannen moeten hun broek en shirt uitdoen, omdraaien, en er wordt gecontroleerd of ze niks bij zich hebben.

Neem je ze apart?

Ja, vrouwen en mannen. Je kleedt ze uit en controleert ze één voor één. Buitenshuis. Volgens de instructies moesten we mensen als deze naar het zuiden jagen. In het zuiden zijn geen troepen, en we zijn inderdaad blootgesteld aan geweervuur vanuit het zuiden, maar deze burgers moeten we dus naar het zuiden sturen. Er waren drie families, en alleen het hoofd van elke familie mocht naar binnen om spullen te pakken en toen gingen ze naar het zuiden.

Te voet?

Ja, voertuigen hebben ze niet.

GETUIGENIS 21

Briefings en geweldsinstructie

Hij (de bataljonssergeant) zei ook dat je alert moest blijven en niet bang moest zijn. Hij benadrukte dat dit geen beperkte confrontatie was zoals in Hebron, en dat we niet moesten aarzelen te schieten als we iemand verdachten, en ons niet schuldig moesten voelen over de vernietiging van dingen, omdat dat allemaal ten behoeve van de veiligheid van onze eigen soldaten was.

Maar je had lichte bewapening. Je zat niet in tanks. En hoeveel vernietiging kon je nou helemaal aanrichten?

Het was een gecombineerde operatie. Er is een D9-bulldozer en een Matodor-kruisraket die een gebouw kan doorboren. Hij zei dat wat vernietigd is, kan worden hersteld, maar dat een soldaat maar één keer dood kan.

Maakte hij onderscheid tussen burgers en terroristen?

Dat kwam pas later ter sprake, niet tijdens dezelfde briefing, dat als we een verdacht iemand zien en schieten, we beter een onschuldige kunnen treffen dan te twifelen als we de vijand in het vizier hebben. Je velt oordelen. In het eerste huis, dat we binnengingen, was geen enkele vijand. We schoten op ramen en er werd niet teruggeschoten. Dus gingen we naar binnen en openden het huis zoals we dat ook in Herbon deden: naar binnen, roepen de eigenaar op om open te doen, verzamelen alle mannen, boeien ze, brengen de familie bij elkaar in één kamer en doorzoeken het huis. Het is niet iets dat je normaliter doet in een oorlog.

Als je een huis binnenging, wist je dan wat je anders moest doen dan in andere gebieden op de Westelijke Oever? Hoezo is dit anders?

Het uitgangspunt is dat de vijand in het huis zit. Je moet je een weg naar binnen schieten. In het eerste huis deden we dat niet, want ons geweervuur werd niet beantwoord. Dus namen we aan dat er niemand in zat. Daarna klopten we op de deur en droegen we iedereen op naar beneden te komen, verzamelden ze in een kamer en kamden het hele huis uit, op zoek naar belastend materiaal: wapens, posters, propagandamateriaal.

Wie trof je aan?

Mannen, vrouwen, kinderen. Dat was ons eerste doel in de operatie. We liepen het gebied binnen, de wijk in en begonnen het offensief. Als je aanvalt, schiet je vaak, al kom je niemand tegen. Je zorgt ervoor dat je niet wordt verrast. Stel, we gingen een broeikas binnen, dan maakten we eerste een gat en gingen naar binnen, schietend op de rijen planten. Niet aan één stuk door, maar je vuurt een paar salvo's om er zeker van te zijn dat je niet wordt verrast.

Je schoot ook op het huis, en daar zat een onschuldige familie in. Sprak je sergeant daarover voor of nadat het gebeurde, dat zoiets kon plaatsvinden, of dat je dat in de toekomst moest voorkomen, dat je zou schieten op een huis met onschuldige mensen erin?

Ik kan me niet herinneren of hij het er specifiek over heeft gehad. Maar als we daarna huizen binnengingen, riepen we eerst door luidsprekers, zonder te schieten. Eerst kwam niemand naar beneden, dus doorzochten we alle kamers, totdat we een verdachte beweging zagen. We schreeuwden dat mensen naar buiten moesten komen - ik was er zelf niet bij, maar het was mijn compagnie -, schreeuwden nog eens en pas daarna schoten we naar binnen. Zo begon de strijd. Dus ja, dat was anders.

Zei de sergeant in zijn briefing niet al dat er burgers waren en hoe daar mee moest worden omgegaan?

Natuurlijk wel. Hij zei dat 't gecompliceerd is, omdat de vijand zich achter burgers verschulde. Maar daar zei hij dat als we iemand verdachten, we hem niet het voordeel van de twijfel moesten geven. Het kon de vijand zijn, zelfs als het een oud vrouwtje was. Die kon explosieven bij zich dragen.

Vroeg je hoe je dat moest nagaan? Daar is de geweldsinstructie toch voor. Vroeg iemand daarnaar?

De geweldsinstructie is hier anders omdat je geen toestemming nodig hebt om te schieten. Als je iets verdachts ziet, schiet je omdat je niet wilt dat het ontsnapt. Daarom moet je ervoor zorgen niet te raken puur om te raken. Hij waarschuwde dat we in een complexe situatie terecht kwamen en dat als iets onze argwaan wekte, we niet moesten aarzelen omdat de vijand zich tussen burgers verschuilt. We moeten alerter zijn en als we zeker weten dat iets niet gevaarlijk is, is het zinloos te schieten. Aan de andere kant moeten we schieten als we ook maar de minste argwaan hebben. Anders moesten we rapport uitbrengen. We brachten voortdurend rapport uit over verdachte vrouwen of stellen, zulke dingen.

Je bedoelt als het niet gevaarlijk is en ver weg, dan schiet ik niet automatisch.

Er zijn twee fases: de eerste fase van doelen bepalen. Hier wordt geschoten op alles dat verdacht is, en er staan huizen langs de weg, zoals in een hinderlaag. Zodra iemand voorbij loopt, schiet je. De 'rode lijn' procedure is dat je rapporteert, vraagt om toestemming om te schieten.

Is er een verdachten-arrestatieprocedure, zoals waarschuwingsschoten of roepen naar mensen die zich daar bevinden? Ik neem aan dat je geen lijnen uitzette. Het is de particuliere taal van een eenheid.

Ja, een particuliere code.

Als iemand nadert, hoe informeer je hem dan? Heb je megafoons?

Nee. Die hebben we niet. Ik weet niet hoe je hem informeert. Voordat we binnenvielen, heeft de luchtmacht folders gedropt en dus werden mensen verondersteld daar te zijn vertrokken. Wat de blijvers betreft, moesten we in de lucht schieten of naast hun voeten. Maar als iemand over de rode lijn heenkwam, moesten we hem neerschieten. Behalve als er een speciaal bericht was. Want er werd voortdurend om humanitaire redenen opgeroepen tot een wapenstilstand.

Wat was de afstand tussen het huis en zo'n rode lijn?

Honderd meter. Op lichte wapens-afstand. Er zijn ook scherpschutters bij ons in het huis die verder kijken en zien als er iemand aankomt.

Hoe reageerden mensen op de briefing van de bataljonscommandant?

Ik voelde me persoonlijk niet zo tof. Dat kwam door de manier waarop hij zich soms uitdrukte.

Wat zei hij dan?

"Mijn beste tolk Arabisch is mijn granaatwerper". Ik kan me de context niet herinneren, alleen de grote lijn.

Keken mensen daar niet raar van op?

Sommige. Maar dat zat me nog het meest dwars. Eén van de soldaten vergeleek de grondtroepen met honden die geslagen worden. De hond wordt helemaal dol gemaakt en dan op iemand afgestuurd. Zo is het precies. Infanteriebataljons krijgen een hoop stront over zich heen tijdens de routinedienst, zo gaat dat in elk leger. Jongeren worden erop uitgestuurd en de meeste zijn toch al behoorlijk racistisch. Sommige zeggen: Ik ben tegen oorlog, maar wat doe je eraan, zo is het nou eenmaal en er zal nooit vrede met de Arabieren zijn." Dat is het algemene beeld. Er zijn ook mensen met linksere denkbeelden, maar die vormen een minderheid.

Alles is waarschijnlijk aangemerkt als 'operationeel'

Ja, ik denk dat dat de context van de hevigheid van de inval was. We wisten dat het verrassingselement zou zitten in onze intense vuurkracht, de vernietiging en de zo groot mogelijke schade die we konden aanrichten aan de terroristische infrastructuur. Daar zit de boodschap in: "We zijn jullie Qassam-raketten beu" Dat is dan de beste manier van Arabisch spreken, alsof Arabieren alleen de taal van geweld verstaan. Ik denk dat zulke dingen gezegd worden om soldaten op te hitsen. Want er zijn twee mogelijkheden bij zo'n operatie: je bent of verschrikkelijk bang of verschrikkelijk opgefokt. Beter opgefokt dan bang, want dan doe je je werk beter.

GETUIGENIS 22

Bombardement

Er was een waarschuwing over een vrouwelijke zelfmoordenaar en vanwege deze waarschuwing waren de instructies strenger: burgers mochten niet dichtbij de soldaten komen. Als dit wel gebeurde, moest die persoon neergeschoten worden. We moesten geen risico's nemen.

Was het gebruikelijk dat de verdachte werd aangehouden alvorens die werd neergeschoten?

In een gewone situatie wel, en als de persoon doorliep, werd hij neergeschoten ongeacht of hij nu gewapend was of niet. Het ging om het dichterbij komen. Gewoonlijk probeerden we niet in contact te komen met burgers. Als mensen in een huis waren, hadden we geen keus. Maar het ging erom dat je helemaal niet met hen in contact kwam. Omdat we de mogelijkheden hadden, moesten we ons concentreren op onze zaken en zo snel mogelijk weer wegwezen. Op de derde ochtend was er een huis op zo'n driehonderd meter afstand van onze linie en dat zou een instabiele afstand zijn voor zowel de dag als de nacht. 's Nachts gaan onze troepen de huizen in en weer uit. Dus driehonderd meter van ons huis, zagen we mensen bewegen. 's Ochtends ontdekten we vier mannen met leeftijden tussen de 25 en 40 jaar, ze hadden keffiyehs op en stonden te praten. Het was verdacht. We rapporteerden dit aan de geheime dienst en specificeerden het huis waar ze naar binnen zouden gaan. De dienst gaf dit door aan de Shabak en die zei dat het bekend was dat dat huis van een Hamas activist was. Hier werd meteen op ingespeeld. Ik weet niet meer wat er gebruikt was, een helikopter of XXX, maar het huis werd gebombardeerd terwijl die mannen binnen waren. Een vrouw kwam

naar buiten met een kind in haar handen en vluchtte zuidwaarts. Met andere woorden, er waren mensen daarbinnen, maar voor wat betreft de regels, denk ik dat alles volgens de regels ging: er vond identificatie plaats volgens de standaard definities, het was dichtbij onze troepen en dan wordt iedereen die verdacht is aangepakt zodra Shabak het fiatteert.

Hadden ze wapens?

Nee. Het verslag vermeldde dat ze ongewapend waren.

En dat vond 300 meter van onze troepen plaats?

200-300 meter. En het was op een heuvel. Onze troepen stonden onderaan de heuvel en zij stonden daarboven, op tweederde hoogte.

GETUIGENIS 23

Geweldsinstructie en Huiszoekingen

Bij routineklussen zijn er buitenposten, ramen, observatieposten en trappen: je kijkt uit, je draait je om, en als, laten we zeggen, je weet dat je 's nachts een inval hebt, dan ben je twaalf uur of langer weg. Twaalf uur was de gemiddelde lengte van een inval: je gaat weg, neemt het huis in beslag, brengt er twee-drie uur door, dan ga je terug naar hetzelfde huis of naar een ander huis. Je staat 's avonds op je post, je realiseert je dat je om middernacht alweer op pad moet, je ziet de gevechtsvliegtuigen je doelen bombarderen, je loopt, je ligt naast de tanks die de huizen beschieten waar jij naar binnen zult gaan, dan begint het gevecht met echte beschietingen. Als er iemand was, dan is er geen kans dat ie er nog is. Ik heb geen enkele Arabier gezien al die tijd dat we daar waren, de hele week. Je ziet wel loopgraven in de tuin met dekens of kleine gasflessen. Ik

weet niet of ze de loopgraven hadden gegraven omdat ze ons opwachtten of omdat het veiliger was tijdens de beschietingen. Je ziet dat er onlangs mensen waren. We gingen de huizen naar binnen via een gat in de muur die door tankvuur was veroorzaakt. Je probeert een RPG of een Lau raket af te vuren, maar het is de tank die het gat maakt. Je krijgt ook te horen dat je de grondtegels kapot moet maken om te kijken of er tunnels zijn. Televisies, wc's, je weet niet wat je te wachten staat. Er zijn veel explosieven gevonden, ze zijn ook ontploft, maar niemand raakte gewond. De genietroepen bliezen ze op. Meestal ontploften ze niet omdat de meeste die we vonden bedraad waren en ontstoken moesten worden, maar degene die ze had moeten ontsteken was gevluht. Het was wel klaar voor ontploffing echter...

Je hebt het over tanks die al rijdend schieten. Waren er veel beschietingen?

Ja, beschietingen, machinegeweren op tanks, de onze ook. Voor je een huis binnengaat, schiet je... Ik kan niet ontkennen dat er soldaten zijn die maar al te graag willen, die niet kunnen wachten om de Lau raket die ze op hun schouders dragen, af te vuren, of dat hun commandant dit wil. Ja, ik kan niemand aanhalen, maar het hing in de lucht. Persoonlijk denk ik dat het zo was, ik zou liegen als ik zei dat het tegen hun zin was. En toch, waar ik was, was de sfeer niet overdreven fanatiek. Ik denk dat andere troepen fanatieker waren dan de onze, misschien de gewone soldaten. Maar onder reservisten merk je dat er mensen zijn die het zo snel mogelijk achter de rug willen hebben om naar huis te gaan. Dit was ook het geval tijdens wachtdiensten. De commandanten waren ook zo. Zelfs als de soldaat wilde schieten, dan wilde hij dat niet. Maar als hij dan de kans kreeg, dan deed hij het. Professioneel gezien was het niet nodig om een huis te beschieten nadat het verwoest was door een tank, maar dat is mijn eigen mening. We hebben wel een keer een Lau raket afgevuurd. Dus dat is zo'n beetje wat we daar hebben gedaan een week lang. De huizen waren allemaal verwoest. In een van de huizen waar we naar binnen waren gegaan, zag ik dat mannen in lades hadden gepoept. Er waren tekeningen en graffiti op de muur. Ik weet niet eens meer wat. Ik herinner me een vieze tekening in een kinderkamer. Er waren daar stickers van Mickey Mouse en Minnie Mouse en toen had iemand een enorme pik op Minnie Mouse getekend. Ik schaamde me er echt voor en de jongens die er bij waren ook. Het was grappig omdat het heel goed getekend was, maar je voelde je vies. Zelfs om erover te praten.

Waar was dit?

In Beit Lahiya, een huis waar we gewone soldaten hadden vervangen. We hebben zulke dingen in twee huizen gezien. In eentje waren er een paar tekeningen op de muur, sommige waren zelfs met lipstick gemaakt en de wc's waren helemaal smerig. Het klinkt achterlijk. Je verlaat een verwoest huis en toch maakten we schoon. We hadden veel eten over dat we achterlieten voor hen (het gezin). We stapelden al hun matrassen op elkaar. In operatie 'Defensive Shield' was ik sergeant van het peloton. Mensen sliepen op de grond, we deden de woonkamer op slot en sliepen op de grond. In Gaza was het anders. We gebruikten de matrassen en dekens van de mensen, maar we sliepen niet in hun bedden. We haalden de matrassen weg. Er waren genoeg matrassen in elk huis, en sliepen daarop. We gebruikten hun water niet. Dat hoefde niet. Dat was het, geloof ik. Zo was het min of meer.

Was er, behalve de poep in de lades, nog iets anders dat jij 'onnodig' vond?

Nee, je kunt zeggen dat het niet nodig was om een televisie kapot te slaan of een wc te beschieten, maar dat zou arrogant zijn. Ik ben geen huis binnen gegaan om een televisie kapot te schoppen en ik heb niemand van mijn reservisten dat zien doen. Aan de andere kant: je gaat een huis binnen en gooit alles omver. Je ziet plekken met explosieven en er is heel veel spanning, je weet dat de helft van je maten gedood kan worden. Er werd altijd gepraat over hoe gevaarlijk Gaza was, dat stookte de boel flink op.

GETUIGENIS 24

Briefings en het vernietigen van huizen

Ik was een D-9 operator, en ik werd opgeroepen voor reservistendienst op zaterdag 3 januari en ik kwam er, geloof ik, 4 januari aan.

Toen begon het grondoffensief, toch?

Ja.

Dus je komt aan en wordt gebriefd. Wat waren de briefings die je kreeg?

Ja. Standaard dingen, formulieren ondertekenen om onze wapens te halen.

De uitrusting krijgen, uniformen, materiaal en alles?

Ja. Leren gericht te schieten, een oefening hier, een oefening daar. De infanterie trainde echt heel hard, maar we hadden niets om mee te trainen, er was geen materiaal. In het kort: wat me schokte was dat we een gesprek hadden met een commandant van XXX, hij is kolonel en hij sprak ons hele bataljon toe. De toon ervan was heel... Eerst begon hij met 'helaas zijn wij een democratie en kunnen we Gaza niet helemaal verwoesten zoals we dat zouden willen.' Misschien zei hij niet 'helaas', maar hij herhaalde twee keer dat 'het feit dat we een democratie zijn, is in ons nadeel, want het leger kan niet zo agressief zijn als het zou willen.' Toen zei hij nogmaals dat we deze operatie agressief ingingen, zonder... Meestal noemen commandanten bij dit soort gesprekken de levens van burgers en houden ze rekening met burgers. Maar hier zei hij dat niet eens. Alleen maar die wreedheid. Wees wreed.

Waren dat de woorden die hij gebruikte?

Ja. Hij zei 'in geval van twijfel, sloopt je de huizen. Je hebt nergens bevestiging voor nodig.' Misschien was het legitiem, maar als je een explosief vermoedt, moet je een bevestiging krijgen van een tank om te vuren. Kortom, een tank vuurt dan een raket af op basis van een verdacht object. Dat is misschien legitiem, maar hij zei ook 'gelukkig zitten de ziekenhuizen al vol, dus de mensen sterven sneller.' Toen antwoordde iemand hem, een van de soldaten zei cynisch 'dood de dokters dan.' De commandant antwoordde tweemaal afwijzend, zonder zijn cynisme te begrijpen: 'we zijn een democratie, we kunnen de dingen niet doen zoals we dat zouden willen'. Hij gaf ook geen tijd voor vragen.

Hoe reageerden de mannen op die briefing?

Veel kerels waren niet geschokt. Ik wel. Veel waren verrast, maar hij liet geen tijd over voor vragen, voor als iemand zou willen vragen naar de burgerbevolking. Omdat, nogmaals, hij de burgers niet eens noemde.

Bedoel je dat er normaliter over burgers wordt gesproken?

Ja. Er was een discussie aan het eind van onze diensttijd geleid door de brigade-commandant, een kolonel, en hij zei dat het leger bedachtzaam was geweest. Hij noemde de burgers wel, maar dat was toen het allemaal al was afgelopen.

Als D-9 operator, is het onderwerp van burgerbevolking bijna iets technisch in je vakgebied vanwege je gezichtsveld, de omvang van je apparatuur en alles. Is dat, in je gewone dienst, iets wat speciaal benadrukt wordt?

De D-9 operator is niet degene die rekening kan houden met de burgerbevolking. Ik bedoel, hij kan alleen maar nog meer schade toebrengen dan al de bedoeling was, maar hij kan niet voorzichtiger zijn. Als hij de opdracht krijgt om 'een huis te slopen', dan sloopt hij dat huis. Anderzijds, kan hij het type operator zijn dat beroemd werd in (bij de legerinval van) Jenin, die, toen hij de opdracht kreeg een bepaald huis te slopen, een route koos waarmee die onvermijdelijk het grootste aantal huizen zou verwoesten op weg naar het beoogde huis.

Dus gezaghebbende officieren waren aanwezig bij dit gesprek?

Ja, de hele compagnie en ook de bataljon commandant en de compagniecommandanten.

...Gaven ze echt doelen aan op de kaart?

Ja.

Je wordt meestal toegewezen aan een troep op de grond; je bent niet direct ondergeschikt aan de Genietroepen.

Dat is hoe het normaal gaat. We worden naar andere troepen gestuurd, maar wat wij deden, twee tanks leidden een konvooi. Twee D-9 leidden een gewapend konvooi. Wat wij deden, ons doel was om huizen te slopen. We werden bewaakt door zware APC's en tanks. In dit geval waren de tanks aan ons toegeschreven en niet andersom. Er waren al die tijd vijf of zes D-9's actief op de grond. En zware APC's en tanks bewaakten ons.

Wanneer gingen jullie echt naar binnen?

Als ik me niet vergis, begonnen de grondtroepen op dinsdag naar binnen te gaan.

Dat was nadat de infanterie het gebied had afgekamd?

Ja. Het gebied was helemaal leeg. Alles was leeg.

Een spookstad, geen ziel te zien?

Ja.

Dus dan ga je naar binnen. Wie gaat over de operatie, de missie?

'Armored Corps', geloof ik.

Hoe kreeg je je orders? Zat je daar met een locatiekaart?

Eerst was er voor de inval een briefing en toen in Gaza kregen we de instructies over de radio door.

Dus je krijgt gewoon te horen 'zie je dat huis links? Erop af'?

Ja.

Jullie deden daar met name huizen?

Ja, huizen en agrarische gebieden ook, boomgaarden en kassen.

De gebieden waar je de kassen en de akkers verwoestte, waren daar ook explosieven?

Het bataljon vond twee explosieven en anti-tank raketten.

Tegen de D-9s?

Ja. En ik geloof dat de grootste zorg was dat er tunnels werden gegraven vanuit die huizen.

Om soldaten te ontvoeren?

Ja.

Maar waarom wel het ene huis slopen, maar niet het andere? Vanwege informatie over de tunnel?

Ja, geheime dienst informatie.

En in de agrarische gebieden, herinner je je daar op jullie gerichte explosieven?

Ja.

Hoeveel is er daar daadwerkelijk verwoest? Had je ooit eerder zoiets gezien als gewone soldaat?

Dit was zeldzaam. Meestal verwoest je niet zoveel huizen. Als ik me het gesprek van de bataljon commandant aan het eind goed herinner, zei hij 'we hebben 900 huizen verwoest'. Misschien was het niet dat aantal, maar het waren er heel veel. We hebben veel gesloopt. Er waren mensen die twee dagen lang in Gaza waren en het ene na het andere huis sloopten, en dan hebben we het over een bataljon. Het waren heel veel huizen, dat is zeker. Het bataljon was actief in zowel het noorden als het zuiden, maar alleen nabij de muur.

Kreeg je in je briefing te horen dat jullie op zoek moesten naar explosieven, omdat de infanterie na jullie zou komen?

Nee.

Kwam er iemand anders na jullie?

Nee.

Dus jullie sloten het gebied af. Het gebied was al 'schoon'. Infanterie was al in het gebied geweest.

Ja.

Jullie deden de gebieden waarover de geheime dienst zei dat er tunnels en zo waren.

Ja, of huizen waar vandaan er werd geschoten of zoiets.

En als je alles afrondt, dan ben je daar op het eind?

Toen de operatie afliep, waren we daar drie weken. De eerste week voor briefings, de tweede bestond voornamelijk uit operaties en de derde week was de wapenstilstand er al, maar we gingen nog steeds naar binnen, ook dichterbij de muur, maar we sloopten geen huizen, alleen gaarden en dat soort zaken. Alleen zaken die ons in de weg stonden voor een goed zicht van het gebied. We maakten de grond gelijk bij de muur om zo het zicht vanuit Israël te vergroten.

Hoe ver van de muur?

200 meter. Ik ging toen niet naar binnen, maar het was 200 meter.

GETUIGENIS 25

Briefings en geweldsinstructie

De bataljon-commandant zei dat er heel veel terroristen zouden zijn en dat we goed moesten uitkijken, maar dat we ons geen zorgen hoefden te maken, omdat iedereen veel mensen zou neerhalen. Op de briefing, het was geloof ik op de dag dat we op een andere missie zouden gaan, had hij het over onze inval in Gaza en dat er genoeg terroristen voor iedereen zouden zijn. Iedereen was teleurgesteld dat niemand erbij werd betrokken. Je wordt gek en zit te trappelen dat er iets gebeurt. Sommige soldaten uit Sderot en de zuid-Israëliëse plekken wilden ook wraak op de terroristen (voor de raketinslagen in hun steden). Dus toen zei de groepscommandant 'geen zorgen, als we eenmaal invallen, zul je geen ruimte meer hebben op je geweerkolf, dan moet je de kruisjes op je mouwen schrijven...!' Toen de commandant van het bataljon sprak, was zijn persoonlijke boodschap dat hij niet wilde dat iemand van ons gewond raakte of dat hij risico zou lopen vanwege verdachten, en dat als het nodig was, we iedereen neer moesten halen. Hij zou alles in z'n macht doen zodat geen enkele soldaat gewond zou raken. Dat was de algemene houding in het leger: val aan met waanzinnig veel vuur, want dat was het enige voordeel dat je op hen had.

En werd er echt zwaar geschoten?

Er waren raketten, type Lau, hele containers met Negev machinegeweren vlogen in het rond daar en dan heb ik het nog steeds alleen over de infanterie, dan heb ik de gevechtshelikopters en tanks en al wat niet meer, niet meegerekend.

Waar vloog dit alles rond?

Verdachte plekken. Er waren veel lanceerinrichtingen. Je gaat een huis binnen en meestal is het vrijwel zeker leeg of er zijn terroristen binnen. Dus dan schiet je op alle ramen, de muren en hier en daar een Matador. Tanks slopen huizen als ze er niet zeker van zijn. Op een nacht zagen ze een terrorist en toen hij verdween besloten ze dat hij een tunnel in moest zijn gegaan, en dus brachten ze een D-9 en sloopten de hele gaard. Oké, ik weet dat dit voor operationele doeleinden is, maar wat kun je doen, ook al doet het pijn om het te zien. Niemand was zuinig op zijn ammunitie of wapens.

...Hoe zat het met de tank die het huis sloopte?

Soms wist je dat het huis leeg was. Voor zover je weet. Als het huis in de weg staat van je verdedigingslinie, sloopt je het met een tank of een bulldozer. We namen een huis in van acht verdiepingen en de opdracht was om geen van de deuren te betreden, want er zouden boobytraps zitten. Daar hebben we de Matador voor, zodat die de muur neerhaalt en we naar binnen kunnen. Maar de Matador bleek niet zo effectief en dus schoot een tank een gat in de muur en gingen we zo naar binnen.

Wat is een Matador?

Dat is een raket voor een stedenoorlog. Het is heel effectief. Maar toen we ermee aanvielen, hebben we het niet zo vaak gebruikt. Er waren ook plekken waar we een huis beschoten en later ontdekten dat er mensen in zaten.

...Losten jullie waarschuwingsschoten af als teken dat jullie er waren?

Zeker. Om de dag schoten we. Niet op mensen. Op ramen die we een tijdje hadden geobserveerd en waarvan we wisten dat het huis leeg was. Niemand bleef in de huizen die dichtbij de huizen stonden waar de IDF in verbleef. Ze konden verderop leven.

Wat voor sterkte waren die schoten? Lichte wapens? Tanks?

Het waren lichte wapens en Negev machinegeweren. Tanks vuurden alleen na een opdracht. In sommige gevallen stonden de tanks onder leiding van de compagnie. Er was ook een geval waarbij een helikopter kwam en de compagnie-leider hem vertelde wat hij moest beschieten.

Wat is daar gebeurd?

Toen we het offensief begonnen, was er een huis vlakbij het huis dat we bezetten, en dat hebben we toen gesloopt. De reden hiervoor was praktisch: het huis had een strategisch betere locatie dan het andere waar we in zaten. We zagen daar niemand en er waren ook geen wapens binnen, maar we sloopten het omdat het onze stelling beïnvloedde.

GETUIGENIS 26

Briefings en geweldsinstructie

De nacht dat de infanterie binnenviel, begaven we ons in XXX. We moesten voor het donker op die basis zijn, ongeveer een half uur of een uur eerder. We hadden een afspraak in XXX, kwamen bij elkaar in een van de ontmoetingshallen en toen hield de bataljon commandant een speech voor het hele bataljon. Hij zei dat het niet eenvoudig zou worden. Hij omschreef de doelen van de operatie: 2000 dode terroristen, en niet alleen maar de raketaanvallen vanuit de Gazastrook tegenhouden. Hij beweerde dat dit Hamas op de knieën zou krijgen. Dat aantal zou een succes voor het leger zou zijn. Wat de geweldsinstructie betreft: het leger ging ervan uit dat er in het hele gebied geen burgers zouden zijn. Zodra het leger vanuit het noorden zou binnenvallen - het was agrarisch gebied tot aan Al Atatra, open vlaktes- zouden er geen mensen meer zijn, dus als er iemand wel was, was die wat ons betrof verdacht en het uitgangspunt was dat er geen burgers meer zouden zijn. Zij zouden zuidwaarts vluchten naar Gaza stad. Iedereen die er wel was, moest van het leger gedood worden.

Schieten om te doden?

Die woorden zijn niet gebruikt, meer militaire termen als 'maak hen onschadelijk*'. Niemand zei 'dood onschuldige mensen'. Maar de opdracht voor het leger was dat een ieder die er wel was, verdacht was en neergehaald moest worden.

Werd er gesproken over onschuldige mensen? Kun je je zo'n gesprek herinneren?

Hou me er niet aan, maar het was duidelijk, de commandant van het bataljon was heel duidelijk dat als iemand onschuldig was, ze niet aangeraakt mochten worden. Het doel was duidelijk om de terroristen te pakken, maar ik denk dat met name paniek de regels van het spel bepaalde. Iedereen was er zeker van dat we enorm beschoten zouden worden zodra we de Strook binnen zouden gaan. De burgers werden irrelevant zodra de strijd begon, want de regels veranderden. Je schiet. Het is oorlog. In de oorlog worden geen vragen gesteld. In de oorlog blazen de anti-tank raketten mensen om je heen op. Dat was de situatie die daar verwacht werd en dat bepaalde de geweldsinstructie. In dit verhaal, waren de burgers minder relevant.

GETUIGENIS 27

Het vernietigen van huizen

Vaak werd een huis waarvan vermoed werd dat er tunnels waren of explosieven met fosforbommen beschoten, omdat dit dan alle explosieven tot ontploffing zou brengen. Met andere woorden, de fosfor fungeerde als een aansteker, zodat alles in vlammen op zou gaan waardoor de explosieven aangestoken werden. En de tunnels. Alles werd in brand gestoken.

Werd je dat verteld tijdens de inleidende briefing?

Nee, dat zeg ik nu als commentaar. Dit was een van de redenaties.

Wanneer hoorde je van de fosfor en van wie?

Ik vond het. Er waren allerlei geruchten, maar ik heb het met m'n eigen ogen gezien in een van de huizen in ons gebied.

Wat was het verhaal?

Het verhaal was dat een huis zeer verdacht was vanwege explosieven. Er was ook informatie van de geheime dienst over tunnels en zo. Er werd natuurlijk een granaat gegooid, maar die deed niet veel. We kregen niet het teken dat we wilden en dus besloten de artillerietroepen het huis te beschieten en daar gebruikten ze fosfor voor. Dat is wat er gebeurde. Ik weet niet meer of ze één keer hebben geschoten of meerdere keren. Ik geloof meerdere. Het huis ging in vlammen op. Daarna waren er nog meer ontploffingen en beschietingen in het Israëliësch gebied, dus het huis was terecht verdacht. Maar 'ontplofte rook' werd daar zeker gebruikt.

Heeft de fosfor alleen het huis geraakt?

Dat weet ik niet zeker. Ik zag het omdat ik die nacht op wacht stond. Het veroorzaakt een soort paraplu. Het ontploft tientallen meters boven het huis en vormt een paraplu van vuur op het huis. Om nou te zeggen dat het puntje precies was? Artillerie is nooit puntje precies. Maar ik weet dat de artillerie-officier zei dat het doel geraakt was.

En dat is de enige keer die je je herinnert dat er artillerie is gebruikt in jouw gebied?

We hoorden constant artillerie. We waren dichtbij de grens om zowel het vuur te horen als de impact ervan. Er was ook mortiervuur vanaf onze eigen buitenpost. Die was gericht op een huis.

Veel mortieren gebruikt?

Ik weet niet wat je met veel bedoelt. Maar ik denk dat het tientallen keren is gebeurd in die week dat we daar waren.

Preciesmortieren? Herinner je je dat?

Een mortier is geen precisiewapen. Het is meestal preciezer dan een 52mm kaliber mortier, maar om het nou nauwkeurig te noemen? Nogmaals, ik wil herhalen dat dit een buurt was waarvan we zeker wisten dat er geen mensen waren, of dat er tenminste geen mensen meer hoorden te zijn. Wie er wel was, werd als een opstandeling beschouwd. Dat was de benadering. Uiteraard. Daarom was de belangrijkste zorg het leven van de soldaten. Het gevaar van eigen vuur. Dat was het verhaal daar. Maar de mortieren zijn gebruikt.

GETUIGENIS 28

Geweldsinstructie

...Dus je neemt die eerste dag je stellingen binnen in, en wat is daarna de routine?

Eerst namen we onze stellingen in. De eerste twee, drie, vier dagen stonden alle tanks op hun stelling. De schutter en de commandant rouleren om de twee uur en de bestuurder en de *loader-signaler* rouleren ook. Ze monitoren het gebied vlakbij de tank. Een aantal dagen later werd een kerel uit het bataljon gedood door een kogel in z'n hoofd van een scherpschutter. Toen kregen we instructies dat we niet meer onze hoofden uit de tanks mochten steken. Om de paar nachten voerden we 's nachts acties uit.

Wat betekent dat?

Eerst waren we in onze eigen zone, hier. We namen stellingen in, in dit gebied. We maakten de buurt schoon.

Wat betekent de 'buurt schoonmaken'? Hoe werd dat in Gaza gedaan?

Er waren huizen waar de infanterie nog niet binnen was gegaan. Wij kwamen langs, vuurden een granaat op het huis dat in de waarschuwingen voorkwam en gingen naar binnen.

Je vuurde een granaat alleen op dat specifieke huis?

Afhankelijk van de instructies die we kregen. We hebben een keer twaalf granaten op een huis afgevuurd. Er was een melding dat iemand met een automatisch geweer op de infanteriemannen schoot. Dus eerst ging het om het gebied dat we achter hadden gelaten en toen gingen we langzaam naar binnen en drongen diep Al Atatra binnen. De nachten daarna, aan het eind van de eerste week. De zaterdagavond erop gingen we Al Atatra al binnen en ontdekten drie terroristen die we doodden.

Toen we daar weg gingen waren we met paratroepen. Zij kwamen hier binnen. We waren op dat pad met zo'n drie tanks. We kamden het gebied af en schoten op alles wat de infanterie voor ons identificeerde. We vonden daar ook wat Hamas troepen, waarschijnlijk. Gewapend. We doodden er drie van. De compagniecommandant doodde nog twee andere. Toen we naar buiten kwamen, reed de tank achter ons aan en werden we beschoten vanuit het oosten door drie RPG's. Dan zet je een rookgordijn op en vuurt ook een granaat af.

Er werd relatief veel gevochten.

Nee, dit was de zwaarste gevecht. Onze tank heeft tien mensen gedood. Geloof ik. Ik kan met zekerheid zeggen dat zeven van hen gewapend waren. Er was iets dat de kerels echt leuk vonden, met de verkenners. Je werkt met infanteriemannen, zij ontdekken een verkenners op twee kilometer afstand en jij vuurt een granaat af.

Wat is een verkenners?

Ik weet niet wat de exacte definitie is. Iemand die de coördinaten doorgeeft van de mortieren, sluipschutters of wat dan ook.

Hij is op twee kilometer afstand. Hoe weet je dat hij een verkenners is

Ik heb zo'n warmtekijker en die detecteert wapens en zo. Maar wie weet, het kon ook een camera zijn of verrekijkers of een kop koffie. Je weet het niet.

Waren er dus veel gevallen waarbij de infanterie jullie vertelde 'ga naar dat en dat huis'?

Op onze tweede locatie. Dit was onze eerste binnenva, daarna was er een andere. Het was zondagnacht en we hadden de derde fase van onze operatie. Dus wij namen onze stellingen daar in, echt aan de top van Shatti. Je ziet het op anderhalve kilometer afstand. Ze hebben daar wolvenkrabbers, er waren veel opsporingen. We werkten met scherpschutters, infanterie 'straw widows' waarbij zij de doelen identificeren en jij schiet

In Shatti?

Ja, ik geloof dat dit toen al het noordelijke deel van Gazastad was. Hun woningen.

Dus eigenlijk zegt de infanterie tegen je 'dat gebouw daar, verkenners op de ... verdieping'.

Zevende raam van boven, ja, daar is het. Kijk uit en boem.

Zoek je de verkenners of het raam?

Het raam. Je schiet ook al heb je het nog niet herkend. Laat ik het zo zeggen: als de infanterie het heeft gezien, zul jij dat ook wel doen.

GETUIGENIS 29

Het vernietigen van huizen en bombardement

Voor die missie om de Gazastrook te fragmenteren, kregen we dus orders om een hoog punt in beslag te nemen en om, terwijl we daar waren, we wisten niet voor hoe lang, zoveel mogelijk van het gebied af te kammen. Dat afkammen is een eufemisme voor bewuste, systematische verwoesting zodat je het volledige zicht krijgt. Het afkammen was bedoeld om ons het voordeel te geven van volledige controle over de beschietingen en het zicht. Om precies te kunnen zien was er in het gebied gebeurde. Zodat niemand zich voor ons kon verbergen. Er werden twee redenen gegeven voor de sloop. Ik heb het nu meer over de verwoesting van huizen, omdat dat het belangrijkste probleem was hier. Eén reden zou je praktisch kunnen noemen. Dat betekent dat een huis ervan verdacht werd dat er boobytraps lagen, tunnelingangen, bedraad was in allerlei richtingen of sporen had dat er gegraven was. Of we hadden informatie van buiten met die verdenkingen. Het operationele uitgangspunt is dat vanuit zulke huizen gevuurd wordt, of dat nu lichte wapens zijn, mortieren, Grad raketten of wat dan ook. Die huizen slopen we. Dit kun je een normaal verlengstuk noemen van de werkwijze van het leger zoals ik die ken, in ieder geval in de Gazastrook. Een huis dat vaak onder vuur is genomen heeft een explosie ondergaan of is zelfs helemaal verwoest. Maar toen kregen we te horen dat er huizen waren die verwoest moesten worden 'omwille van de dag erna'. De dag erna is een gedachte dat we daar uiteraard voor een beperkte tijd zouden zijn. Dat kon een week zijn en het kon ook een paar maanden zijn. Maar het is geen langere periode, zonder te definiëren hoe lang. En het idee was dat we het gebied helemaal steriel achter zouden laten. En de beste manier om dat te doen was

door het afkammen ervan. Op die manier konden we goed schieten, hadden we goed zicht voor observatie, konden we alles zien en hadden we de controle over een zeer groot deel van het gebied. Heel effectief. Dit was de betekenis van slopen voor de dag erna. Praktisch betekende dat dat je een huis pakte dat niet verdacht was, maar waarvan de enige zonde was dat het bovenop een heuvel in de Gazastrook stond.

Dichtbij de muur of daarbinnen?

Het kon allebei. Ik bedoel, die heuvel kon tussen de halve en hele kilometer zijn. Ik weet het niet meer precies, dus ik wil niet zeggen, maar het was een behoorlijke afstand. Die heuvel, dat punt was strategisch. De reden waarom het zo belangrijk was, is omdat wie dat punt bezette, makkelijk Israël kon beschieten en de westwaardse richting naar Gazastad onder controle kon hebben. Bovenop die heuvel kon je zowel de zee zien als de Israëlische grens aan de andere kant. Dus zo strategisch was die plek.

...Elke compagnie kreeg een gebied toegewezen. Mettertijd, ik bedoel iedere twee, drie dagen, werd dat verschoven. Dat betekent dat we van onder kwamen en die heuvel, waar ik het over had, begonnen te beklimmen. Iedere keer boekten we vooruitgang. We wilden het gebied in handen krijgen terwijl we doordrongen. We wilden in beweging blijven, omdat er een dreiging was, maar ook omdat er constante verwoesting was. Persoonlijk heb ik twee jaar doorgebracht op de Gazastrook in de dagen van Gush Katif, voor de terugtrekking, tijdens de tweede Intifada, en ik heb nog nooit zoveel beschietingen gezien. Ze gebruikten elk wapen dat ik ken, op z'n minst. Dat betekent dat ze huizen verwoestten met bulldozers uiteraard, die heel hard werkten, maar ook met artillerie, helikopters, tanks, vliegtuigen, mortieren. En natuurlijk speciale eenheden van de Genietroepen, die de gerichte ontploffingen van huizen deden. Er waren constant explosies en we konden geen onderscheid meer maken tussen tanks en artillerie die we vanaf de grens hoorden, want we waren relatief dichtbij de grens. We hoorden de beschietingen vanaf de grens en de explosies in de Stroom. Er was constante verwoesting.

Ik kan niet zeggen of elk huis dat ik heb gezien om de eerste reden die ik noemde werd verwoest, te weten operationele redenen, om een bepaalde verdenking of vanwege 'de dag erna'. Wat ik wel weet is dat een soldaat die een bepaalde stelling innam en een bepaald gebied toegewezen kreeg, laten we zeggen 130 graden waarvoor hij verantwoordelijk was. De manier waarop dit gebied dan werd bepaald was meestal aan de hand van het huis. Laten we zeggen, het huis met het rode dak en de bogen. Deze grenzen werden dagelijks veranderd

en soms zelfs eerder dan dat. Met andere woorden, ik verlaat mijn stelling en de grenzen staan aan één kant vast, en als ik dan weer wegga, zijn die grenzen niet meer relevant, want het huis staat er niet meer. De juiste grens van mijn toegewezen gebied bestaat niet meer. Het is weg. Dus nu is het mij toegewezen gebied veranderd. Om drie uur was het er nog en nu kun je het niet meer zien. De grenzen bleven veranderen en dat gebeurde constant. Niet een, twee of drie keer. Het was eigenlijk routine.

Toen jouw compagnie huizen bezette, werd er niet gevochten in je gebied, toch?

Nee, meestal zagen we geen mens. Behalve onze eigen solaten natuurlijk. Niemand. De eerste keer dat we Palestijnen zagen was een paar uur na de wapenstilstand. Nadat de wapenstilstand was afgekondigd. Op een kilometer afstand zagen we toen wat mensen bewegen in een boomgaard. Maar behalve hen, hebben we niemand gezien. Er waren gevallen waarbij we mortiergranaten onze kant opkregen. Er waren momenten dat scherpschutters ons beschoten, maar we zagen niets. Het is belangrijk om te benadrukken dat het wel duidelijk was voor ons dat er terroristen waren in het gebied. Dat was ook duidelijk.

Terwijl je compagnie er was, gingen de verwoestingen door in jouw gebied?

Zeker.... Ik had het over wat er in ons gebied gebeurde. Ik herinner me een huis dat met een 81mm mortiergranaat was beschoten. Dat had ik nog nooit eerder gezien. Behalve bij trainingen op Tze'elim (trainingsbasis) en dat was toen ook 'droog'. Ik heb 81mm mortiergranaten nooit gebruikt zien worden, zeker niet operationeel, in een stadsoorlog. Ik heb nooit beseft dat die intentie er was. 81mm mortieren hebben een hoge boog, dus het vuur indirect af. Als ik schiet, richt ik mijn wapen direct op het doel. Ik lokaliseer mijn doel en schiet. Ik bedoel, ik kan over een heuvel schieten, en iets indirect raken. Het grote nadeel van dit soort vuur, echter, is dat het minder precies is. De mortier is een wapen dat veel schade aanricht en niet precies is. De kleine mortieren zijn nog altijd heel schadelijk en minder precies dan artillerie, want daarvan denk ik, afgaande op wat ik gehoord heb, dat die iets preciezer is. Een mortier is niet meer dan een pijp die een granaat afvuurt dat erin is gedaan. Dat is behoorlijk primitief. En je kunt het beste richten door de val van het schot te corrigeren. Met andere woorden, je ziet waar het neerkomt en zegt, oké, 2cm naar rechts, 3 cm naar links. Uiteindelijk raak je dan het doel. Ik was verbaasd. We weten dat het zo onnauwkeurig is en maken er toch gebruik van.

Werden de 81mm mortieren veel gebruikt in jouw gebied?

Minstens twee of drie keer vanuit mijn eigen buitenpost en dat was dan een serie inslagen per keer. Met andere woorden, niet één granaat maar meerdere. Ik heb het gevoel, al is het voorbarig, dat het leger iets serieus aan het uitproberen was. Zulk zwaar geschut was niet nodig. Mortieren en fosforammunitie waren niet nodig. Zowel ik als anderen hebben het gevoel dat het leger de kans greep om haar spierballen te tonen. Dat is de enige reden die ik kan bedenken voor het gebruik van mortieren in een stadsoorlog. Niets anders kan dat volgens mij rechtvaardigen. Niet dat dat een rechtvaardiging is, uiteraard.

...De dag erna?

Dat was iets wat we niet echt begrepen. We wisten niet echt wat dat betekende. Op zich snapten we de argumentatie. Ik heb het al uitgelegd: het leger wilde dat wij in het voordeel zouden zijn als we vertrokken. Maar het veroorzaakte verwarring, het maakte de zaken vaag. Ik bedoel als je een huis ziet, wat doe je dan? Hoe? Ik had het idee dat de orders wat onduidelijk waren. Ik kan vertellen dat in een persoonlijk gesprek met mijn bataljon-commandant hij dit noemde en met een soort verdrietige, halve glimlach zei 'ik denk dat dit iets is wat uiteindelijk toegevoegd gaat worden aan mijn 'oorlogsmisdaden'. Hiermee bedoelde hij dat hij zich realiseerde dat er iets mis mee was. Ik weet dat deze order in de praktijk werd uitgevoerd, want sommige huizen die verwoest werden, waren niet verdacht. Er was zelfs een schuur tot ontploffing gebracht. Huizen die daar stonden, totaal onschadelijk, werden op verschillende manieren en wijzen verwoest. Dit was het algemene kader voor de sloop. Dat was mijn gevoel, maar nogmaals, het was een gevoel. Ik weet alleen zeker dat er verwoestingen plaatsvonden, op verschillende manieren en met verschillende werkwijzen.

Je hebt eerder jaren in Gaza gediend, leek deze verwoesting op iets wat je eerder hebt meegemaakt?

Nee, zeker niet. Dit was van een totaal andere orde. Dit was vuurkracht zoals ik die nog nooit had meegemaakt. Ik kan niet zeggen dat toen ik eerder in Gaza was de luchtmacht niet gebruikt werd. Maar nee, de grond trilde niet constant. Ik bedoel, er waren constant ontploffingen. Veraf of van dichtbij, dat is een kwestie van semantiek. Maar ons gevoel was dat de grond constant aan het schudden was. Je hoorde de hele dag door explosies, de nacht was gevuld met flitsen, zo intensief hadden we het niet eerder meegemaakt. Meerdere D-9 bulldozers werkten het uur rond, constant

bezig. Dit was van een zeer andere orde van intensiteit dan we ooit meegemaakt hadden. Veel groter... Kijk, als we beschoten werden, zagen we de vijand niet met onze eigen ogen. Aan de andere kant, we werden beschoten en we schoten terug naar verdachte plekken. Wat is een verdachte plek? Jij bepaalde of het verdacht was en kon er al je woede op afreageren.

GETUIGENIS 30

Vernietiging van huizen en bombardement

Er was een moskee, en ik ga niet in op al die traditionele rapporten over waarom er nog een moskee stond, dat is voor de interne discussie. Maar over het geheel waren de meeste moskeeën verwoest. Eerder in Tze'elim (legerbasis) zei de brigadecommandant dat we niet moesten aarzelen om moskeeën tot doelwit te nemen, Niets was immuun, niks en geen enkel gebied. Hij noemde de moskeeën expliciet. Deze specifieke moskee was er een van meerdere in het ons toegewezen gebied dat niet heel groot was.

Er waren meerdere moskeeën en de meesten waren geraakt. Op een gegeven moment, tijdens de reguliere zoektochten, hoorden en zagen we, niet ik persoonlijk, maar de adjunct-commandant die zijn hoofd uitstak en zei 'zag je dat? Ze hebben een moskee opgeblazen.' Toen hoorde ik dat het vermoedelijk door een helikopter was gedaan. Weet niet zeker wie er vuurde. Ze bliezen de hele minaret op, het bovengedeelte van de moskee, waar de muedhin staat.

Waarom? Was er vanuit geschoten?

Nee. Niet dat ik weet.

Jouw tank moest dat gebied controleren vanaf 500 meter afstand.

We zagen geen vuur. Nogmaals, persoonlijk zag ik daar geen enkele reden voor. Het kan zijn dat er een waarschuwing was over een anti-tank beschieting vanuit de top van de minaret. Ik weet het niet. Ik weet dat voor zover ik zag, daar niet vanuit werd beschoten, en op een zeker moment werd de minaret neergehaald.

Gebeurde dit overdag?

Ja.

Je was daar een week en op sommige dagen bombardeerde de luchtmacht?

Nee, de luchtmacht bombardeerde de hele tijd, niet alleen de buurt tegenover ons, maar we hoorden constant bombardementen. Niet alleen een uitbarsting van machinegeweren hier en daar, maar enorme bombardementen door de marine en luchtmacht. Ze bombardeerden constant verschillende gebieden in de Stroom. Niet alleen in het ons toegewezen gebied, je hoorde hen constant afvuren.

Daarom vraag ik je specifiek naar het jouw toegewezen gebied, of je kon weten wat ze deden en waarom. We weten niet de redenen voor alle beschietingen, daarom wil ik me richten op wat je daadwerkelijk gezien hebt.

Af en toe werd er in ons gebied van een lange afstand geschoten. Niet in het specifieke gebied dat we controleerden, maar een kilometer tot anderhalf verderop. Je hoort geen beschietingen voordat het Israëliëse leger vuurt. We zagen geen verzet daar behalve een incident met de anti-tank ploeg en een gerucht over een mortiergranaat die op ons was afgevuurd. Ervan uitgaande dat dat waar was; behalve die twee incidenten werden we absoluut niet beschoten en we zagen onze eigen kant de andere kant beschieten.

Bestond het concept van afschrikken, waarschuwingsschoten?

Er werd tijdens onze oefeningen over gepraat, dat niets ons tegenhield om waarschuwingsschoten te lossen. Er viel niks af te schrikken, dus dat hadden we niet nodig, maar het werd zeker besproken tijdens de briefings, waarschuwingsschoten. Schoten om de hoofden laag te houden. Je ziet een stelling die je niet kunt controleren en je denkt dat er iets verdachts is, schieten zonder eerst uit te zoeken wat er is.

Wat is een stelling?

Als je zand en zakken ziet, schiet je zonder aarzeling.

Hoe bepaal je dat?

Als je een bocht tegenkomt onderweg en je weet dat er een hoek is vanwaar je een bepaald gebied niet kunt controleren, dan schiet je eerst, kijkt of er iets gebeurt, daarna ga je verder... Als we het hebben over 'dood gebied', dan bedoelen we daarmee een gebouw. Als je niet weet wat er in een gebouw is, beschiet je het. Dat waren de algemene instructies. Eigenlijk hebben we zulke situaties niet meegemaakt, dus ik weet niet wat daar gebeurd is, maar de instructies waren zeker zo dat als je een T-kruising naderde en je rechts af moest, en er achter je een gebouw stond en je weet niet wat er in zit, je het gebouw beschiet en dan rechtsaf gaat. Dat soort werk. Geen twijfel, waarschuwingsschoten waren toegestaan.

GETUIGENIS 31

De geweldsinstructie

Had je inleidende briefings over onschuldige mensen? Je gaat een buurt naar binnen en je moet voorzichtig zijn en niet op je eigen mensen schieten en de helmen niet afdoen.

Bij briefings op de plekken waar ik was, werd ons gezegd dat als we iemand van nabij zagen, we zouden moeten weten dat normaliter de Arabier 's nachts slaapt in zijn bed en geen reden heeft om buiten te zijn op dat tijdstip, dus we moesten heel voorzichtig zijn. Ons werd niet verteld dat we op alles moesten schieten dat bewoog, maar dat was wel de implicatie. Ik vroeg 'wat als ik een meisje buiten zie?' Ze heeft niets buiten te zoeken. 'Dus wat doe ik dan?' Kijk of ze gewapend is en dan schiet je haar neer. Ik moest iedereen neerschieten die gewapend was, maar als iemand dichtbij stond, zo begreep ik van de briefing, was het beter om eerst te schieten en daarna vragen te stellen.

Waren er zulke gevallen?

Ik was er niet bij betrokken.

...Kreeg de geweldsinstructie op enig moment veel kritiek?

Op een gegeven moment tijdens de briefings toen we er waren, dat was voor het grondoffenief begon. De geweldsinstructie hield in het schieten van 500 meter afstand.

Wat is vuren op afstand?

Dat is 30 graden naar boven en 30 graden naar links en schieten.

Wat wij kennen als waarschuwingsschoten, om iemand weg te houden.

“Ga weg, man.”

500 meter afstand met lichte wapens...

Raak je niet. Er zijn granaatlanceerinrichtingen en machinegeweren. We namen stellingen in langs de rapportagelijnen. Er waren ook anti-tank geleideraketten en verscheidene hinderlagen met mortieren. Op een gegeven moment was de schietafstand beperkt tot een kilometer. Ik bedoel, wat is beperkt? 700 meter van ons vandaan stonden er al huizen. Als iemand in het huis beweegt, moet ik dan van een afstand het vuur op hem openen? Ik kreeg een bevestigend antwoord. Dat huis hoorde niet bewoond te zijn. Ze weten wat ze doen en ik moest van een afstand het vuur openen.

En als je binnen was en niet buiten de Muur?

Op dat moment waren de regels niet veranderd: als hij een wapen heeft, schiet je hem neer.

Op 700 meter afstand? Is dat de veiligheidsstraal van de strijders?

Op dat punt niet. Zelfs als je twee kilometer verderop iets zit, kun je op hem schieten. Het feit dat mijn lichte machinegeweer iets niet op twee kilometer afstand kan raken, is een ander verhaal.

Waren er mensen die vuur openden zonder iets te zien? Op hun eigen initiatief?

Ik denk het. Ik geloof dat er zo'n geval was in de groep parallel aan ons. Een sluitschutter had geschoten. De kogel schaafde de helm van een soldaat en ze begonnen in alle richtingen te schieten. We stonden 200 meter achter hen en vroegen over de radio wat er was en toen hoorden we dat er een sluipschutter op de groep had geschoten.

Waren er gevallen van granaatlanceerinrichtingen of zware machinegeweren daar?

Ja. Vanuit de hinderlagen. Talloze gevallen. Allereerst, iedere morgen bij zonsopkomst moet je schieten als routine standby procedure. Dat betekent 20 schoten van 0.5 zware machinegeweren, 'zeroing fire for openers', na het lossen van tien schoten, kalibreer je en los je er nog eens tien. Met de granaatlanceerinrichting heb je vijf granaten die je probeert te 'draden' in een huis om zo geen munitie te verspillen. Een huis dat zogenaamd leeg staat.

Kon je dat zien?

Je zit er de hele nacht tegenover. Je vraag ook aan de observatie commandopost of er iets of iemand is en de verkenner vertelt je dat ze al 48 of 72 uur geen beweging heeft gezien.

Werden eigendom of gebouwen verwoest voor de lol?

Dat zagen we de luchtmacht doen.

En jij hielp te richten met je wapens?

Ik weet dat we op een van onze verkenningen met een groep hebben geholpen met het richten van een mortierpeloton. Maar als je 120mm mortieren schiet, als je ooit de kans hebt gedaan dat te doen, dan weet je het wel. Hij vuurt en dan zeg jij hem naar links of rechts afhankelijk van hoe die landde.

Weet je nog wat het bereik is van iedere type mortier: raken, verwonden, doden?

Voor een 120 mm mortier granaat denk ik dat die op 10 meter afstand dodelijk is en op 25 meter afstand verwondt die.

En een 80 mm mortier?

7 meter om te doden en 15 meter om te verwonden. Een 60 mm is dodelijk op 5 meter en verwondt op 15 meter afstand.

Is het een precisiewapen?

Zeer precies. Maar met lichte wapens heb je 80% kans om met het eerste schot raak te schieten. Met mortieren ligt dat lager.

Op wat voor doelen richt je met die mortieren?

Huizen, open ruimtes waar allerlei verdachte bewegingen zijn waargenomen.

Waarom huizen? Omdat je daar iets zag?

Als je zag dat er een raket vanuit dat huis werd gevuurd, dan schoot je. Maar nogmaals, de eerste granaat valt naast het huis. Zo'n 30 meter verder, als het een uitstekende mortierschutter is. Hij kan ook net niezen als hij net de granaat aan het laden was waardoor die wat lager komt te liggen en dan kan hij een kilometer naast het doel zitten.

En als je richtte, waren de mortieren dan wel meteen nauwkeurig?

Nee. De granaat raakte dan de weg. Het huis raakte dan vol met splinters, ramen sprongen en dan kwam de tweede inslag. De mortiergranaat was dan al ingeslagen.

Was er in die periode mortiervuur om te waarschuwen of om jullie aanwezigheid kenbaar te maken? Was er zoiets?

Gebieden waar mortiervuur vandaan kwam, werden net zo vaak bestookt. Niet elk schot werd vergeldd en niet iedere raket bracht een luchtaanval met zich mee. Zijn er vanuit die buurt zo en zoveel raketten gevuurd vandaag? Laten we de buurt neerhalen. Dat blijkt te werken. Ik herinner me niet dat iemand het zei, maar we zagen zo en zoveel raketten afgevuurd worden en dat betekende dat die buurt er niet zo lang zou staan, en dat klopte inderdaad.

Hoe lang?

Zes uur.

Wat gebeurde er?

Na zes uur waren zo'n 20 mortiergranaten daar ingevallen en dat laat niet zoveel gebouwen intact.

GETUIGENIS 32

Briefings

Je had het vaak over de sfeer. Ik probeer me dit voor te stellen als soldaat en de commandostructuur in ogenschouw te nemen. Bijvoorbeeld de compagniecommandant en de officieren. Stel een medesoldaat volgt je compagniecommandant, zijn gedrag, wat voor soort 'doe mij na' sfeer heerst er dan?

Ik bleef achter met twee soorten. Maar na het incident met de Palestijn die gedood was (de getuige sprak van een schietpartij op een persoon die bewoog bij de stelling van de soldaten en die, uiteindelijk, een onschuldige voorbijganger bleek te zijn), bleef er een ding in mijn geheugen gegrift, namelijk dat meteen nadat hij gedood was, ik de compagniecommandant over de radio hoorde zeggen 'dit was de avondopening' of iets in die trant. Ik kan je niet zeggen dat hij bloeddorstig was, maar hij was niet bepaald geïnteresseerd om de controle te houden over wat er gebeurde. Dan was er een ander type commandant die ruzie maakte met de jongens zodat ze niet op de banken zouden zitten en dat soort zaken. Hij was een uitstekend voorbeeld.

Wat zeiden mensen tegen hem?

Mensen maakten ruzie met hem en er werd later over gepraat. Ze haatten hem en uiteindelijk hadden we een discussie binnen de compagnie en toen werd dit specifiek genoemd. Ze mochten van hem geen dingen kapotmaken in de huizen.

Wat zeiden ze dan over de compagniecommandant?

Er werd niet zozeer over de waarden gesproken, maar over professionaliteit. Het was geen morele kwestie.

Het moeilijke aan de sfeer was dat mensenlevens verwaarloosbaar waren. Mensen leken het niet erg te vinden om mensen te doden. Voor sommige kerels was dit niet de eerste keer, zij hadden deelgenomen aan veel legeroperaties. Ik vond het erg hen te horen praten. Niet de daden die ik zag. 'Gewapend of niet, schuldig of niet -wat maakt het uit?' Dat is de indruk die ik had van hetgeen ik hoorde. Het verraste me niet, het was geen schok, want ik kende die kerels van eerder, maar anders dan vorige opdrachten die we hadden, waren ze wel erg schietgraag en dan krijg je dat soort dingen. Het verandert de discussie ook.

Lieten mensen zich meer gaan?

Ja. De commandanten waren ook toegelijker. Anders dan routineuze beveiligingsopdrachten, ging het hier om een heel ander soort risico. Nogmaals, met alle waarschuwingen die we daar kregen, of we werden de hele tijd voorgelogen of het was een wonder dat we zonder noemenswaardige verwondingen eruit kwamen.

GETUIGENIS 33

De geweldsinstructie

Over het algemeen waren we daar 24 uur, zeg ongeveer 30 uur. Rond twee uur werd de wapenstilstand afgekondigd en we pakte in en tegen zes of zeven uur in de ochtend was het hele bataljon al uit Gaza. Ik denk dat dat gebied het snelst leeg was, omdat er niets was om aan vast te houden. Kort voor de wapenstilstand, ongeveer een kwartier of een half uur vantevoren, kregen we de opdracht op verdachte plekken te schieten. We wisten niet, of in ieder geval ik wist niet dat er een wapenstilstand was. Ik ben een Negev-machine schutter en ik ging naar boven met mijn wapen

en een andere kerel ging naar boven met zijn standaard machinegeweer. We hebben op huizen geschoten voor ons waarin we geen beweging hadden gezien de twee nachten en dag ervoor dat we daar waren. We zagen geen beweging, maar dat waren de huizen die aangewezen waren als omdat ze op ons uitkeken. We schoten op de ramen voor de wapenstilstand. Het tweede peloton met ons deed hetzelfde. Anderzijds, de tanks naast ons beschoten zelfs de moskee daar.

In dat zelfde kwartier?

Ja. Ze hadden daarvoor ook veel geschoten. Maar hun zware geschut was net voor de wapenstilstand en ze hebben toen echt veel geschoten. Een huis had toen een tweede ontploffing door een tankgranaat, maar ik weet het niet zeker. Het kon een gasstel zijn dat ontplofte. Ik weet het niet. Hoe dan ook: alles dat kon branden, brandde ook. Zij schoten ongeveer net als wij, op alles dat ze maar verdacht vonden, niet op basis van informatie, maar door naar het plaatje op de grond te analyseren. Tenminste, dat werd mij verteld.

Wie gaf die order over de radio?

Het was niet over de radio, maar kwam waarschijnlijk van de brigadecommandant. Echt, opeens begon iedereen te schieten. Ik hoorde dat dit ook in andere gebieden gebeurde.

GETUIGENIS 34

De geweldsinstructies

Vooruit, vraag soldaten maar hoe vaak zij in Gaza oog in oog hebben gestaan met strijders.

Was er sprake van enig verzet toen jullie de Gazastrook binnentrokken?

Nagenoeg niet.

Hoe luidden de geweldsinstructies? Dragen jullie lichte wapens bijvoorbeeld?

Ja. Maar laat ik vooraf duidelijk stellen: overal waar onze eigen troepen ontbreken, kun je worden blootgesteld aan vijandelijk geweervuur. Dan is alles een bedreiging. Een soort arrestatieprocedure van verdachte personen is dan niet aan de orde. Wanneer ik een verdacht persoon ontdek en hij vormt een bedreiging voor mij, dan schiet ik.

Geen waarschuwingsschot? Moet er niet geschreeuwd worden? Een kogel is tenslotte een kogel en je kunt hem niet meer terughalen.

Nee. Iedereen, echt iedereen, wist dat we zouden komen. Zelfs degenen die we gevangen namen, wisten het. Daarom kwamen ze ook tevoorschijn met witte vlaggen, zodat we ze niet zouden neerschieten.

Was er een 'witte vlag'-procedure?

Nee hoor. Ik zag en hoorde het overal en er werden posters uitgedeeld. Helikopters van de Israëlische luchtmacht wierpen flyers naar beneden en ze vlogen over met gigantische spandoeken. Denk je eens in hoe riskant het voor ons is om zo humanitair te zijn.

Waren de jongens daar boos over?

Zeker. Zelfs ik was boos. Het is toch stom ze van te voren te waarschuwen? Hoeveel terroristen denk je dat we daardoor hebben moeten laten lopen? Heel, heel veel. We weten zeker, absoluut zeker, dat er zich zo'n 250 onder het ziekenhuis hadden verscholen.

Door wie werden jullie ingelicht voordat je naar Gaza ging?

Onze commandant sprak met alle bemanningen tegelijk, en de bataljonscommandant die de leiding had over de troepen heeft ons voor vertrek ingelicht. Op de *briefing* werd besproken hoe de inval zou moeten plaatsvinden. De doelstelling was dat er geen enkele slachtoffer mocht vallen. Er werd gesproken over agressief opereren, dat we op onze hoede moesten zijn voor ontvoeringen; op die zaken werd bijzonder gehamerd. Ik weet nog dat mijn maat en ik constant dicht bij elkaar bleven; ik ging zelfs met hem mee toen hij zijn behoefte moest doen. Letterlijk. Als mijn maat 's nachts op de uitkijk moest staan, dan ging ik met hem mee, en als het mijn beurt was, dan vergezelde hij mij. Wij kregen altijd te horen in welke richting we 'open' en 'dicht' waren. We hadden het relatief gemakkelijk, omdat wij wisten dat we naar het zuiden 'open' waren.

Wat betekent dat: 'open' en 'dicht'?

Dat je wel of niet bent opengesteld aan vijandelijk vuur. Wanneer je ergens gevaar bespeurt, dan weet je of er Israëlische troepen in de buurt zijn of niet?

Wat laadt de verdenking op iemand; wanneer schiet je iemand neer? Als iemand je nadert en hij is gewapend...

Ik hoor te weten of iemand in Gaza gewapend is. Als hij een van onze eigen soldaten is, dan zie ik dat aan zijn uniform en aan zijn wapen. Dat zie je direct. Maar, toegegeven, ook zij dragen soms uniformen.

Ik heb begrepen dat er instructies waren om niet de daken op te gaan.

Dat klopt.

Hoezo?

In Gaza vonden er schoten van bovenaf plaats; zodra je beweging op een dak waarnam, dan wist je dat het niet je eigen troepen konden zijn. Zo kun je kerels uitschakelen die anderen van dichtbij aanwijzingen geven.

Maar als dat nou eens gewone burgers zijn?

De eenheid die het dichtst bij is, gaat checken of het burgers zijn.

Jullie zijn zagezegd de 'ogen' op de grond?

Ja.

Je geeft jullie troepen aanwijzingen?

Als dat nodig is, ja.

Je hebt gezegd dat je nauwelijks vijandelijke strijders bent tegengekomen, maar toch een paar. Maar als de hele omgeving is uitgestorven, waar heb je die doelwitten dan ontdekt?

Je zit, op de verdedigingsstellingen, de hele dag met je verrekijker te turen, en plotseling zie je beweging bij een raam. Je focust daarop, en wacht een half uur, een uur, anderhalf uur. Dan zie je ineens een vonk of je hoort wat gedreun... Dan ga je een en ander verifiëren en vervolgens geef je aanwijzingen aan je troepen.

Welke troepen bedoel je?

Meestal onze gevechtshelikopters. Ook mortieren zijn geschikt gebleken, maar het gemakkelijkst gaat het toch met helikopters.

Hoever waren die ramen van je verwijderd?

De dichtstbijzijnde woonwijk was Al Bureij. We zaten vlak bij de zee; er waren hoge heuvels.

Als je in een of ander raam van een hooggelegen huis een ontstekingsvonk waarneemt, hoe stel je een mortier dan in om precies dat raam te raken?

Het is niet nodig dat raam precies te raken. Als een van de andere ramen daar dichtbij wordt geraakt, dan is dat goed genoeg.

Jullie geven ook aanwijzingen aan tanks?

Ja. Met een tank gaat het veel eenvoudiger. Je zegt meestal tegen de tankbemanning: 'Draai 180 graden en neem het zwarte huis onder vuur.' Dat is veel gemakkelijker. Onze doelstelling was de levens van onze soldaten te sparen en de bedreiging voor ons te voorkomen - ervoor te zorgen dat die bedreiging terstond verdwijnt. Ik denk dat juist om deze reden de arrestatieprocedure minder strikt was, en om de vinger minder vast om de trekker te houden - ik houd er niet van om het zo te benoemen - maar het is waar. We zijn er nu eenmaal en we willen geen mensen verliezen: geen doden en ook geen gewonden. We kunnen ons later wel over humaniteit bekommeren.

Zijn er standaardprocedures voor wachtposten, of soldaten met mobiele telefoons?

Nee hoor. Als ik een verkenners ontdek, iemand met een verrekijker of mobiele telefoon, dan beschouw ik hem als een handlanger. Dan moet ik aanleggen en hem neerschieten. Zijn kleding is belangrijk, zijn optreden, verdachte signalen.... Als hij op een dak staat en hij heeft een mobieltje bij zich, dan is hij verdacht. Er is geen enkele reden voor hem om daar te staan; hij weet dat het Israëlische leger in Gaza is.

Staat dat op de flyers vermeld?

Dat niet. Op de flyers stond dat ze zich niet buitenshuis mochten bevinden en dat ze zo snel mogelijk naar het zuiden moesten trekken, iedereen vanaf Netzarim. Maar de eerste dagen was het niet gemakkelijk om de huizen te verlaten. Daarna was ons streven zoveel mogelijk beweging in zuidelijke richting te bewerkstelligen. De eerste twee dagen was het moeilijk om weg te gaan, daarna zover zuidwaarts als mogelijk.

Heb je burgers zich zien verplaatsen?

Nee, alles was uitgestorven.

Gingen de briefings ook over zulke zaken, om de burgers te ontzien?

Nauwelijks. Het is veelzeggend dat op de briefings die ik heb bijgewoond het bijna altijd ging om de levens van de soldaten. Er werd nauwelijks gesproken over burgers. Het kwam erop neer dat niemand werd geacht daar te zijn. Wel was er bij ons binnentrekken een hele

kleine verzetsbeweging verwacht, maar zelfs die bleek er niet te zijn.

GETUIGENIS 35

Vandalisme

Toen ik in stelling lag, zag ik hem (een van de soldaten) zitten achter een raam van een huis. Hij opende een schooltasje. De familie was er niet, die was gevluht. Hij haalde agenda's en schoolboeken uit de tas en begon ze te verscheuren. Een ander gooide kasten omver, voor de lol, uit pure verveling. Toen we een week later het huis verlieten, waren enkele soldaten aan het kibbelen met de pelotonscommandant; het ging erover waarom ze van hem het schilderij dat in het huis hing niet kapot mochten maken. Ze vonden hem maar bekrompen. Ik moet er wel bij vermelden dat de plaatsvervangend compagniescommandant op de *debriefing* die soldaten kwaad toeschreeuwde dat ze met niet-essentiële zaken bezig waren en dat het hier in Gaza om een humanitaire operatie ging.

Kun je nog andere voorbeelden van vandalisme geven?

De medewerkers van de plaatsvervangend compagniescommandant hadden 'Dood aan de Arabieren' op hun muur gekalkt.

Je zei eerder dat ze het gek vonden dat ze niet ook nog een ander schilderij mochten vernielen.

Dit 'ook' wordt veroorzaakt door een sfeer van Toen we weer thuis waren uit Gaza, hoorde ik dat enige reservisten een brief hadden geschreven (aan de Palestijnse familie die in het door ons bezette huis had gewoond), waarin zij aan die familie hun

verontschuldigen aanboden. Gezien de stemming die er had geheerst, begreep ik hier niets van. Ik beschouwde dat huis noch als een huis dat ik moest respecteren noch als een huis dat ik netjes moest achterlaten. Zo heb ik een keer mijn behoefte gedaan op het dak, omdat ik nergens anders heen kon. Het is toen gewoonweg niet bij mij opgekomen om dit huis schoon achter te laten. Er heerste nu eenmaal die stemming. Maar wat diefstal betreft: de compagniescommandant, kennelijk op bevel van de bataljonscommandant, heeft een zogenaamde 'shame parade' uitgevoerd om uit te zoeken of er spullen waren gestolen. Hoe hij dat deed? Hij liet de commandanten niet elke soldaat afzonderlijk onderzoeken. Hij zei: 'Jullie (soldaten) gaan twee aan twee staan; iedereen controleert zijn partner op meegenomen spullen. Als je wat vindt, dan hoef je niet te gaan schreeuwen, maar kom je discreet bij mij of naar de pelotonscommandant om het uit te zoeken.' Het is overduidelijk dat deze compagniescommandant of een totale gek is of hij wilde gewoon niet dat er gestolen spullen zouden worden gevonden.

Dus er was een "shame parade" waar iedereen zijn maat moest controleren?

Ja. En ik weet zeker dat er geplunderd was. Ik kan je er verder niet specifiek over vertellen.

GETUIGENIS 36

De rabbinaat-eenheid

Leger-rabbijnen kwamen langs om met ons te bidden; die gaven veel morele steun.... Binnen het operatiegebied kwamen rabbijnen naar ons toe om te praten. Een keer werd een rabbijn een huis binnen gebracht; hij was heel opgewonden dat hij de hele

dag met de militairen het strijdveld in was geweest en, zo zei hij, hij droeg een keramisch veiligheidsvest voor de eerste keer in 30 jaar. Hij maakte een praatje met de mannen. We kregen ook die door het rabbinaat uitgegeven boekjes met artikelen.

Wat stond er in die artikelen?

Zij gingen over de operatie, over hoe belangrijk het was het Volk van Israël te dienen, het volk dat na al die jaren van vervolging nu terug was in het vaderland en dat je daarvoor moest vechten. Alle bekende clichés, alles gekoppeld aan de Holocaust, het verdedigen van God en ook omdat het Gaza is, en de relatie met de Katif-nederzettingen, waar de bewoners waren geëvacueerd, en dat we nu teruggaan naar het Katif-gebied, naar Netzarim. Na mijn vertrek uit Gaza zag ik een krantenartikel over een van de geëvacueerden van Katif, die de Israëlische vlag had laten wapperen vanaf de top van een dak in Netzarim. Dit zijn allemaal opinie-artikelen en onderwerpen die ertoe leiden dat wordt vergeten waar het werkelijk om gaat: het strijden tegen een terroristische organisatie die zich onder de bevolking bevindt. In het begin zei de bataljonscommandant dat we Gaza zouden binnenvallen om de Qassam-raketten te stoppen. Maar de pamfletten repten over teruggaan naar de bron, over historische rechtvaardigheid, dat soort dingen.

Werden die stukken ook echt gelezen?

Ja. Dat is wat we kregen als leesvoer. Dit, het psalmenboek en een krant....

De commandant van de Gaza-divisie stond niet toe dat er kranten werden gelezen. Er was een krant binnengesmokkeld met de rantsoenen in een zware APC (Armored Personnel Carrier). Het was een maandagkrant en dat is alles wat de hele week te lezen hadden. Wie Arabisch kon lezen, kon ook nog de boeken lezen die we in de huizen vonden.

De pamfletten even daargelaten, spraken de rabbijnen ook met de soldaten zelf?

Niet met mij, maar ik hoorde het van mijn vrienden. Vergeet niet dat de huizen verdedigingsposten waren en we niet naar buiten konden; wat we dan gewoonlijk deden, was bijvoorbeeld eten, onze wapens schoonmaken of het was onze beurt voor wachtdienst. Dan kon het voorkomen dat de rabbijn ons een bezoek bracht; we verzamelden ons dan in de woonkamer en gingen naar hem luisteren.

GETUIGENIS 37

De vernietiging van huizen en vandalisme

Waren er humanitaire konvooien in jullie gebied?

Nee, ik herinner me alleen gehoord te hebben dat er een vrachtwagen van het Rode Kruis langs ons zou komen, maar die kwam niet; ik kan het me in ieder geval niet herinneren dat hij langskwam of dat iemand me dat vertelde. Iedere keer kondigden ze een humanitair staakt-het-vuren af.

Wat hield dat in?

In principe betekende het dat we niet geacht werden te schieten. Onvoorwaardelijk. Of het dan ook stil was? Nee, het was niet stil. De Giv'ati-troepen maakten veel lawaai, zelfs tijdens die humanitaire staakt-het-vuren. Zo heb ik het ervaren. Een specifiek incident op een bepaalde dag of op een bepaald tijdstip kan ik me niet herinneren. Maar het was niet stil.

De Giv'ati-troepen waren toch voor het merendeel gelegerd binnen de wijk Zaytoun?

Ja. Zij werkten daar hard.... Ik zag ze in de verte door mijn verrekijker. En er werden ook fosfor-patronen gebruikt. Dat kon ik ook door mijn verrekijker zien; het was 1 kilometer van mij verwijderd. Als je het eens hebt gezien, kun je je niet meer vergissen. Ik kan me diverse incidenten herinneren. Voor welke doeleinden fosfor werd ingezet, dat kan ik je niet zeggen, maar er werd daar wel degelijk fosfor gebruikt.

Dus wat zie je daar dan om je heen?

Je ziet de verwoesting groeien. Huizen die na verloop van tijd verdwijnen, steeds meer omgeploegd akkerland.

Jij deed in Gaza dienst als beroepssoldaat, hetgeen betekent dat je de omvang van de operaties in Gaza een beetje kunt inschatten.

Dit is van een heel andere orde. Absoluut onvergelijkbaar. Geheel anders dan wat we van operaties gewend waren toen we voor ons nummer opmoesten. Toen was alles tot een bepaald gebied beperkt. Zelfs bij de grote operaties, op brigadeniveau, werd samengewerkt met tanks. Geen artillerie, *choppers* of gevechtshelikopters. Niet dit gekkenhuis!

Wat is het verschil ter plekke?

In Gaza hoor je de hele dag die donderslagen. Ik bedoel, niet de gewone tankbeschietingen: aan dat geluid zijn we al lang gewend, maar klappen die de wachtpost heen en weer schudden, zo erg zelfs dat sommigen van ons het bevel kregen het huis waar we ingekwartierd waren, te verlaten, omdat er gevaar voor instorting dreigde, dat het huis het bouwtechnisch gezien niet zou houden. Dit waren de klappen dichterbij ons.

Wie stelt het gevaar op instorting vast? Het geniekorps?

Ja. Gewoonlijk wel. Maar zelfs als artillerievuur niet al te ver weg inslaat, dan nog zijn de klappen enorm.

Hoe ziet de omgeving er dan uit?

Ik zal je het huis beschrijven dat wij in bezit hadden genomen. Je gaat een huis binnen dat kennelijk een atelier is geweest, waarschijnlijk een nogal groot gebouw, zeker vergeleken met andere. Je gaat een huis in dat met scherp vuur is ingenomen, in een stedelijke oorlogvoering, inclusief het gebruik van granaten; dat zie je aan de granaatscherven die het pleisterwerk van de muren hebben beschadigd. Dan zie je uiteraard ook dat sommige muren gedeeltelijk zijn verwoest, het betonnen hek rondom het huis, evenals allerlei gaten in de muren tussen de kamers. Ik kan me indenken dat dit is gebeurd met een 5 kilo zware moker of met behulp van dynamiet. Die twee dingen waren altijd aanwezig. Een van de jongens vertelde me dat het inderdaad een moker van 5 kilo was geweest. Zo zag het huis eruit.

Werd elk huis ingenomen met live geweervuur?

Of dat met elk huis het geval was, dat kan ik niet zeggen, maar ik zou niet weten waarom het met het huis waar wij verbleven, anders zou zijn toegegaan. Ik neem aan dat het zo gebeurde, en ik weet dat er meer huizen met scherp geweervuur zijn ingenomen. Ik weet zeker dat er granaten zijn gebruikt.

Granaten van jullie of van Giv'ati?

Van allebei.

Zijn jouw mannen ook met live geweervuur huizen binnengedrongen?

Wij ook. Zeker. Ik denk dat er een heel belangrijk onderscheid is tussen wat ik hoor van de jongens van andere eenheden en mijn persoonlijke ervaringen met mijn eigen eenheid. Een groot verschil tussen de wijze waarop wij met de inboedel van het huis omgingen en de manier waarop de beroepssoldaten dat deden. Die namen zelfs nog niet eens de meest fundamentele sanitaire regels in acht, zoals naar de wc gaan, een minimum aan hygiëne. Ik bedoel, je kon zien dat ze overal hadden zitten poepen en dat ze hun uitwerpselen hadden laten liggen. Er bestaat zoiets als 'strontzakken', die ze in een kamer achterlieten of die niet weggooiden in de buurt van het huis. Het huis was smerig toen we binnengingen. Echt Het eerste wat we deden, was schoonmaken. Maar ook wat bezittingen betreft. Of iemand werkelijk een schilderij achterover had gedrukt, spullen had meegenomen? ... ik ken niet veel mensen die 'souvenirs' uit Gaza hebben meegenomen. Ik bedoel, het enige wat ik me kan herinneren is dat een van de mannen van Giv'ati mij een schilderij liet zien dat hij had gepakt. Ik weet niet of hij het heeft teruggehangen, of dat hij het uiteindelijk toch heeft meegenomen.

Wat stelde dat schilderij voor?

Ik denk dat het van de eigenaar van het huis was. Ik weet het niet zeker, een man met een baard, een jaar of veertig, vijftig, met een klein kind die een Kalasjnikov in zijn knuisje heeft. Dit was uiteraard terwijl we spraken over Dit schilderij diende voor de soldaat die het had gepakt als rechtvaardiging voor alles wat we daar deden. 'Kijk die brute vijand nou eens, wie laat er nu zijn vijf jaar oude zoon een geweer vasthouden.' Dat is het. Toen we aankwamen hebben we geprobeerd het schoon te maken. Van mijn eigen peloton kan ik zeggen dat de diepere morele discussie niet verder ging dan de vraag of ze wel of niet de olijfolie van die vent konden gebruiken.

En het televisietoestel en al de andere inboedel waren intact toen jullie het huis in kwamen?

Het televisietoestel hebben we meegenomen. In ieder geval een van de toestellen; een ander was door de beschietingen kapot gegaan. Meubels. De jongens hebben getracht die meubels intact te houden, die niet nodig waren voor operationele doeleinden, zoals het verduisteren van de kamer en dergelijke dingen meer.

GETUIGENIS 38

Rules of engagement en de vernietiging van huizen

Toen we het hadden over wat er werkelijk plaatsvond in Gaza, zei je dat het krankzinnig was of iets dergelijks. Waarom, wat was er zo krankzinnig?

De omvang van de verwoesting in Gaza was ongelofelijk. Je rijdt langs al die wijken en je kunt niets meer identificeren. Geen steen was blijven staan. Je ziet velden, broeikassen, boomgaarden - allemaal vernield. Volledig verwoest. Je gelooft je ogen niet. Je ziet een roze kinderkamer, een Barbie-poster hangt aan de muur en zo'n anderhalve meter daaronder een gat van een granaatinslag.

Had de granaat die muur helemaal doorboord?

Ja. Mensen wonen in dat soort huizen. Zo tegen de derde of vierde dag van de operatie hoorden we via de radio dat er groepen mensen met witte vlaggen die naar het zuiden liepen waren gesignaleerd of je zag plotseling zo'n groep van ongeveer twintig mensen voor je opdoemen. Het is zo krankzinnig.

Wat doe je, wanneer je informatie hebt verkregen over mensen met witte vlaggen?

Dan word je opgedragen niet te schieten. Dat is in geval je dergelijke informatie krijgt of als je bericht ontvangt over vermoedens omtrent het langskomen van iets humanitairs.

Kwamen er dan bijvoorbeeld ambulances voorbij?

Nee.

Wat bedoel je dan 'iets humanitairs'?

Humanitaire hulp, ik weet niet hoe ze het noemen. Een boerenkar getrokken door een ezel misschien; maar wat erin vervoerd wordt, geen idee. Misschien rijst of zoiets.

Zijn er gevallen bij jou bekend of die je zijn verteld van burgers of gewonde personen die geen medische hulp hadden gekregen? Ben je die gevallen tegengekomen?

Het geval met tanks is.... Onze reikwijdte is enorm, je wordt de vijand niet echt gewaar. Dus de incidenten die we zelf hebben meegemaakt, dingen die een of twee keer voorkwamen, speelden zich minstens 800 meter, soms meer dan 1 kilometer van ons vandaan af. Dan voel je het niet echt. Ik weet niet, in mijn eigen compagnie waren er genoeg mannen die gewoon voor de gein schoten, op huizen, watertanks. Op watertanks schieten, daar waren ze gek op.

Maar je doet het niet met granaten. Je doet het met machinegeweren.

Machinegeweren. Ook op ramen schieten. Als we informatie hebben verkregen die ons noodzaakt het huis in puin te schieten.

Hebben jullie ooit D-9's begeleid bij de vernietiging van huizen?; weet je wat ze verwoest hebben, waarom, hoeveel?

We opereerden vanuit secundaire verdedigingsstellingen. In het besef dat we 72 uur binnen waren en dat we niet allemaal en gedurende de hele tijd in onze stellingen konden blijven, werden deze achtergrondstellingen klaargemaakt. Als een bepaald huis hun niet aanstond, als het hun stoorde of als ze het als een bedreiging ervoeren, dan werd het met de grond gelijk gemaakt.

Maar gebeurde dat voor operationele doeleinden?

Operationele doeleinden, ik weet het niet, misschien gold dat voor de helft van de gevallen. Het kwam voor dat de compagniescommandant de D-9's gewoon wat te verwoesten gaf, simpelweg om ze blij te maken.

Waarom ,waren ze boos dan?

Ze zijn je boodschappenjongens. Ze doen wat hun wordt opgedragen. Dus zijn ze gek op verwoesten, en als de commandant ze dan wegstuurt met de mededeling 'Kom, haal dat huis neer', dan zijn ze gelukkig.

Waren er veel explosieve ladingen? Huizen met valstrikbommen, of gevallen waarbij je op een huis vuurde en je een secundaire explosie hoorde?

Hoeveel van dergelijke gevallen waren er?

Er was een geval van iemand die we ontdekten: we schoten op hem, waarna we een secundaire explosie hoorden. Dat was bij een raam van een huis op zo'n 800 meter afstand van ons. Dat is het enige geval dat ik me kan herinneren. Maar de infanterie zegt dat ze veel van die gevallen hebben meegemaakt. Er waren, zo meent de infanterie, heel veel huizen met valstrikbommen. Bij onze tweede opmars gingen we door een veld waar we steeds bijna op een lading springstof stapten. Uiteindelijk gebeurde het toch: een officier van de paratroepen vlakbij stapte erop. Het was wreed. Hij en nog twee soldaten werden gewond. De infanterie die meer binnen in huizen opereerden, hadden hier meer mee te kampen dan wij.

Zag je burgers?

Ik zag de lui die in zuidelijke richting liepen. Een keer zagen we twee oude vrouwen met een klein kind en een koffer vlak achter ons. Ze waren allemaal verbijsterd.

Achter je, je bedoelt noordelijk van jullie, tussen jullie en de grens

Ja, achter ons. Zij kwamen te dicht bij de infanterie formatie, en er werden waarschuwingsschoten op hen gelost. Ook hoorde ik de compagniescommandant tegen zijn mannen zeggen: 'Waarom hebben jullie ze niet neergeschoten?'. Ik sprak met enkele van de mannen in de stelling aldaar. Ik zag de infanteristen in de achterhoede.

GETUIGENIS 39

Vandalisme

We reden binnen op zware APC's, kwamen aan bij het huis dat wij moesten bezetten en verzamelden de bewoners beneden. Aangezien we een ondervrager bij ons hadden, lieten we hen niet meteen gaan. Alleen de vrouwen en kinderen mochten weg, en we zeiden hen in een bepaalde richting te gaan. Uiteraard gaven we via de radio door dat zij zouden passeren, zodat ze niet zouden worden doodgeschoten. Wij doorzochten alle verdiepingen, een voor een; ook de bataljonscommandant was bij ons. Wij bliezen iedere deur - en dat waren er in totaal heel wat - open met behulp van springstof. We waren hier al mee vertrouwd, ervan uitgaande dat er geen terroristen waren. Dus zaten we rustig. Er was niemand en we gingen naar binnen en de soldaten waren onverschillig. Je gaat naar binnen met scherp vuur nadat je de deur hebt opengebroken, de soldaten kijken of ze televisie- en computerschermen kapot kunnen slaan, ze zoeken interessante spullen in laden: dassen en vlaggen van Hamas, messen, ze zijn uit op plundering. Na een tijdje beseften we dat er niets was om te plunderen, want de bewoners wisten dat we zouden komen en hadden hun spullen met zich mee genomen.

Hebben de soldaten dingen meegenomen?

Er was geen geld aanwezig, maar er waren Hamas-dassen. Het is geen mooie of morele daad, niet ethisch, maar ergere dingen gebeuren. Zelfs als een soldaat zou zijn betrapt iets te hebben meegenomen, wat zou er dan met hem kunnen gebeuren, zou hij dan worden aangeklaagd? Uiteindelijk, zo realiseerde ik me, als je de strijd ingaat, is vertrouwen het enige wat de soldaten bij elkaar houdt. Je moet je er met zijn allen doorheen slaan.

Als je je maten 'verklukt', dan verlies je hun vertrouwen. Soms is het dat niet waard.

Je zei dat er ergere dingen waren, in moreel opzicht.

Ik persoonlijk vond het schieten erger. Het feit dat mensen op zoek waren naar terroristen, erop uit waren krijgsgevangenen te irriteren, alsmede de manier waarop zij mensen aankijken, dat alles vond ik verschrikkelijk. Wat voor opvoeding hebben die gehad? Ik kan dit totaal niet begrijpen. Maar als iemand een Hamas-das meenam, dan voel ik mij echt niet schuldig tegenover die vent van Hamas. Ik bedoel, het is zijn eigendom, maar het is tenslotte wel Hamas.

Wat werd er met de bezittingen van mensen in de door jullie bezette huizen omgegaan?

Spullen werden door de mannen gewoon kapot gemaakt. Sommigen waren er de hele tijd alleen maar op uit om te vernietigen en de boel in elkaar te slaan. Ze maakten een walgelijke tekening op de muur. Zij gooiden divans naar buiten. Ze haalden een schilderij van de muur, alleen maar om het aan diggelen te slaan. Ze begrepen echt niet waarom ze dat niet konden doen.

...Dus waarom gebeurde dit in Gaza (en niet ergens anders)?

Wanneer je een huis binnen gaat om a *mapping action*, dan kijkt de familie je aan. Maar hier wist je helemaal niet of het een huis van een terrorist was. Dus wordt iedereen als een terrorist aangezien en dan is het gewettigd om zo'n beetje alles te doen wat je wilt. En ook omdat Gaza gevaarlijker is, hebben de jongens daar de vrije hand. We hielden een oefening bij een huis. Na afloop namen de soldaten het ervan, omdat zij een gemakkelijke stoel of een matras tegen het lijf liepen; dus werd er besloten het huis uit te kammen. Wat dat betekent? Neem de grote kast en maak hem kapot, smijt hem als oud vuil de gang in, herhaal dit met elk meubelstuk. De gang zat overigens vol gaten van tankbeschietingen, dus gooiden we alle meubels in een vestibule.

Hoe voelde je bij je vertrek uit Gaza?

Dat aan het eind van de dag de oorlog gerechtvaardigd was. We hebben gedaan wat we moesten doen. De praktijk was ietwat achteloos. We mochten alles doen wat we wilden. Wie kan ons iets maken?

GETUIGENIS 40

Bombardement

Ben je ook huizen binnengegaan?

Er was dit ene huis waar ik naar binnen ben gegaan, omdat we het moesten leeghalen. Het was 'besproeid' zonder rekening te houden met de aanvallen van de luchtmacht. De muren zagen eruit als Zwitserse kaas.

Wat bedoel je met 'leeghalen'?

We waren juist beschoten vanuit dat huis, dus moesten we er binnen gaan om de dreiging op te heffen. Dit werd 'confirm the kill' genoemd.

Maar jullie verbleven niet in huizen?

Nee. We waren in het open veld gelegerd, ten noorden van de bebouwde gebieden.

Hoe vond je het om aan die operatie deel te nemen?

Ik voelde dat de kracht.... Weet je, je voelt je als een kind die met een vergrootglas in het zonlicht speelt en mieren verbrandt. Echt waar. Een 20 jaar oud kind zou mensen zulke dingen niet mogen aandoen.

Wat wil je daarmee zeggen?

Ik bedoel dat ik in de gelukkige positie verkeerde te zijn toegewezen aan een eenheid met militairen die ouder waren dan ik, die al een intifada en een semi-oorlog in Libanon hadden doorstaan, die mentaal voldoende gerijpt waren om deze dingen nog een keer door te maken en die niet onbesuisd zijn. Ik denk dat ik geluk heb gehad met deze eenheid te kunnen opereren en niet met mijn eigen bataljon. Omdat ik wist dat de mannen in dat bataljon een Wild West-scène aan het spelen waren: aanleggen, de trekker overhalen en doden.

Dat weet je omdat je met hen gesproken hebt?

Ik heb met hen gesproken en zoveel als ik kon in me opgenomen. Wat hun gedrag betreft; ik begreep dat het er nogal wild aan toe ging. Zo van: 'Als je iets in het vizier krijgt, dan schiet je.'

Er waren doelstellingen aan deze campagne verbonden en alles leek bewust gepland, zo konden we op de televisie en in de andere media vernemen.

Het mag dan prima gepland zijn op het kantoor van de stafchef op het militaire hoofdkwartier in Tel Aviv, en de stafchef is ook persoonlijk komen kijken hoe het er ter plekke aan toe ging. Hij was heel tevreden met wat hij zag. Er werd wellicht ook niet verwacht dat het er allemaal mooi uit zou zien. Ik dacht dat ik deuren zou gaan inslaan en terroristen zou zien en hen neer zou schieten. Maar als je bezig bent een deur in te slaan, kun je plotseling vanachter een hoek beschoten worden, of je wordt onder vuur genomen door een RPG (een anti-tank-handgranaat, vanaf de schouder afgevuurd) of een Qassam-raket wordt afgeschoten vanaf het dak boven je en dan geef je '911' door aan de luchtmacht met het verzoek om te bombarderen. Soms bombardeerden ze het huis dat je aangaf, maar soms ook niet.

Hoe voel je je, nu je vertrekt?

Kijk, ik heb twee maal vliegtuigen gedirigeerd – ik bedoel niet persoonlijk bestuurd – en je ziet hem een bom afwerpen en je zegt 'nee, niet daar, het is een plek verder naar het noordwesten' en je ziet hem dan niet meer terugkomen, misschien werpt hij die bom morgen af op de plek die ik bedoelde, of misschien was er toch iets aan de hand met de plek die hij zojuist had gebombardeerd, maar ik ga naar huis met het gevoel dat ik totaal geen invloed had over de dingen die ik zei. Eerst besloot ik over veel zaken niet te rapporteren; uiteindelijk rapporteerde ik toch, maar zei ik erbij: 'Het is verkeerd om dit te rapporteren!' Dan krijg je een *debriefing* in de 'war room', je wordt om informatie gevraagd omtrent iemand die je van de ene locatie naar de andere hebt zien rennen, en je weet niet wat je moet vertellen. Is hij gewapend? Dat heb ik niet gezien. Is hij dit of dat? Heb ik niet gezien. Wat had hij aan? Ik heb het niet goed kunnen zien. Ik zag alleen zijn silhouet. Hou toch op! En toch schieten ze.

Alleen op verdenking?

Ja. En ik weet niet wie in dat huis was.

En dat is wat er gebeurde?

Ja....Ik voelde dat nu het Israëlische leger bezig was schuldigen te zoeken, het maar beter was er ver vandaan te blijven.

GETUIGENIS 41

Bombardement

Bijna niemand heeft een confrontatie met de vijand meegemaakt. Tijdens de hele operatie kan ik me maar twee gevallen herinneren. Ook de soldaten waren teleurgesteld dat ze geen enkele keer oog in oog hadden gestaan met terroristen. Het belangrijkste, zo was vastgesteld, was te voorkomen dat onze troepen gevaar liepen. Dat betekende dat als we iemand in het vizier kregen, we ons afsloten, een helikopter opriepen die het desbetreffende huis kapot zou schieten. Zo duidelijk was de instructie en zo werd het ook in praktijk gebracht. Zodra we iemand waarnemen, gaan onze troepen in verdedigende stelling en wordt het huis vanuit een helikopter beschoten en verwoest. Geen direct contact of het zou op het allereerste moment van de confrontatie moeten zijn. Er kwamen nagenoeg geen confrontaties voor, ten minste niet in het door de paratroepen bezet gebied.

Bestonden er omschrijvingen om bepaalde personen, gedragingen e.d. te identificeren?

Niet wat ons betreft. Ik weet niet of dingen officieel en duidelijk werden omschreven, maar als het ging om 'verdachte personen, verspieters, mensen die zich op daken bevinden en in de richting van onze troepen kijken, die op het dak verdachte bewegingen maken, neerhurken, turen in de verte', dan waren zulke omschrijvingen voldoende om er een onbemand vliegtuig (UAV) of een helikopter voor op te roepen.

Je zei dat er instructies bestonden om mensen die op daken waren waargenomen, neer te schieten.

Wat er precies onder verdachte persoon wordt verstaan en wat de exacte geweldsinstructies zijn, dat weet ik

niet precies. Wij reageerden op alles dat ons verdacht voorkwam. Op basis van een gedetailleerde beschrijving van wat wij hadden waargenomen werd een helikopter of een XXX geactiveerd. Dan kwam er een XXX aan, die zich in verbinding stelde met de commandopost en vervolgens konden de militairen op de centrale commandopost zien wat er aan de hand was en, als wat wij hadden gerapporteerd verdacht voorkwam, dan werd die in werking gesteld.

Waren er veel van die gevallen?

Ja. Ongeveer tien - tijdens de operatie. Ik denk dat de luchtmacht het hardst gewerkt heeft, in het bijzonder qua routine dagelijkse oorlogvoering.

Kun je je nog meer gevallen van identificatie herinneren?

Zodra het bij de inval van onze troepen nacht werd, werd alles verdacht. Je kunt 's nachts niet veel identificeren en alles dat beweegt daar bind je de strijd mee aan, om maar geen risico te nemen. Hoewel dat officieel niet zo was omschreven, was het voor de hand liggend. 's Nachts was iedere beweging buiten in het veld noodlottig. Zo stonden de zaken ervoor.

Kun je je identificatie van specifieke huizen herinneren?

Er was een huis waar zes mensen uitkwamen nadat het was gebombardeerd. Het bombardement was door een andere eenheid uitgevoerd en er waren mensen ontsnapt.

Wat gebeurde er met de ontsnapten?

Dat weet ik niet. Ze waren nog binnen het bereik van de UAV. De commandanten met hogere rang besloffen daarover.

Vertel eens wat over de huizen die je hebt neergehaald?

Het was de dag voor onze opmars, dus onze troepen waren al een flink eindje van ons verwijderd. Zo'n 300 meter. Wij ontdekten beweging bij een raam van een huis dat zo'n 400 meter van ons af lag, maar het was duidelijk zichtbaar. Het duurde even voor de UAV kwam, zo'n 3 tot 4 uur. Het was vreemd om beweging van zo dichtbij te zien. Er kwam een helikopter aan, die nam de beweging eveneens waar. Er werd niet over eventuele verdachte personen gesproken, maar er werden wel twee raketten op het huis afgevuurd.

Hoeveel mensen waren in dat huis?

Dat weet ik niet, maar minstens drie ambulances zijn er uiteindelijk naar toe gegaan.

Wat gebeurt er na het bombardement?

Een gat in de muur, binnen ontploffingen, en vernietiging van het hele huis.

Je had het over een huis dat was gebombardeerd voordat de grondtroepen waren binnengetrokken.

Wat gebeurde daar?

Het was donker. In een huis, gelegen boven hun aanvoerroute, hadden de grondtroepen beweging ontdekt. Ze waren de vorige avond gearriveerd en ze beweerden dat er vanuit een van de huizen anti-tankgeschut op hen was gericht. Dus werden al deze huizen onder vuur genomen. Er werd massaal geschoten. Dit werd ook op het nieuws uitgezonden. Je zag mensen liggend op het strand en je zag de huizen oostwaarts, en in het volgende opname zag je dat er beweging werd ontdekt, dat tot gevolg had dat een militair vliegtuig het huis onder vuur nam. Vijf of zes mensen ontsnapten uit dat huis. Ik weet niet wat er met hen is gebeurd. Misschien leven ze niet meer.

GETUIGENIS 42

De vernietiging van huizen en gebruik van witte fosfor

werden geen explosies waargenomen van een dusdanig omvang die de vermeende plaatsing van bommen en mijnen zou hebben gerechtvaardigd. Vervolgens hebben anderen het huis in brand gestoken. Dat wordt gedaan door van bovenaf fosforgranaten op het huis af te vuren. Het fosfor zorgt ervoor dat er een paraplu van vuur over het doelwit wordt gelegd; en dat zet uiteraard het hele huis in lichterlaaie. Ten slotte zagen we ook allerlei secundaire ontploffingen, terwijl twee Qassam-raketten, die waarschijnlijk gericht en geladen waren, vanuit het huis richting Israël vlogen. We namen er ook heel veel andere dingen waar en nog meer knallen, maar dit was het enige geval in ons gebied waar fosfor werd gebruikt. Maar over het gebruik van fosfor bevattende munitie was in dit geval geen twijfel mogelijk. Wat ik me nog wel herinner is dat toen we in noordelijke richting keken, we Giv'ati-infanterietroepen zagen in de wijk Zaytoun, en daar werd behoorlijk wat fosfor gebruikt. Ik kan je niet zeggen in hoeverre dat gebruik nodig was uit operationeel oogpunt, en of het binnen het bewoonde gebied werd toegepast. Het leek er wel op, maar het kon ook Er werd daar absoluut fosfor gebruikt. Ik heb het gezien, vergissen is niet mogelijk; ik heb de brandende paraplu's met eigen ogen gezien.

Een andere zaak die we in het aan ons toegewezen gebied hebben meegemaakt, betrof een huis waarin volgens informatie van onze inlichtingendiensten valstrikbommen (*booby traps*) zouden zijn geplaatst en waaronder zich een tunnel zou bevinden, en dat soort dingen meer. Met andere woorden, uiterst gevaarlijk dus. Onze troepen zagen ervan af het huis binnen te gaan, omdat het mijnen kon bevatten, en als er tunnels zouden zijn dan liepen onze soldaten het gevaar te worden gekidnapt, enzovoorts. Dus werden er verscheidene granaten op het huis afgevuurd, maar er

GETUIGENIS 43

De geweldsinstructie

Een van de jongens vertelde mij doodleuk dat hij deze operatie niet zou kunnen beëindigen zonder iemand te doden. Dus doodde hij iemand, kennelijk een of andere vijandelijke verkenner. Wij hadden het bevel gekregen dat als we iemand ontdekten die ons gebouw aan het bespieden was, hij moest worden uitgeschakeld.

Wat betekent dat?

Aangezien men tijdens de bombardementen óf was weggevlucht óf zich schuil had gehouden, moest iedereen die zich toch op straat waar het Israëlische leger aanwezig is, ophield, en een mobiele telefoon bij zich had, automatisch een verspieder zijn. Maar wat belangrijk is aan het verhaal van die soldaat is het feit dat hij er niets voor voelde 'met lege handen' naar huis te gaan, dat wil zeggen zonder een X op zijn geweerklomp te hebben kunnen kerven.

Kun je je herinneren van welke afstand je wel of niet het vuur mocht openen? Ik neem toch aan dat die jongen een soort van toestemming heeft gekregen ...

Ik denk dat die toestemming besloten ligt in de instructie voor de toekomst. Ik bedoel, neem het geval dat een terrorist al rennend de grens oversteekt, dan mag je krachtens de algemene instructies doen wat je goeddunkt.

Maar stel voor dat het iemand is die een mobieltje bij zich heeft, niet iemand die is bewapend en naar je toe rent.

Dar klopt, maar dan wordt toch automatisch de verdenking op hem geladen. We zijn hier niet bezig met

een routine veiligheidsklusje, inclusief een procedure voor de arrestatie van verdachten. Dit is een vorm van oorlog.

Maar wat was in dit geval het verhaal met de Palestijn?

De soldaat lag in stelling, zijn geweer door een spleet in de muur gestoken. Zoals een sluipschutter.

En toen ontdekte hij die vent met het mobieltje?

Ik herinner me niet precies of het een mobieltje was. Zou kunnen. Maar ik weet zeker dat hij niet gewapend was. Ik kan je vertellen dat die soldaat het als een soort kinderspelletje beschouwde; hij was uitgelaten en lachte er naderhand over. Ik geloof dat een normaal mens, zelfs als die een gewapende terrorist heeft gedood, hier niet blij mee zou zijn. Het is heel erg dat er mensen zijn voor wie het leger een uitlaatklep is voor hun lust tot agressie.

Ik wil het proberen te begrijpen: een soldaat op wacht schiet op iemand, doodt hem; en hij is blij dat hij 'gescoord' heeft. Hoe wordt op zoiets gereageerd?

Op dat specifiek moment gebeuren er zoveel meer dingen. Vergeet niet dat wij door een tankcompagnie worden omringd; er vinden allerlei dingen plaats.

Maar als je binnen bent dan?

Er zijn diverse wachtposten die bemand moeten worden; de anderen zijn aan het uitrusten. Ik geloof dat als de desbetreffende pelotonscommandant had vernomen dat er zo maar iemand gedood was, hij dat echt niet prettig had gevonden. Maar, weet je, de grenzen zijn behoorlijk vaag...In het algemeen gesproken, op de Westelijke Jordaanoever zou de bataljonscommandant ons opdracht kunnen geven een onderscheid te maken tussen de burgerbevolking en terroristen. Hij zou ons kunnen zeggen: 'Je bent hier niet in een oorlogsgebied, maar het zou het wel kunnen worden.' Maar Gaza, dat is echt oorlog.

GETUIGENIS 44

Vandalisme

We kwamen 's morgens aan, het was al licht. Tanks rijden voor, achter en naast ons; ze bieden ons constant bescherming. Er is al volop lawaai in Gaza-stad als we daar aankomen. We zitten samengeperst in onze zware APC's en als we onze bestemming hebben bereikt en we moeten uitladen, hebben we stijve handen en kunnen we ons nog nauwelijks bewegen. We pakken uit. Waren we eerst in de buitenwijken, nu zijn we in het centrum, centraler kan bijna niet. Torenflats, andere hoge gebouwen. We stoppen naast het huis om te lossen, naast een gebouw. We bevinden ons onder het gebouw in een klein voorportaal. Een ander peloton is binnen en begint het huis te ontruimen. De bewoners worden naar buiten gebracht. Vrouwen, kinderen - iedereen wordt uit de benedenverdieping van het gebouw gehaald, terwijl een ander peloton met het uitkammen begint.

Met scherp geweervuur?

Ja. Ze stuurden de vrouwen en kinderen weg. De hele tijd vuren de tanks in alle richtingen. Het gebouw is niet echt een Kasbah, het is meer een huizenblok met wat open ruimte. We omsingelen het huizenblok en parkeren vlakbij een hoekpand; rondom ons schietende tanks. Ik weet niet op wie ze mikten, ik weet alleen dat ze schoten.

Waar stuurden jullie de mensen die uit het gebouw kwamen naartoe?

Geen idee. We stuurden ze dat huizenblok uit en ik heb geen idee waar ze naar toe gingen. De tanks namen de huizen aan de overkant onder vuur.

Dus je weet niet wat er met die mensen gebeurd is? Hoeveel waren het er?

Ongeveer 15. Zij gingen weg en bleven als groep bij elkaar. Ik hoop dat er niet op hen is geschoten. De vrouwen en kinderen vertrokken, terwijl de mannen voor ondervraging binnen het gebouw moesten blijven.

Hoeveel mannen waren dat?

Ongeveer evenveel, 15. Zij bleven beneden met de ondervragers. Toen wij later weggingen, bleven ze achter.

Mannen van welke leeftijd?

Heel verschillend. Van jonge tieners tot oude mannen.

Moesten alle mannen blijven? Hoe werd besloten wie van de mannen er met de vrouwen mee mochten en wie moesten blijven?

Dat weet ik niet. Sommigen waren oudere jongens, geen peuters.

Hoe groot was het gebouw?

Zo'n acht, negen etages. Op elke verdieping was er een hal, met aan de zijkanten twee deuren; vier deuren in totaal. Trapportalen aan elke kant. De appartementen hebben een identieke bouw, ze zijn netjes geschilderd, verschillende stijlen. De bewoners zijn tamelijk welgesteld, zo lijkt het. In sommige appartementen vinden we wapens, documenten. Iemand zei verdachte personen met ladingen springstof in het gebouw gezien te hebben. De mannen worden bijeengebracht in een kamer op de benedenverdieping, bewaakt door twee, drie soldaten. Alle deuren in het gebouw waren van staal, vergrendeld door middel van een veiligheidspin. We braken elke deur open door hem op te blazen, zo goed en zo kwaad als dat ging. Op een bepaald moment werd het rustig. De pelotonscommandant, vergezeld van zo'n drie, vier man, ging een etage hoger, en blies daarbij een paar deuren op. Wij bevonden ons minstens een etage lager, drukten onze oren dicht; bij elke ontploffing lijkt het alsof je hart stil blijft staan. De pelotonscommandant en een paar andere soldaten gingen nog een etage hoger en veegden de appartementen met geweervuur schoon. Omdat het toezicht verslaptte, hingen de mannen maar wat rond en deden waar ze zin in hadden. Ik herinner me dat, terwijl de bovenste verdiepingen werden uitgekamd, er een andere stemming van ons beneden meester maakte. We werden gek van al dat trap op-, trap aflopen tussen de etages. Ik herinner me mensen (soldaten) die beneden rondstruinden en deden wat ze wilden. Er werd onnodig schade aan eigendommen aangebracht. Uit pure nervositeit stootten soldaten spullen om of ze braken expres dingen in stukken; een van hen zag een schilderij

en gaf het een klap met zijn geweercolf. De soldaten die daar waren konden zich niet goed meer beheersen. Maar volledig uit hun dak gingen ze ook weer niet. Een heleboel soldaten dwaalden vrij rond in dit enorme gebouw; daardoor was er minder toezicht, en meer vandalisme.

Plundering?

Naar ik heb vernomen was daar wel sprake van.

Hoeveel tijd hadden jullie nodig om de deuren op te blazen?

Een hele tijd.

Hoe lang waren jullie in het gebouw?

Het duurde nogal een tijd om het gebouw uit te kammen. Zo'n vijf, zes uur.

Zijn jullie op enig verzet gestuit?

In het naastgelegen gebouw was een van onze compagnieën in een gevecht gewikkeld. Om ons heen waren al hun tanks aan het schieten. Achteraf gezien weet ik nog dat mijn gebouw een paar RPG-treffers moest incasseren terwijl we daar waren. Het was een groot bouwwerk en het moet zeker meer klappen hebben opgevangen, maar daar hebben we dan niets van gemerkt. Door al die dreunen van de tanks, die gebouwen in de buurt onder vuur namen, en door onze eigen schieten, was ik me niet bewust van RPG-treffers die we moesten incasseren.

Wat gebeurde er in het gebouw? Kun je je bepaalde incidenten voor de geest halen? Heb je gemerkt dat er dingen uit de hand liepen?

Ja. Niet een absolute drang om dingen te vernielen, maar gebrek aan toezicht over de soldaten.

In welke mate?

Een soldaat kon rondlopen en alles wat hij wilde uit de appartementen pakken. Soldaten zaten op divans. Dat is nogal een gek gezicht. Er werd uiteindelijk niet echt gevochten in het gebouw, alleen werden in enkele appartementen wapens gevonden en er bestond zelfs gevaar voor explosieve ladingen. Maar terwijl boven sommige van onze mannen de appartementen aan het uitkammen waren, zaten anderen te relaxen op de divans beneden. Ze haalden spullen uit een kast en smeten die op de grond, ze maakten schilderijen kapot en dat soort dingen meer. Ik kan me niet iets uitzonderlijks herinneren. Wat mij bijzonder dwarszit, zijn de dingen die ik niet heb gezien.

Waarom zit je dat dwars?

Vanwege het gebrek aan toezicht in het algemeen.

Werd erover gesproken?

Ja, men had het over plundering.

Leg uit?

Het werd allemaal in de doofpot gestopt. De mensen zijn niet stom. Nadat we uit Gaza vertrokken, werd een zogenoemde 'shame parade' (d.w.z. de compagnie wordt onderzocht op gestolen goederen) gehouden, die meer leek op 'schoonwassen'. Het leek er niet op dat wie dit onderzoek ook verrichte die gestolen goederen ook echt wilde vinden.

Hoezo?

Toen de staf kwam om de soldaten te onderzoeken, was de kamer vol en de mannen wisten vooraf dat het onderzoek ging plaatsvinden.

Kon het de commandanten iets schelen dat hun mannen spullen hadden meegenomen?

Ik weet het niet. De compagniescommandant wilde zich er niet mee bezig houden en wilde de soldaten er niet mee confronteren.

Nam hij andere dingen niet al te zwaar op tijdens de operatie? Straffen bijvoorbeeld? Werden jullie kort gehouden of vierde hij de teugel juist?

Van allebei een beetje. Ik weet niet goed hoe ik het omschrijven moet. Aan de ene kant werden wij door hem heel kort gehouden, aan de andere kant, zoals ik zei, zijn er in Gaza geen buitengewoon ernstige zaken om over te praten. Laten we zeggen dat er zich kleine zaakjes hebben voorgedaan: aangaande plundering, dingen in de huizen: spullen die kapot werden gemaakt en in het rond gegooid. Wat plundering betreft, kan ik zeggen dat ik erover gehoord heb, maar niets met eigen ogen heb gezien. Ik kan niet echt iets bewijzen. Ik vond dat het gedurende de gehele operatie aan toezicht ontbrak. De meeste bevelvoerende militairen wilden morele waarden handhaven, maar de soldaten Nogmaals, ik ben geen getuige geweest van dergelijke zaken, maar ik heb erover horen praten dat soldaten hier en daar op mensen hebben geschoten. Ik herhaal, dit zijn dingen die ik niet kan bewijzen. Ik wil er niet meer over zeggen, omdat ik ze niet met enige zekerheid kan bewijzen.

Wat de 'shame parade' betreft; ze wisten vooraf dat die gehouden zou worden?

In het geheim. We voelden dat het een toneelstukje was.

De compagniescommandant komt langs, inspecteert hen twee seconden en dat is het dan?

Ja. Ik probeer het je uit te leggen. Geen van de commandanten heeft echt een immoreel voorbeeld gegeven, maar een krachtige confrontatie met die soldaten bleef gewoonweg uit.

Je had het gevoel dat als zij grondig hadden geïnspecteerd, ze iets hadden gevonden dat ze liever niet zouden hebben willen vinden?

Ik dacht dat als iemand geplunderd had, hij dan zou moeten worden opgespoord. Het is alsof de commandanten bang waren iets te vinden dat ze niet wilden zien.

GETUIGENIS 45

De vernietiging van huizen en vandalisme

We gingen [er] een huis binnen, doorzochten het en vonden spullen die nog niet eerder waren gevonden. Onder een bed in een van de kamers vonden we een Kalasjnikov en enkele granaten. Het was het huis van een Fatah-activist. In de woonkamer zagen we foto's waarop hij samen met Arafat stond. In het huis bevond zich een oude man, een diabeticus die nauwelijks kon lopen. Zijn familie was weggegaan en hij was achtergebleven. Hij bleef de hele week bij ons.

Jullie lieten hem daarbinnen?

Ja. Hij kwam drie weken lang zijn huis niet uit. Hij woonde er met zijn vrouw op de benedenverdieping; zijn dochter en schoonzoon woonden boven. Hij was de enige die in het huis was achtergebleven. Er was een wachtpost bij de voordeur en eerst werd daar een matras voor de oude man gelegd. Ik heb hem daar de

hele week op zien liggen. Maar na verloop van tijd kreeg hij echt moeite met op te staan, dus vroeg hij om een bed om gemakkelijker op de been te kunnen komen. Er werd niet veel met hem gepraat. We begonnen zelf eten te koken, waarbij we gebruik maakten van spullen uit zijn kleine keukentje. We kregen wel rantsoenen, maar die bestonden alleen uit worstenbroodjes; dus ging een van onze jongens voor ons koken en we brachten de oude man wat eten dat we zelf hadden klaargemaakt. Achteraf vind ik dat er geen rechtvaardiging was voor het gebruik van de voedselvoorraden van de familie, omdat we immers ook legerrantsoenen kregen. Maar het is moeilijk oordelen wanneer je daar een hele week zit, terwijl het legervoedsel zo smerig is. We hebben de arts van onze eenheid de oude man laten onderzoeken. Er werd over gedacht hem ergens anders naar toe te brengen, maar de Shabak wilde hem niet, wist niet wat hij met die man moest doen. De arts zei dat zijn toestand weliswaar niet direct levensbedreigend was, maar op de langere termijn, als we nog enkele weken op dezelfde voet met hem verder zouden gaan, zou dat zeker zijn gezondheid kunnen schaden en kon zijn leven zelfs bedreigen. Ik weet niet wat er uiteindelijk met hem is gebeurd; toen we zaterdagavond laat vertrokken, sliep hij of deed hij of hij sliep.

Dus hoeveel dagen was hij daarbinnen, alleen met de soldaten?

Twee weken. Hij had er geen idee van wat er buitenshuis gaande was. Hij zei: 'Kom op, breng me naar buiten op straat, zodat ik naar het ziekenhuis kan worden vervoerd.' We moesten hem vertellen: 'er is geen straat meer', want de D-9's hadden alles verwoest. Toen we een keer zonder water zaten, zei hij ons dat er zich in het huis ernaast een hoofdleiding bevond; die kraan kon opengedraaid worden. Hij dacht kennelijk dat er een verbinding was met een ander watertank. We vroegen hem: 'Maar welk huis dan?' 'Hier, hiernaast.' We moesten hem vertellen, 'Dat huis is verwoest.' Hij schrok enorm. Ik denk dat hij naar buiten ging om een kijkje te nemen en toen zijn totaal verwoeste wijk zag. Sommige van de huizen waren vernietigd omdat zij als schuilplaats hadden gediend voor gewapende strijders. Van andere huizen werd vermoed dat er zich tunnels onder bevonden en weer andere huizen blokkeerden ons gezichtsveld. Dat waren allemaal redenen om die huizen te verwoesten. Huizen die in ons gezichtsveld lagen, werden met de grond gelijk gemaakt, hele boomgaarden tot op de grond toe gekapt.

Wat bedoel je met huizen die jullie gezichtsveld blokkeren?

Bij het speurwerk. Een compagnie, bijvoorbeeld, die binnen het aan haar toegewezen gebied een bepaald stuk land aan het observeren is en een huis tegenover de observatiepost blokkeert het directe gezichtsveld. Sommige huizen zijn om die reden verwoest.

En wat bedoel je als je het hebt over een huis waaronder tunnels worden vermoed?

Ik weet niet goed hoe die vermoedens werden bevestigd, maar veel informatie kwam van de kant van de inlichtingendienst.

Maar de huizen werden wel doorzocht?

Ja. Maar ze (de tunnels) werden niet altijd gevonden.

GETUIGENIS 46

Vandalisme

Op zoek naar wapens dringen we huizen binnen; plotseling opent een van de mannen een kast, ziet er porselein in staan en begint al dat porselein op de grond kapot te smijten. Die gevallen bestaan; mensen die dit soort dingen hebben gedaan. Het zijn het soort kerels die het erover hebben dat ze de Arabieren eens een poepie zullen laten ruiken, die op zijn zachtst gezegd niet zo heel veel respect tonen voor familiebezittingen. Kleine dingen, niet zo extreem als dingen verbranden of spullen uit het raam gooien. Kleine dingen.

Kwam er een eind aan deze praktijken?

Het stopte, maar vervolgens ging het weer verder. Muren bekladden.

Wat voor dingen werden er op de muren geschreven?

'Hoe lang nog?', dingen die met het peloton te maken hadden, of 'We zullen die terroristen eens wat laten zien'.

Waardoor komt dit, denk je? Het ging hier immers niet om een enkele soldaat per bataljon.

Het bekladden van muren komt niet zozeer voort uit de haat jegens Arabieren; eerder het feit dat je een soldaat bent - je bekladt de muren van wachthokjes, of van wc's, het is eigen aan het soldaat-zijn.

Maar je vergeet dat je in iemands huis bent.

Dat klopt. Als je daar goed over zou nadenken, zou je het ook niet doen. Maar je voelt het niet zo. Neem bijvoorbeeld het huis waarin we verbleven - dat was geheel verlaten en je loopt erdoorheen alsof het je eigen huis is. Je breekt de vloertegels om zandzakken te maken, je maakt spullen kapot omdat je een wacht moet opzetten. Het wordt Je denkt er helemaal niet bij na. Je beschouwt het niet als een huis van een familie die naar dat huis zal terugkeren.

Hebben jullie hun bezittingen gebruikt? Bestaan er regels voor het in bezit nemen van zulke huizen?

Er is een algemene instructie die zegt dat we niet aan de spullen van de familie moeten komen, niet op hun banken moeten zitten en dergelijke dingen meer. Maar die verboden worden genegeerd. Denk je eens in, je bent een huis binnengekomen, een slaapzak heb je niet, hooguit een trui en een das, en het is koud 's nachts. Dan gebruik je de matrassen en de dekens die er zijn.

Waar komt dit gedrag vandaan, denk je? Je vind het verkeerd om porselein kapot te smijten, maar je hebt het over mensen gehad die dat maar al te graag doen, of om opschriften op muren achter te laten. Wat, denk je, is de motivatie hierachter?

Het is de opwinding die de operatie meebrengt, maar ook racisme. Diegenen die spullen kapot sloegen, deden dat omdat die spullen toebehoorden aan Arabieren, maar ook door de algemeen heersende stemming in het leger. Als je in de stront zit, dan beschouw je het kladden op een muur als niet zo heel erg vreselijk. Als ik die vent was die naar zijn eigen huis terugkeert en zijn muren beklad ziet, zou ik me daar niet zo druk over maken, maar zou ik veel meer geërgerd zijn over het feit dat mijn hele boomgaard verdwenen was. Dit was nodig uit operationeel oogpunt - het gebied platgooien om infiltratie van groepen die Qassam-raketten kunnen afvuren te voorkomen. In die context lijken al die andere dingen niet zo erg.

Was er veel verwoesting om je heen? En wat was er allemaal vernietigd?

Voornamelijk boomgaarden. Huizen - sommige waren vernield door D-9's, zoals in de scène in (de film) Waltz met Bashir, waar de tank achteruit rijdt en tegen een huis knalt. Hetzelfde gebeurde met 'ons' huis: daar maakte een D-9 bulldozer een gat in de benedenverdieping; je kon ook de resultaten van een vorige beschieting nog zien.

Opereerden de D-9's de klok rond?

Ja, bijna wel.

Wat maakten ze allemaal met de grond gelijk?

Allereerst, boomgaarden. Daarnaast ook huizen, in de buurt, om doorgangen te openen of om ervoor te zorgen dat er geen vijandelijke schuilplaatsen meer waren in de onmiddellijke omgeving van het door ons bezette huis. De D-9 maken een pad vrij voor de zware APC's, een pad dat er vroeger niet was. Daar waren ooit boomgaarden en broeikassen. Naast ons huis, aan de rand van de wijk, had de bulldozer een ophoping van aarde gemaakt, zodat als je naar buiten kwam je niet kon worden beschoten vanuit de afgelegen huizen.

GETUIGENIS 47

De vernietiging van huizen

Op een bepaalde plek hadden D-9's huisgehouden en alles platgewalst. Het was verbazingwekkend. Je gaat voor het eerst Gaza binnen en je ziet heel veel huizen. Een week later, na het platwalsen, zie je de horizon verder weg, bijna bij de zee. Ze hebben gewoonweg alle huizen uit de buurt met de grond gelijk gemaakt, zodat de terroristen zich nergens meer kunnen verschuilen.

Zo werden o.a. hele kippenhokken, met levende kippen en al, neergehaald.

Waren de D-9's er de hele week dat jullie op post waren?

Ja. Het was in die week, een dag of twee. Er was een compagnie genietroepen. Ik weet niet hoeveel D-9's aan zo'n peloton of compagnie toebehoren.

De huizen die neergehaald werden - was er vanuit die huizen geschoten?

Nee, niet per se.

Waarom moesten ze dan worden vernietigd?

Dat was ongetwijfeld voor operationele doeleinden. Je kunt erover twisten of het echt noodzakelijk is of ethisch verantwoord, maar het was volledig operationeel, d.w.z. de vijand te beletten posities in te nemen die ons gevaar zouden kunnen opleveren.

Hoeveel huizen werden er neergehaald?

Alle huizen in een straal van enkele honderden meters. Het was geen dichtbevolkt gebied. Het was de buitenwijk van de stad. In feite het platteland nog.

Werden alle huizen vernietigd?

Bijna allemaal. Niet alleen door D-9's. Sommige werden gebombardeerd. In een van hen vond een schermutseling plaats.

Hoe groot was het gebied dat je met de grond gelijk had zien maken?

Ik zag alleen maar puin.

GETUIGENIS 48

Briefing(s)

Wat was overigens de doelstelling van deze militaire operatie? Wat werd jullie verteld?

Wat bijvoorbeeld aan de orde kwam was dat we de Gazastrook zouden binnenvallen om gunstige voorwaarden te scheppen voor de onderhandelingen over de vrijlating van Gilad Shalit. Ons werd verteld dat we naar Gaza gingen om ervoor te zorgen dat de bewoners van de zuidelijke regio (van Israël) weer in veiligheid konden leven, en om het Hamas-bewind omver te werpen....

De hele operatie kwam erop neer Gaza binnen te trekken en er orde op zaken te stellen.

Waren dat de officiële bewoordingen? Hoe legde jullie bataljonscommandant het uit? Herinner je je uitspraken als 'Dit is niet de IDF die ik ken'?

Ja. Toen wij de afscheidingszone bewaakten en de plaats innamen van de hulpcompagnie vond er een poging tot infiltratie plaats. Van ons werd verwacht dat we iedereen die Israëlisch grondgebied zou binnentreden, zouden oppakken. We wilden het kamp binnengaan en werden bij het hek tegengehouden door het voertuig van de compagniescommandant. Hij zei ons: 'Jongens, er is een infiltratie aan de gang, er zijn terroristen en "we're going to screw them, we're going to fuck them to hell". 'Ik had zulke taal nooit verwacht uit de mond van mijn compagniescommandant. Ik had niet gedacht dat hij zich zo zou uitlaten. Hij had moeten zeggen: 'Er is een infiltratie aan de gang, wij gaan...' Hij had zich toch wel wat beschaafder kunnen uitdrukken? Deze woorden had ik niet eerder gehoord.

Waren er nog andere gevallen die verkeerd in je oren klonken?

Ik hoorde een commandant van een peloton van de paratroepen, die terugblikte op een incident zeggen: 'We hebben er geen spaan van heel gelaten, hun huis verwoest, tot de laatste steen.' Oké, maar waarom heb je het gedaan, hadden ze uit dat huis geschoten dan? 'Nee, niet vanuit dat huis, maar wel in de buurt daarvan. We hebben die terrorist gedood en zijn het huis binnengegaan en hebben de boel in elkaar geslagen.'

En hoe reageer je als je zoiets hoort?

Ik draai me om en ga weg. Ik houd niet van die kletspraat. Dat geouwehoer. Vergeten wordt dat het onmenselijk en onprofessioneel is. Oké, je bent zó'n vent! Je hebt in een huis de boel kort en klein geslagen. En wat dan nog? Net zoals die soldaten die bij controleposten Palestijnen klappen geven. Hij schold je uit, dus geef je hem een klap. Geweldig! Dat is ons toch onwaardig. Een leger dat deze dingen doet, dat huizen vernielt omdat er in de buurt daarvan een sporadisch schot is gelost, is onprofessioneel bezig. Je reinste belazerij.

GETUIGENIS 49

Bombardement

Toen we de Gazastrook werkelijk binnengingen, waren we gemotoriseerd. Direct na onze aankomst werden we allemaal bij elkaar gebracht en de daar verantwoordelijke compagniescommandant gaf ons allen een *briefing* die ging over hoe we ons binnen de Gazastrook dienden te gedragen. Het was 's avonds laat, donker, en we werden allen geacht ons zeer strikt te houden, in het bijzonder aan hetgeen ons in deze

briefing was meegedeeld, alsmede alle praktische implicaties daarvan. De compagniescommandant omschreef allerlei operationele procedures, waar we ons mochten verplaatsen en waar we ons niet in ons eentje mochten bevinden uit angst voor ontvoering, enzovoorts. Hij verbood ons ten strengste op daken te klimmen. Zo legde hij uit dat onze luchtmacht gemachtigd is iedereen die op een dak gezien wordt, neer te schieten. De luchtmacht kan niet altijd een onderscheid maken; zij is niet altijd in staat om binnen zo'n korte tijd vast te stellen of iemand die op een dak wordt gespot een burger, een soldaat of een terrorist is. Wat de luchtmacht betreft is iedereen die op een dak gezien wordt, verdacht. Het werd ons maar al te duidelijk gemaakt dat het feit dat iemand zich op een dak bevindt automatisch tegen hem/haar pleit. Want niemand, ook de Israëliische militairen niet, heeft op de top van een dak immers iets te zoeken, en iedereen die daar wordt gespot, wordt als vijand beschouwd. De commandant gaf ons zelfs het voorbeeld van een zekere Givati commandant van de eenheid waarvan we de plaats hadden ingenomen, die terug naar Israël was gestuurd omdat hij op een dak was geklommen om er zijn behoefte te doen. Dus was hij Gaza uitgegooid. Dit werd door het hogere commando als een zeer ernstig incident beschouwd. Er werd ons gezegd dat dit verbod voor het gehele leger gold, voor alle troepen ter plaatse - ondubbelzinnig, geen uitzonderingen mogelijk. Geen enkele Israëliische soldaat heeft iets te zoeken op een dak. Een dak opgaan staat gelijk aan zelfmoord.

Omdat hij dan zou worden neergeschoten door onze eigen krijgsmacht?

Ja. Dat betekent in feite dat er vliegtuigen e.d. zijn die zonder meer schieten op personen die op de toppen van daken worden waargenomen. We wisten dat er allerlei soorten helikopters en diverse andere vliegtuigen vanuit de lucht opereerden. We hoorden en zagen ze steeds. En ze hebben vuurkracht, ze klooiën niet zomaar wat aan. Wee degene die het dak opging, zijn lot was bezegeld. Dat werd ons in niet mis te verstane bewoordingen duidelijk gemaakt, evenals het feit dat dit verbod voor alle troepen gold, want iedereen ter plekke was ervan op de hoogte.

GETUIGENIS 50

De geweldsinstructies

... Ik kan je een specifiek incident vertellen van een man die ons huis passeerde: onze instructies waren om iedereen neer te schieten die voorbij kwam, een verkenner. Het betrof een man die mobiel aan het bellen was, en hij had een witte vlag bij zich. Nogmaals, je moet je indenken dat wij constant heel precieze waarschuwingen kregen, zo gedetailleerd zelfs als bijvoorbeeld van een man op een motorfiets die er over dat of dat pad aankwam met een zus en zo snelheid. We ontvingen waarschuwingen over mensen met springstofladingen en witte vlaggen. Hier ging het om een man die belde met zijn mobiele telefoon en iets wits bij zich had. Ik heb hem niet gezien. Ik was verder weg binnen ons huis. Ik weet zeker dat deze vent in zijn been werd geschoten, ik kan het achteraf gezien niet bewijzen of verifiëren, maar ik hoorde dat hij dood was. Hij werd niet door ons weggehaald, maar ook dat kan ik niet bewijzen.

Hij werd niet weggehaald?

Hij hinkte verder en verdween uit ons gezichtsveld.

Maar er zijn toch geweldsinstructies?

Ja, die zijn er als we wachtlopen tijdens reguliere veiligheidsoefeningen. Maar toen we hier binnenvielen, hadden we het gevoel dat we oorlog zouden gaan voeren en dat in die strijd een bepaald aantal slachtoffers is ingecalculerd. Toen we nog buiten Gaza waren, aan het begin van de operatie, heerste een bepaalde, heel krachtige stemming, onze ogen glinsterden. Het leek wel alsof we in een film zaten, ik kon me niet voorstellen waarin we beland zouden raken. Ik verwachtte gevechten. We hadden luchtfoto's

en ons werd verteld: daar zijn explosieve ladingen, daar is een tunnel. Wat voor geweldsinstructies? We hadden de indruk de strijd in te gaan, niet een routine-wachtprocedure. Toen we de inval begonnen, beseften we dat dit niet was wat we hadden verwacht. Het voelde heel sterk aan als op manoeuvre zijn, vanwege al die spectaculaire vuurkracht, een Lau-geweer hier en daar, al dat soort dingen.

Wat werd jullie gezegd in de officiële briefing van jullie bataljonscommandant vóór de inval?

Ons werd verteld dat de soldaten door vuurkracht zouden worden beveiligd. De soldaten werd duidelijk gemaakt dat hun levens op de eerste plaats kwamen, en dat er nooit sprake van kon zijn dat onze soldaten het leven zouden laten, alleen om burgers het voordeel van de twijfel te gunnen. We waren gemachtigd te schieten om onze levens te sparen.

Zelfs als het op de individuele soldaat aankomt?

Ja. En dat houdt in; een bijzonder offensieve inval. Vuurkracht. Het betekent dat als er mensen buiten zijn bij onze inval, ze door onze soldaten worden neergeschoten. Ik moet nogmaals zeggen, ik heb die situaties niet zelf meegemaakt, dus wil ik er niet over praten. Maar er waren gevallen waar burgers door ons eigen vuur zijn gedood, ja.

Vuur van lichte wapens?

Ook.

Hebben jullie hierover gesproken? Dat jullie zouden proberen een onderscheid te maken tussen burgers en terroristen? En, zo ja, welke criteria golden daarvoor?

Wat zijn aanwijzingen dat iemand schuldig is? In oorlogstijd bestaat er geen procedure voor de arrestatie van verdachte personen. Je moet je eigen oordeel vellen. Onze soldaten kregen niet de opdracht op iedereen te schieten die ze zouden zien, maar er werd hun verteld dat in geval zij van een zekere afstand iemand een huis zien naderen, ze die persoon neer moeten schieten, zelfs als het een oude vrouw betreft.

Over welke afstand hebben we het dan?

Dat hangt ervan af. Bijvoorbeeld als een vent 40 meter verwijderd is en een gebied binnengaat dat buiten je gezichtsveld ligt, waar je dus niets meer tegen zou kunnen doen als hij een huis nadert.

Er was niet officieel bepaald wie als onschuldig moest worden beschouwd?

Vastgesteld was dat een gewapend persoon, ook iemand die mobiel aan het bellen was, moesten worden doodgeschoten - die personen worden als verdacht beschouwd. Mensen die rondlopen met witte vlaggen moesten worden gespaard. Maar als zij een huis zouden naderen, dan zou eerst, naast hen of over hen heen, een waarschuwingsschot worden gelost, en vervolgens zou er met scherp worden geschoten.

Werd dit toegelicht? Bijvoorbeeld, het bataljon valt binnen en er wordt heel veel geschoten; ook dan worden burgers gedood; werden de zaken niet duidelijker voorgesteld?

Er was weinig frictie met de burgerbevolking en ik kan me geen toelichting herinneren die neerkwam op een echte geweldsinstructie.

Maar aangezien dit aan het oordeel van de individuele soldaat werd overgelaten, zou een commandant dan niet moeten zeggen: als dat of dat gebeurt, moet je voorzichtigheid betrachten, want het gaat hier wel om burgers.

Er heerste wel een beetje een sfeer van 'doe wat je wilt', maar zo was het nu eenmaal bepaald.... Geen precieze omschrijvingen, maar je eigen oordeel vellen. Geen verdere toelichting die op zo iets als bevelprocedures neerkomen.

Niemand vroeg er ook naar?

De sfeer was er niet naar om naar toelichtingen te zoeken. De soldaten waren gretig en zeker niet op zoek naar beperkingen. Het was niet van doorslaggevend belang.

Voelden ze zich veilig? Als je bang bent, dan schiet je immers op alles en iedereen. Leek het hierop?

Er heerste geen sfeer van angst, integendeel, juist een overvloed aan enthousiasme om andere mensen neer te schieten.

Heb je andere gevallen meegemaakt van niet bij de strijd betrokken burgers, zoals die vent met het mobieltje en de witte vlag, mensen die.....

Nogmaals, ik weet niet of hij is dood gegaan, ik weet evenmin of hij informatie aan het doorgeven was. Dit geval toont nog eens aan hoe vaag de geweldsinstructies wel niet waren.

Wat maakt iemand verdacht? Mensen die vanuit de verte in jullie richting lopen? Een mobiele telefoon die gebruikt kan worden om informatie door te geven? Iemand met een notitieboek, een laptop, een verrekijker?

Wat verdachtmaking betreft, is een verrekijker van hetzelfde gewicht als een mobiele telefoon.

Wat doet je in zo'n situatie?

Zoals ik al zei. Maak je afweging zelf, en de definitie is meteen schieten. Die vent waarover ik sprak werd in zijn been geschoten omdat hij met een witte vlag liep. Maar dit betekende, vanwege de alarmsignalen die we kregen, nog niet dat iedereen die we met een witte vlag zagen, automatisch als ongevaarlijk moest worden beschouwd.

Maar je zei bijvoorbeeld dat mensen die langsliepen met een witte vlag in de hand, beslist niet beschoten zouden worden

Dat klopt, maar vlag plus mobiele telefoon, dat zie je. Als zo iemand werkelijk het huis nadert, dan schiet je hem neer.

Als zij hun armen in de lucht steken, kun je dat gelijk stellen met een witte vlag?

Ja.

Je zei dat je burgers zag

Haal deze zaken niet door elkaar. Er was nagenoeg geen confrontatie met de burgerbevolking. Over het algemeen was Gaza een spookstad. Maar heel af en toe zag je iemand, tijdens de staakt-het-vuren's liepen er soms mensen rond.

En dan?

Het schieten werd voor een paar uur opgeschort. Dan kwam personeel van de Rode Halve Maan langs om de lijken op te halen. Zij kwamen ook vlak langs ons huis, d.w.z. dichterbij dan ze eigenlijk mochten.

Weet je nog hoeveel afstand van het huis ze moesten bewaren?

Ongeveer 20 tot 30 meter.

Werden de gewonden alleen tijdens de humanitaire staakt-het-vuren's geëvacueerd?

Formeel gezien wel, maar evacuatie van gewonden kwam niet veel voor; de stoffelijke overschotten werden meestal wel weggehaald.

GETUIGENIS 51

Menselijk schild

Na ons vertrek hadden we een bespreking met de commandant van onze eenheid. Daarbij kwamen allerlei zaken aan de orde, ook militair-technische. Sommigen vonden dat hun voorbereiding te kort geschoten was; zij brachten ook ethische kwesties, waar zij moeite mee hadden, aan de orde, zoals het inzetten van burgers als menselijk schild. De commandant ontkende dit, maar ik geloof hem niet als hij zegt zich er niet van bewust te zijn dat dit ter plekke gebeurd is. Die procedure voor het gebruiken van burgers bestaat, daar weet hij van. De zogenaamde 'buur-procedure' is een officiële procedure binnen het leger; het wordt alleen niet meer zo genoemd. De brigadecommandant was de gehele tijd ter plekke. Op een dag bracht hij ons zelfs een bezoek. Een officiële legerprocedure wordt vertaald in legerinstructies.

Hoe denk je over wat tijdens de inval in Gaza heeft plaatsgevonden?

Ik ben er persoonlijk niet gelukkig mee. Ik denk er het mijne van. Ik geloof niet dat ik nog zin heb er weer heen te gaan. Ik ben in ieder geval niet van plan om nog langer in de Bezette Gebieden dienst te doen, en wel om diverse redenen. Ik weet niet wat ik later in een soortgelijke situatie zou doen. Maar ik weet zeker dat ik niet sta te trappelen om weer naar Gaza te gaan.

Wat voor gevoel heb je erover?

Ik voel me persoonlijk niet happy, ik kan me er niet in herkennen. Over het algemeen maken dit soort gebeurtenissen heel veel los, en dat vind ik uiterst gevaarlijk. Dat ik in Gaza geweest ben en aan de operatie heb deelgenomen, geeft me een heel onrustig gevoel.

In het algemeen vindt men - daar werd toen we in Gaza waren over gesproken, en ik neem aan ook daarbuiten - dat we geen keus hebben. Als we alles wat we in Gaza hebben gedaan, goedpraten met 'we hadden geen andere keus', dan onttrekken we ons aan onze verantwoordelijkheid. Je komt zelf (Israël) tot een soort van allesbepalende situatie - op een moment dat niet ik heb gekozen - waar ik niet langer verantwoordelijk ben voor mijn eigen daden. Zelfs als jouw keuze uiteindelijk de juiste zou blijken, dan nog moet je toegeven dat je gekozen hebt. Een andere optie was mogelijk geweest. Je hebt altijd een andere optie. Je moet toegeven dat je ervoor gekozen hebt om de Gaza-strook binnen te vallen. Zodra je dat deed, heb je mensen in een moreel schemergebied gebracht, je hebt hen gedwongen om dilemma's aan te kunnen en een deel van die confrontatie heeft gefaald. Door de dingen die ik te weten ben gekomen en de dingen die ik er met eigen ogen heb gezien, weet ik ook dat zij een moreel grijs gebied vormen. Je kunt volhouden met te zeggen dat die dingen verkeerd waren, je kunt ook zeggen dat er zeker nog extremere gebeurtenissen hebben plaatsgevonden, en dat dat slechte keuzes waren, en dat mensen gedwongen werden die verkeerde keuzes te maken omdat ze met zulke situaties werden geconfronteerd. Zodra je zegt: 'er is geen andere keus', dan ontrek je je onmiddellijk aan je verantwoordelijkheid. Dan hoef je niets meer te onderzoeken, niets meer uit te zoeken. Zo dacht ik er toen over, en zo denk ik er nog steeds over.

GETUIGENIS 52

De vernietiging van huizen

Waar praatten jullie over bij jullie vertrek? Jullie breken op, net zoals alle (andere) Israëlische troepen die uit Gaza vertrekken; wat wordt er dan tegen jullie gezegd? Worden jullie geprezen, worden er lessen getrokken uit wat heeft plaatsgevonden; hoe gaat het er aan toe?

Een van onze compagnieën bleef in Gaza achter. Dat kreeg de bataljonscommandant zaterdagavond om twaalf uur via de radio te horen. Hem werd gezegd: 'we breken op'; maar niemand wist ervan. Ook hij was verbaasd. Om twee uur 's nachts gingen we rijden, maar toen werd ons verteld: jullie blijven hier in stelling, we weten nog niet voor hoe lang. Uiteindelijk bleven we nog vier dagen. Op woensdag ten slotte is onze compagnie vertrokken. Maar toen was alle 'high' verdwenen; voor we naar huis gingen, hebben we nog wel een gesprek gehad met onze bataljonscommandant.

Wat zei hij toen?

De avond voor we vertrokken hadden we een gesprek met de brigadecommandant van de paratroepen, de brigade waar wij aan waren toegevoegd. Hij verzocht ons om thuis niet over de verwoestingen die wij gezien hadden te praten; het is niet nodig om daarover op te scheppen. Het belangrijkste voor jullie is te weten dat alles wat jullie in Gaza gedaan hebben, nu eenmaal gebeuren moest. Dat is wat de brigadecommandant zei.

Wat vond je daarvan?

Weet je Het is nog heel wat dat ze er zo over dachten. Het is duidelijk - ik wil niet zeggen dat het een grove leugen is - maar de meeste verwoestingen die zijn aangericht waren niet nodig geweest. Ik kan me

zelfs een geval herinneren dat een brigadecommandant op onze tank kwam; we moesten hem naar een persconferentie in Gaza-stad rijden. Er was ook een APC met journalisten bij. Toen we op het punt stonden weg te rijden, zagen we die persmensen al; daarop gaf de brigadecommandant ons het bevel dwars door de verwoeste sporen te rijden; zodat de pers niet zou zien wat we normaliter deden, namelijk dwars door de velden rijden. Op een gegeven moment moesten we toch een veld oversteken. Het spoor was al gemarkeerd door van die kegels, maar we moesten toch omrijden. Het was belachelijk. Toen we dit aankaarten tijdens ons gesprek, zei onze bataljonscommandant dat het wat ons betreft gewoon oorlog is.

‘Wat ons betreft’? Bedoel je de Israëlische kant?

Nee. De bataljonscommandant bedoelt daarmee dat zelfs als zijn superieuren dit niet meer dan een ‘operatie’ noemen, omdat geen enkel legeronderdeel uiteindelijk zijn volledige capaciteit ontplooit en zij het dus niet als een oorlog willen bestempelen; we toch moeten beseffen dat wat ons betreft, als soldaten, als een compagnie - dat wat we hebben gedaan, vergelijkbaar is met wat we in een echte oorlog zouden hebben gedaan.

Wat houdt dat in? Waarom is dit zo’n belangrijk punt?

Ik begrijp ook niet waarom hij zo benadrukte dat we moesten inzien dat we aan een oorlog hadden deelgenomen. Het klinkt meer alsof....

Waarom, was de fut er bij jullie uit?

Op een gegeven moment had iedereen er schoon genoeg van om daar te zijn. We waren totaal uitgeput. Denk je eens in: twee weken lang niet weten wat er met je gaat gebeuren, onze commandanten hebben er geen idee van.

Was er tijdens die twee weken sprake van verveling?

Heel veel.

En wat doen jullie dan om die verveling te verdrijven?

Ik zei het al, schieten op watertanks, gewoon uit verveling. Wanneer er niets anders is om op te schieten, dan mik je op watertanks. Dat zou je niet doen als je mensen had om op te mikken.

GETUIGENIS 53

De geweldsinstructies

Ik kan me niet herinneren op verdachte personen te hebben geschoten. In mijn eigen peloton kwamen zulke incidenten niet veel voor. Er bestaat zoiets als een ‘waarschuwingsvuur’ - op een gegeven moment klimmen soldaten, gewapend met machinegeweren, andere geweren en granaatwerpers, het dak op, ze zoeken een huis uit - het is altijd eenzelfde huis in de onmiddellijke nabijheid, en geven het een salvo waarschuwingsvuur. Het idee erachter is verwarring te zaaien, de richting van de strijd steeds te veranderen. Dat gebeurt ook met de D-9. Dat zijn vuurstoten, bijna op het einde van die salvo kwam een vrouw uit een van de huizen die door de IDF (het Israëlische leger) in beslag waren genomen; niemand had haar gezien en zij kwam vrij dichtbij ons huis. De soldaat op wacht liet, tegen de instructies in, na op haar te schieten. De vrouw kwam heel dichtbij. Toen verschenen er APCs, die spullen moesten uitladen, de vrouw werd ontdekt en neergeschoten, niet met het machinegeweer van de APC, maar met een licht wapen.

Wat gebeurde er met haar?

Ze lag daar op sterven, en na een tijdje werd ze gedood. Ze droeg een soort zak die volgens ons een explosieve lading zou kunnen bevatten, dus wierpen we een granaat op het lijk in de hoop dat die lading zou ontploffen. Er gebeurde echter niets. Maar ja, als een vrouw midden in een door militairen bezet gebied in de richting van een APC loopt en gewoon blijft doorlopen. Het was heel eigenaardig hoe rustig ze daar liep, met die zak.

Was de vrouw jong of oud?

Oud. Een oude vrouw. Zij reageerde niet. Er werden schijnwerpers op haar gericht, maar ze liep gewoon door. Het had best zo kunnen zijn dat zij een lading dynamiet bij zich droeg en de bedoeling had het raam (van ons huis) te bereiken en zichzelf op te blazen.

Heeft uiteindelijk niemand gecontroleerd wat er nu echt in die zak zat?

Nee. We waren te druk bezig met vertrekken. Daarom waren we ook voorzichtiger. Omdat je via de radio op een of andere manier duidelijk moet maken dat je het huis gaat verlaten, zeg je zoiets als: 'gereedmaken om naar doelen zus en zo te gaan..', dat is een code om van aan ons toegewezen gebieden te wisselen. Maar als iemand toch mocht meeluisteren, weet hij dat we de huizen verlaten en dan moet je meer voorzorgsmaatregelen nemen. Dus schiet je sneller en zet je een andere wachtpost op, en juist op dat moment kwam die vrouw te voorschijn. We konden gewoonweg niets anders doen; je kunt geen risico's nemen.

Heeft niemand naar haar geschreeuwd om haar te waarschuwen?

De Arabisch sprekende soldaat schreeuwde naar haar dat ze moest stoppen. Later hebben we haar de 'terrorist-ladies' auxiliary auntie' genoemd.

GETUIGENIS 54

De stemming

Hoe was het om uit Gaza te vertrekken?

Hoe het was? Bij de inval heerste een enthousiaste sfeer en stond het hele land achter ons. Maar toen we er eenmaal waren, veranderde dat alles. Weet je, bij mijn vertrek uit Gaza voelde ik me totaal niet opgetogen, er was geen sprake van trots of het gevoel dat ik een opoffering had gebracht, alleen maar dat het walgelijk, onaantrekkelijk, vervelend en stom was geweest. Mensen hebben moeten lijden. Ik heb niet het gevoel gehad iets belangrijks te hebben gedaan. Ik probeerde mezelf er toch van te overtuigen dat... 'Oké, ik ben in Gaza geweest, ik kan het mijn vrienden vertellen en dat is het dan.'

En proberen er iets van uit je geheugen te wissen?

Ja. Er zijn allerlei soorten situaties, zoals families uit (hun huizen) zetten, dingen die nu eenmaal moeten gebeuren, maar waar je niet makkelijk mee kan leven. Ook eerder, tijdens patrouilles in de bezette gebieden, heb ik moeilijke situaties meegemaakt: arrestaties, controleposten, fouilleringen. In dat opzicht verschilde Gaza niet van veel andere plaatsen. Maar nogmaals, ik ga daar weg met de echo's nog in mijn kop van al dat geklets dat een mensenleven niets meer waard is.

Dus waar blijft je mee zitten?

Hoe mensen in staat zijn anderen te zien sterven of te zien creperen; hoe enorm gemakkelijk je daar ongevoelig voor kunt raken.

Was je dat zelf ook?

Jazeker. Het is alsof je je gevoel kunt uitschakelen. Zo van: die vent is dood, laten we verder gaan.

Heeft die onverschilligheid je angstig gemaakt?

Het heeft me niet bang gemaakt; het was eerder een soort waarschuwingsteken. Wat ik heb gezien en hoe ik ermee ben omgegaan. Het heeft me wat nuchterder gemaakt.

Je zei dat het je nieuwe inzichten heeft gegeven?

Het heeft me geleerd dat zelfs ik zulke dingen kan begrijpen en aanvaarden. Dat ik er geen nachtmerries van zou krijgen. Maar als ik de hele operatie logisch bekijk, of die nu gerechtvaardigd was of niet, dan blijft uiteindelijk het menselijk leed me bij.

Maar dat leed van die mensen was, op enkele specifieke situaties na, ver van je vandaan

Je kunt al het leed dat mensen is aangedaan gewoonweg niet bevatten. Weetje, ik zeg niet dat de operatie ongerechtvaardigd was. Ik dacht aanvankelijk dat die wel gerechtvaardigd was, ik wilde de rust en vrede voor de bewoners van het Zuiden (van Israël) herstellen. Je kunt je moeilijk een grotere mate van leed indenken dan dat wij Gaza hebben toegebracht, maar....

Heb je dat leed ook met eigen ogen gezien toen je de stad binnentrok?

Ja. Denk je eens in dat je, zoals je zei, 'downtown Afula' ziet, dat is een prima omschrijving. Je ziet schietende tanks, een gat hier, een gat daar, een tank die de muur van een gebouw onder vuur neemt en vervolgens staat de hele verdieping in lichterlaaie. Het is toch gewoon oorlog. Ik kan niet zeggen dat het me van mijn zinnen heeft beroofd of zoiets, maar weet je, ik heb mensen zien lijden, ik zag hoe anderen daarop reageerden en ik heb mezelf geobserveerd hoe ik daarop reageerde – en wat ik dan in het bijzonder meeneem, is hoe mensen zo ongevoelig kunnen zijn voor het lijden van anderen of het gewoon onbelangrijk vinden.

BETROKKEN ORGANISATIES

Deze Nederlandse vertaling van het rapport van Breaking the Silence “Soldiers’ Testimonies from Operation Cast Lead, Gaza 2009” kwam tot stand dankzij Een Ander Joods Geluid, ICCO, SIVMO en UCP. Breaking the Silence draagt geen enkele verantwoordelijkheid voor de vertaling van haar uitgave. Deze originele engelse uitgave kan gedownload worden van www.breakingthesilence.org.il

Breaking the Silence

Breaking the Silence is een organisatie van veteranen die in het Israëlijsche leger hebben gediend tijdens de Tweede Intifada (vanaf september 2000) en het op zich hebben genomen om het Israëlijsche publiek op de hoogte te brengen van hoe het er iedere dag toegaat in de Bezette Gebieden, een realiteit die niet weergegeven wordt in de media. Dit alternatieve informatiekanaal maakt de dagelijkse gang van zaken in Israël's achtertuin toegankelijk voor het grote publiek.

Het doel van Breaking the Silence is om het publieke debat te stimuleren over de morele prijs die de hele Israëlijsche maatschappij betaalt voor een realiteit waarin jonge soldaten dag in dag uit tegenover een burgerbevolking staan en zeggenschap hebben over hun levens. Alle getuigenissen die Breaking the Silence publiceert worden zeer zorgvuldig onderzocht, onder andere door de feiten te controleren via extra ooggetuigen en/of via de archieven van andere mensenrechtenorganisaties die ook actief zijn in het veld.

www.breakingthesilence.org.il

.....

Een Ander Joods Geluid

Vóór Israël en Palestina, tegen bezetting en geweld
Een Ander Joods Geluid (EAJG) is de kritische joodse stem die het publiek en de politiek wil informeren over de achtergronden van het Israëlisch-Palestijnse conflict en die rechtvaardige en werkbare oplossingen van het conflict onder de aandacht wil brengen.

EAJG wil, juist uit verbondenheid met het lot en het voortbestaan van Israël, een meer kritische meningsvorming over het beleid van Israël en over de bezetting door Israël van de Palestijnse Gebieden. Inzet is het bereiken van een rechtvaardige vrede in het Midden-Oosten, van vrede en veiligheid voor Israël en Palestina.

www.eajg.nl

*een Ander
Joods Geluid*

ICCO

Partner van ondernemende mensen

De interkerkelijke organisatie ICCO, opgericht in 1964, werkt samen met ondernemende organisaties in ontwikkelingslanden die zich inzetten voor een rechtvaardige en duurzame wereld. In Nederland vormt ICCO een alliantie met Kerk in Actie, Edukans, Prisma, SharePeople en Oikocredit.

ICCO financiert activiteiten in ontwikkelingslanden, die mensen stimuleren en in staat stellen om, op hun eigen manier, een menswaardige leefomgeving in te richten. ICCO werkt aan structurele armoedebestrijding en doet dit op basis van protestants-christelijke waarden. In het Midden-Oosten werkt ICCO met haar partners aan democratie, gelijkheid en aan rechtvaardige & duurzame vrede voor alle Palestijnen en Israëli's.

www.icco.nl

United Civilians for Peace

United Civilians for Peace (UCP) is een samenwerkingsverband van Oxfam Novib, ICCO, Cordaid en IKV Pax Christi dat zich inzet voor een rechtvaardige oplossing van het Israëlisch-Palestijnse conflict. UCP pleit voor een oplossing van het conflict waarbij de belangen en de rechten van Israëlische en Palestijnse burgers centraal staan. De uitgangspunten van UCP zijn het internationale recht en de mensenrechten.

www.unitedcivilians.nl

SIVMO

Het Steuncomité Israëlische Mensenrechten en Vredesorganisaties (SIVMO) bevordert een rechtvaardige en duurzame vrede tussen Israël en de Palestijnen. Dit doen we door een breed scala aan Israëlische vredes- en mensenrechtengroepen financieel en moreel te steunen en zo de grond rijp te helpen maken voor verandering. SIVMO zamelt geld in voor 16 Israëlische organisaties en geeft het kwartaalblad De Brug uit met achtergrondinformatie, opiniestukken en interviews over het andere Israël.

www.sivmo.nl

Colofon

Vertaling: Margreet Steiner, Hassnae Bouazza en Peter Schregardus

Coverontwerp en vormgeving: Margo Vlamings, met dank aan Mick Pantelaras

Met dank aan: Jaap Hamburger, Bindiya Jaggan, Mieke Zagt en Manon Wolfkamp

